2.1 Μαθητικός πληθυσμός στην ΕΕ-28

Το 2012 το **21,5%** του συνολικού πληθυσμού (**505,6** εκ. πολίτες) των 28 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ-28) φοιτούν σε κάποια από τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (ISCED 0-6)[1] και απαρτίζουν το συνολικό **μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό** της (**108.806.551** μαθητές/ φοιτητές).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του **μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού** στην ΕΕ-28 (σε εκ. μαθητών/φοιτητών) καθώς και η ετήσια ποσοστιαία αναλογία του ως προς το συνολικό πληθυσμό της ΕΕ-28 την περίοδο αναφοράς 2003-2012.

Γράφημα 2.1: **Εξέλιξη του μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού στην ΕΕ-28 (σε εκατ.) και ετήσια ποσοστιαία αναλογία επί του πληθυσμού την περίοδο 2003-2012**

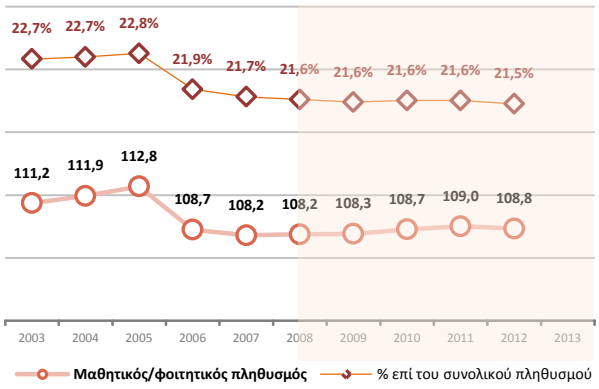

Πηγή: **EUROSTAT – UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Κατά τη συνολική περίοδο αναφοράς (2003-2012) το σύνολο του μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού στην ΕΕ-28 καταγράφει **μείωση** κατά **-2,2%** (ή 2.429.119 μαθητές/ φοιτητές), από 111,2 εκ. μαθητές/φοιτητές το 2003 σε 108.8 εκ. μαθητές/φοιτητές το 2012, ενώ καταγράφεται **μείωση** κατά **-5,0%** (ή κατά 1,2 π.μ.) στο ποσοστό του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28 ως προς το συνολικό της πληθυσμό (από 22,7% το 2003 σε 21,5% το 2012. Η μείωση αυτή αφενός οφείλεται στη μείωση του μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού, αλλά και στην παράλληλη αύξηση κατά **3,0%** (ή 14,8 εκ. πολίτες) του συνολικού πληθυσμού της ΕΕ-28 κατά την περίοδο αναφοράς, από 490,8 εκ. πολίτες το 2003 σε 505,6 εκ. πολίτες το 2013. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς εκδηλώνονται σημαντικές αυξομειώσεις του συγκεκριμένου δείκτη.

Συγκεκριμένα, την τριετία 2003-2005 το σύνολο του μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού στην ΕΕ-28 καταγράφει **αύξηση** κατά **1,4%** (ή 1.584.322 μαθητές/ φοιτητές) από **111,2 εκ.** μαθητές/φοιτητές το 2003 σε **112,8 εκ.** μαθητές/φοιτητές το 2005. Την ίδια περίοδο, ο συνολικός μαθητικός/φοιτητικός πληθυσμός της ΕΕ-28 ως ποσοστό επί του συνολικού πληθυσμού καταγράφει οριακή **αύξηση** κατά **0,6%** (ή 0,1 π.μ.) από 22,7% το 2003 σε 22,8% το 2005. Η αύξηση αυτή οφείλεται αφενός στην αύξηση του μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού, αλλά και στην παράλληλη αύξηση κατά **0,8%** (ή 3,9 εκ. πολίτες) του συνολικού πληθυσμού της ΕΕ-28 κατά την ίδια περίοδο αναφοράς (από 490,8 εκ. πολίτες το 2003 σε 494,7 εκ. πολίτες το 2005).

Αντίθετα, την περίοδο 2005-2012 το σύνολο του μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού στην ΕΕ-28 καταγράφει **μείωση** κατά **-3,6%** (ή 4.013.441 μαθητές/ φοιτητές) από **112,8 εκ.** μαθητές/φοιτητές το 2005 σε **108,8 εκ.** μαθητές/φοιτητές το 2012. Την ίδια περίοδο, ο συνολικός μαθητικός/φοιτητικός πληθυσμός της ΕΕ-28 ως ποσοστό επί του συνολικού πληθυσμού καταγράφει επίσης μικρή **μείωση** κατά **-5,6%** (ή 1,3 π.μ.) από 22,8% το 2005 σε 21,5% το 2012. Η μείωση αυτή οφείλεται αφενός στη μείωση του μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού τη συγκεκριμένη περίοδο, αλλά και στην αύξηση κατά **2,2%** (κατά 10.870.225 πολίτες) του συνολικού πληθυσμού της ΕΕ-28 κατά την ίδια περίοδο αναφοράς, από 494,7 εκ. πολίτες το 2005 σε 505,6 εκ. πολίτες το 2012.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του **μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού** στην Ελλάδα (σε χιλ. μαθητές/φοιτητές) καθώς και η ετήσια ποσοστιαία αναλογία του ως προς το συνολικό πληθυσμό της χώρας την περίοδο αναφοράς 2003-2012.

Γράφημα 2.2: **Εξέλιξη του μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού στην ΕΛΛΑΔΑ (σε χιλ. μαθητές/φοιτητές) και ετήσια ποσοστιαία αναλογία επί του συνολικού πληθυσμού της χώρας την περίοδο 2003-2012**

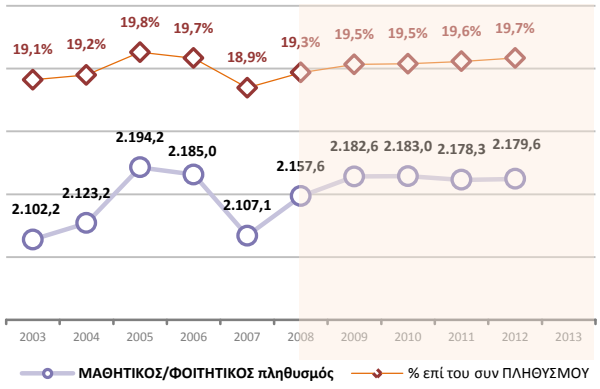

Πηγή: **EUROSTAT – UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2012 στο σύνολο των **11,1** εκατομμυρίων πολιτών της Ελλάδας το **19,7%** του συνολικού πληθυσμού φοιτά σε κάποια από τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (ISCED 0-6) και απαρτίζει το συνολικό **μαθητικό/ φοιτητικό πληθυσμό** της χώρας (ή **2.179,6** χιλ. μαθητές/ φοιτητές). Αξίζει να σημειωθεί ότι σε όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς 2003-2012, η αναλογία μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της Ελλάδας ως προς το συνολικό πληθυσμό υπολείπεται της αντίστοιχης ευρωπαϊκής (ΕΕ-28) τιμής με μέση απόκλιση **2,5** ποσοστιαίες μονάδες, ενώ το 2012 καταγράφεται η ελάχι-

[1] Διεθνές σύστημα ταξινόμησης της UNESCO - International Standard Classification of Education – ISCED 1997 (βλέπε UNESCO, 2006). Για μια αναλυτική παρουσίαση του ελληνικού συστήματος και της αντιστοιχίας των βαθμίδων του με τα επίπεδα ISCED ο αναγνώστης μπορεί να ανατρέξει στο: Ευρυδίκη, Οργάνωση Εκπαιδευτικού Συστήματος στην Ελλάδα, 2008/09

στη τιμή του εύρους της συγκεκριμένης διαφοράς (κατά **1,9** ποσοστιαίες μονάδες).

Κατά τη συνολική περίοδο αναφοράς (2003-2012) και αντίθετα από την παρουσιαζόμενη μείωση του μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού στην ΕΕ-28, το σύνολο του μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού στην Ελλάδα καταγράφει **αύξηση** κατά **3,7%** (ή 77.347 μαθητές/φοιτητές), από 2.102.234 μαθητές/φοιτητές το 2003 σε 2.179.581 μαθητές/φοιτητές το 2012, ενώ μικρότερη **αύξηση** κατά **2,9%** (ή κατά 0,6 π.μ.) καταγράφεται στο ποσοστό του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της Ελλάδας ως προς το συνολικό της πληθυσμό, από 19,1% το 2003 σε 19,7% το 2012, κυρίως λόγω της μικρής αύξησης κατά **0,8%** (ή κατά 83.663 πολίτες) του συνολικού πληθυσμού της χώρας την ίδια περίοδο αναφοράς, από 10.998.903 πολίτες το 2003 σε 11.082.566 πολίτες το 2013.

Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του πλήθους του **μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού** στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ, η ποσοστιαία κατανομή του μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού ανά κράτος μέλος επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28 το έτος 2012, καθώς και ο ρυθμός μεταβολής του μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού ανά κράτος-μέλος την περίοδο 2003-2012.

Πίνακας 2.1: **Μαθητικός/φοιτητικός πληθυσμός (ISCED 0-6) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ την περίοδο 2003-2012**

Κράτη-μέλη	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		Μεταβολή περιόδου 2003-2012	
											Πληθυσμός ISCED 0-6	Ποσοστιαία αναλογία		
ΕΕ-28	**111.235.670**	**111.918.971**	**112.819.992**	**108.699.867**	**108.163.987**	**108.249.345**	**108.305.389**	**108.733.336**	**109.020.272**	**108.806.551**	**108.806.551**	**100,0%**	**-2,2%**	▼
Γερμανία	16.772.721	16.750.422	16.626.508	16.761.795	16.594.142	16.401.685	16.293.316	16.213.128	16.224.007	16.194.440	16.194.440	**14,9%**	**-3,4%**	▼
Γαλλία	14.269.386	14.320.949	14.926.296	14.935.372	14.877.355	14.830.327	14.801.067	14.872.230	14.923.060	14.980.291	14.980.291	**13,8%**	**5,0%**	▲
Ην. Βασίλειο	17.126.560	17.372.082	17.691.665	13.725.365	13.611.581	13.778.640	13.901.179	14.187.278	14.240.825	14.375.338	14.375.338	**13,2%**	**-16,1%**	▼
Ιταλία	10.889.472	11.023.696	11.063.752	11.126.530	11.152.868	11.165.737	11.165.203	11.221.529	11.207.743	11.102.500	11.102.500	**10,2%**	**2,0%**	▲
Ισπανία	8.663.370	8.864.819	8.966.986	9.019.114	9.115.368	9.260.741	9.442.726	9.701.187	9.943.546	10.091.969	10.091.969	**9,3%**	**16,5%**	▲
Πολωνία	9.917.875	9.836.615	9.719.296	9.503.410	9.279.002	9.040.339	8.926.687	8.760.014	8.629.388	8.570.191	8.570.191	**7,9%**	**-13,6%**	▼
Ρουμανία	3.583.345	3.613.916	3.644.574	3.672.984	3.746.572	3.778.152	3.792.370	3.829.996	4.205.492	4.213.780	4.213.780	**3,9%**	**17,6%**	▲
Ολλανδία	4.544.400	4.537.426	4.492.351	4.479.336	4.488.250	4.553.850	4.532.082	4.401.070	4.228.067	3.988.996	3.988.996	**3,7%**	**-12,2%**	▼
Βέλγιο	2.759.137	2.732.428	2.792.254	2.821.180	2.829.681	2.844.592	2.860.871	2.884.291	2.907.247	2.936.716	2.936.716	**2,7%**	**6,4%**	▲
Σουηδία	2.439.806	2.451.814	2.447.771	2.429.092	2.418.599	2.395.600	2.414.577	2.466.006	2.469.445	2.480.778	2.480.778	**2,3%**	**1,7%**	▲
Πορτογαλία	2.208.991	2.198.954	2.172.853	2.124.260	2.144.991	2.374.720	2.435.665	2.406.098	2.329.440	2.241.756	2.241.756	**2,1%**	**1,5%**	▲
Ελλάδα	**2.102.234**	**2.123.181**	**2.194.230**	**2.184.995**	**2.107.099**	**2.157.590**	**2.182.624**	**2.183.041**	**2.178.295**	**2.179.581**	**2.179.581**	**2,0%**	**3,7%**	▲
Τσεχία	2.214.713	2.222.331	2.200.338	2.153.309	2.142.993	2.148.802	2.152.977	2.158.120	2.154.061	2.140.261	2.140.261	**2,0%**	**-3,4%**	▼
Ουγγαρία	2.299.879	2.315.753	2.302.336	2.278.800	2.243.706	2.196.956	2.150.217	2.133.238	2.120.883	2.102.930	2.102.930	**1,9%**	**-8,6%**	▼
Αυστρία	1.648.832	1.669.018	1.678.395	1.687.551	1.675.948	1.693.021	1.702.316	1.728.222	1.721.392	1.729.725	1.729.725	**1,6%**	**4,9%**	▲
Δανία	1.311.225	1.377.411	1.397.896	1.394.834	1.406.558	1.402.521	1.411.190	1.436.855	1.473.470	1.499.628	1.499.628	**1,4%**	**14,4%**	▲
Φινλανδία	1.330.292	1.345.235	1.377.334	1.386.313	1.394.546	1.398.153	1.388.187	1.396.119	1.396.592	1.394.613	1.394.613	**1,3%**	**4,8%**	▲
Βουλγαρία	1.475.262	1.451.284	1.428.471	1.398.751	1.381.948	1.349.508	1.322.952	1.314.836	1.307.705	1.293.961	1.293.961	**1,2%**	**-12,3%**	▼
Ιρλανδία	1.000.752	1.032.735	1.037.231	1.035.725	1.054.277	1.053.442	1.076.353	1.164.744	1.181.701	1.186.459	1.186.459	**1,1%**	**18,6%**	▲
Σλοβακία	1.257.260	1.261.347	1.253.811	1.233.532	1.223.139	1.202.644	1.176.803	1.153.904	1.124.312	1.103.172	1.103.172	**1,0%**	**-12,3%**	▼
Κροατία	812.670	816.448	824.783	822.177	819.094	815.310	805.246	809.653	805.244	804.880	804.880	**0,7%**	**-1,0%**	▼
Λιθουανία	897.231	898.927	892.484	872.637	846.505	825.397	808.552	777.972	739.885	703.669	703.669	**0,6%**	**-21,6%**	▼
Λετονία	565.596	562.518	553.801	537.046	516.875	499.092	484.637	460.129	443.249	428.321	428.321	**0,4%**	**-24,3%**	▼
Σλοβενία	456.175	452.444	451.148	446.524	438.033	432.769	427.665	426.498	419.558	418.707	418.707	**0,4%**	**-8,2%**	▼
Εσθονία	350.776	347.178	344.397	325.447	315.840	306.554	301.063	295.156	292.944	289.934	289.934	**0,3%**	**-17,3%**	▼
Κύπρος	162.069	163.979	163.100	165.501	165.315	168.814	172.617	172.715	171.783	170.906	170.906	**0,2%**	**5,5%**	▲
Λουξεμβούργο	87.717	85.841	87.589	91.985	90.496	91.975	93.120	95.258	101.676	104.057	104.057	**0,1%**	**18,6%**	▲
Μάλτα	87.924	90.220	88.342	86.302	83.206	82.414	83.127	84.049	79.262	78.992	78.992	**0,1%**	**-10,2%**	▼

Πηγή δεδομένων: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Η κατάταξη των κρατών μελών έγινε με φθίνουσα σειρά επί του πληθυσμού του 2012.

Στο μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό της Γερμανίας μέχρι και το 2010 δεν περιλαμβάνεται ο φοιτητικός πληθυσμός του επιπέδου ISCED 6.

Το 2012 τα κράτη-μέλη με το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό της ΕΕ-28 είναι: η **Γερμανία** (14,9%), η **Γαλλία** (13,8%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (13,2%), η **Ιταλία** (10,2%) και η **Ισπανία** (9,3%). Το **61,3%** του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28 αντιστοιχεί στις πέντε συγκεκριμένες χώρες, ενώ το **38,7%** αντιστοιχεί στα υπόλοιπα 23 κράτη-μέλη της ΕΕ-28. Στον αντίποδα, τα κράτη-μέλη με το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό της ΕΕ-28 είναι: η **Μάλτα** και το **Λουξεμβούργο** (0,1%), η **Κύπρος** (0,2%), η **Εσθονία** (0,3%), η **Σλοβενία** και η **Λετονία** (0,4%). Η **Ελλάδα**, την ίδια χρονιά, κατατάσσεται στην **12η θέση** καταγράφοντας μαθητικό/ φοιτητικό πληθυσμό 2.179.581 μαθητών/φοιτητών που αντιστοιχεί στο **2,0%** του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται το πλήθος του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού (επίπεδα/βαθμίδες ISCED 0-6) σε χιλιάδες μαθητές/ φοιτητές στα κράτη-μέλη της ΕΕ-28 τα έτη 2003 και 2012.

Γράφημα 2.3: **Μαθητικός/φοιτητικός πληθυσμός (ISCED 0-6) σε χιλ. μαθητές/φοιτητές στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ τα έτη 2003 και 2012**

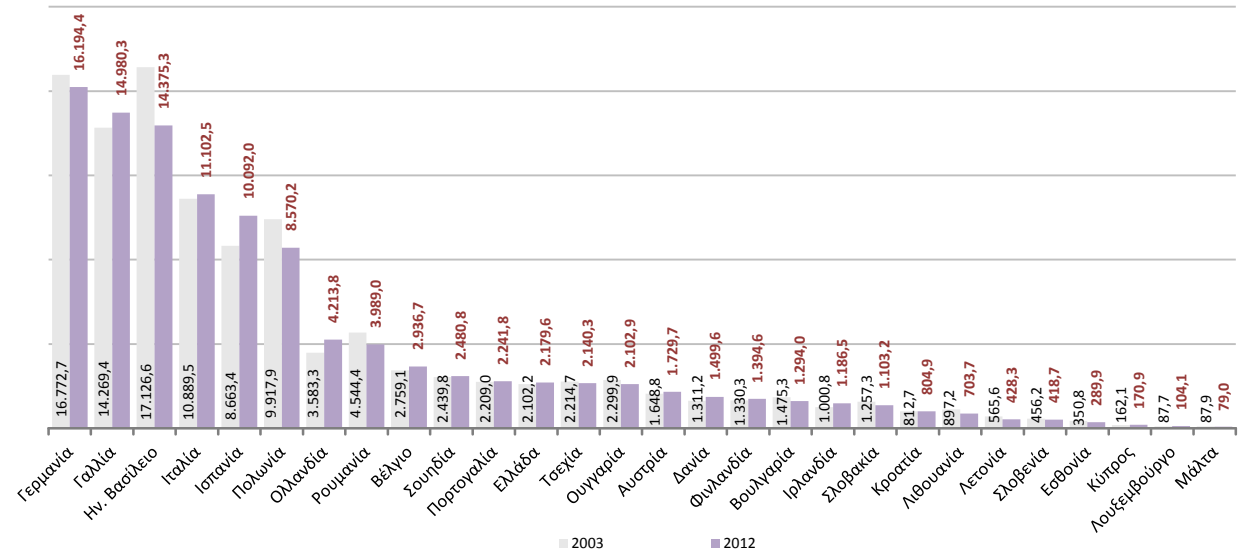

Πηγή: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) ο συνολικός μαθητικός/φοιτητικός πληθυσμός της Ε.Ε-28 καταγράφει **μείωση** κατά **-2,2%**. Τη συγκεκριμένη περίοδο σε **14** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (51,8%) καταγράφεται **αύξηση** του μαθητικού/φοιτητικού τους πληθυσμού με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στο **Λουξεμβούργο** (18,63%) και κατά σειρά ακολουθούν η **Ιρλανδία** (18,56%), η **Ολλανδία** (17,6%), η **Ισπανία** (16,5%), η **Δανία** (14,4%), το **Βέλγιο** (6,4%), η **Κύπρος** (5,5%), η **Γαλλία** (5,0%), η **Αυστρία** (4,9%) η **Φινλανδία** (4,8%), η **Ελλάδα** (3,7%), η **Ιταλία** (2,0%), η **Σουηδία** (1,7%) και η **Πορτογαλία** (1,5%). Στον αντίποδα βρίσκονται τα υπόλοιπα **14** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (48,2%) στα οποία την ίδια περίοδο καταγράφεται **μείωση** του μαθητικού/ φοιτητικού τους πληθυσμού με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στη **Λετονία** (-24,3%) και ακολουθούν η **Λιθουανία** (-21,6%), η **Εσθονία** (-17,3%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (-16,1%), η **Πολωνία** (-13,6%), η **Βουλγαρία** και η **Σλοβακία** (-12,3%), η **Ρουμανία** (κατά -12,2%), η **Μάλτα** (-10,2%), η **Ουγγαρία** (-8,6%), η **Σλοβενία** (-8,2%), η **Γερμανία** και η **Τσεχία** (-3,4%) και η **Κροατία** (-1,0%).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται ο συνολικός μαθητικός/φοιτητικός πληθυσμός (ISCED 0-6) ως ποσοστό επί του συνολικού πληθυσμού των κρατών μελών της ΕΕ-28 τα έτη 2003 και 2012.

Γράφημα 2.4: **Μαθητικός/φοιτητικός πληθυσμός (ISCED 0-6) ως ποσοστό επί του συνολικού πληθυσμού των κρατών-μελών της ΕΕ-28 τα έτη 2003 & 2012**

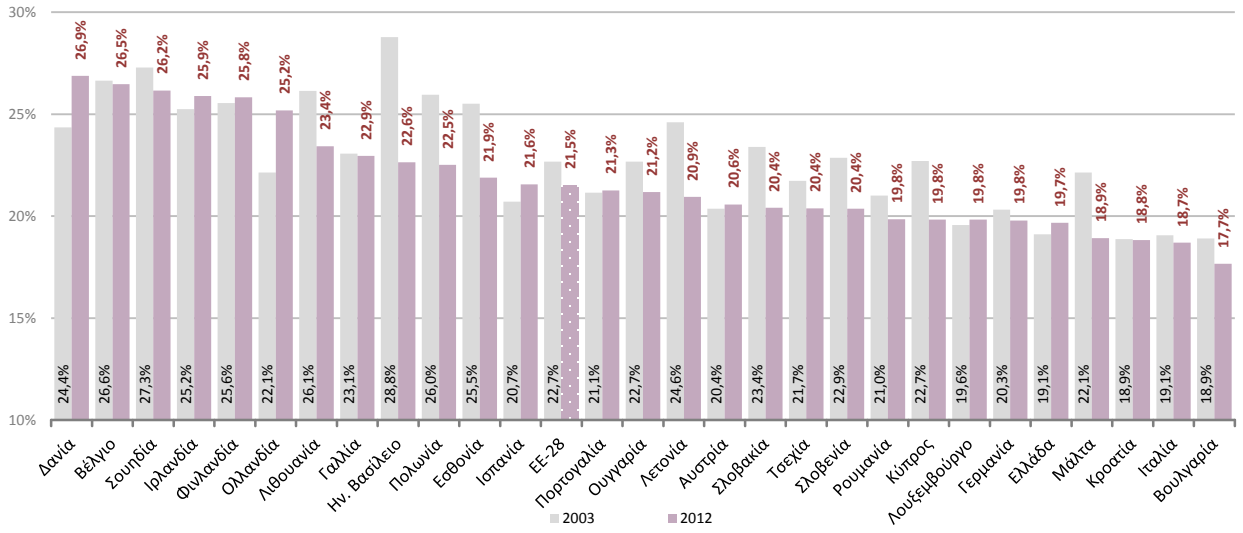

Πηγή: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2012 ο συνολικός μαθητικός/φοιτητικός πληθυσμός (ISCED 0-6) της ΕΕ-28 αντιστοιχεί στο **21,5%** του συνολικού πληθυσμού των 28 κρατών-μελών της ΕΕ. Στην κατανομή, ως προς το συγκεκριμένο δείκτη, η Ελλάδα κατέχει την **24η θέση** με τον μαθητικό/ φοιτητικό της πληθυσμό να αντιστοιχεί στο **19,7%** του συνολικού πληθυσμού της χώρας, **υπολειπόμενη** της αντίστοιχης τιμής της ΕΕ-28 (**21,5%**) κατά **1,9** ποσοστιαίες μονάδες. Τα 5 κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά του συγκεκριμένου δείκτη (top 5) και με μέση τιμή **26,2%** εί-

ναι η **Δανία** (26,9%), το **Βέλγιο** (26,5%), η **Σουηδία** (26,2%), η **Ιρλανδία** (25,9%) και η **Φινλανδία** (25,8%). Στον αντίποδα καταγράφονται τα 5 κράτη-μέλη με τα χαμηλότερα ποσοστά στη συγκεκριμένη κατηγορία (bottom 5) και με μέση τιμή **18,8%**, στα οποία περιλαμβάνονται η **Βουλγαρία** (17,7%), η **Ιταλία** (18,7%), η **Κροατία** (18,8%), η **Μάλτα** (18,9%) και η **Ελλάδα** (19,7%). Η τιμή του λόγου top5/ bottom5 είναι υψηλή (**1,38** φορές), γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη σημαντικών διαφοροποιήσεων μεταξύ του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού (ISCED 0-6) των 28 κρατών-μελών της ΕΕ ως ποσοστό επί του συνολικού πληθυσμού τους.

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) καταγράφεται **μείωση** κατά **-5,0%** της ποσοστιαίας αναλογίας του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού ως προς το συνολικό πληθυσμό της ΕΕ-28, ή κατά **1,2** ποσοστιαίες μονάδες, από 22,7% το 2003 σε 21,5% το 2012.

Τη συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς σε **9** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (32,1%) καταγράφεται **αύξηση** της αναλογίας του μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού τους ως προς το συνολικό πληθυσμό του κράτους, με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στην **Ολλανδία** (13,8%) και κατά σειρά ακολουθούν: η **Δανία** (10,3%), η **Ισπανία** (4,1%), η **Ελλάδα** (2,9%), η **Ιρλανδία** (2,6%), το **Λουξεμβούργο** (1,3%), η **Αυστρία** και η **Φινλανδία** (1,1%) και η **Πορτογαλία** (0,5%).

Στον αντίποδα βρίσκονται **19** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (67,9%) στα οποία, την ίδια περίοδο, καταγράφεται **μείωση** της ποσοστιαίας αναλογίας του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού ως προς το συνολικό τους πληθυσμό, με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στο **Ηνωμένο Βασίλειο** (κατά -21,3%) και ακολουθούν: η **Λετονία** (-14,8%), η **Μάλτα** (-14,5%), η **Εσθονία** (-14,2%), η **Πολωνία** (-13,2%), η **Σλοβακία** και η **Κύπρος** (-12,7%), η **Σλοβενία** (-10,9%), η **Λιθουανία** (-10,4%), η **Ουγγαρία** και η **Βουλγαρία** (-6,6%), η **Τσεχία** (-6,2%), η **Ρουμανία** (-5,5%), η **Σουηδία** (-4,1%), η **Γερμανία** (-2,6%), η **Ιταλία** (-1,9%), το **Βέλγιο** (-0,7%), η **Γαλλία** (-0,5%) και η **Κροατία** (-0,3%).

Στα ακόλουθα γραφήματα αποτυπώνεται ο συνολικός μαθητικός/φοιτητικός πληθυσμός (ISCED 0-6) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012 ανά **τύπο ιδρύματος** (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ανεξάρτητα ιδιωτικά).

Σύμφωνα με τη Eurostat, η διάκριση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων σε **δημόσια** και **ιδιωτικά** γίνεται με τα ακόλουθα κριτήρια:

- **Δημόσια** εκπαιδευτικά ιδρύματα: Ένα ίδρυμα χαρακτηρίζεται ως δημόσιο όταν ο απόλυτος έλεγχός του ανήκει: (α) σε μια δημόσια εκπαιδευτική αρχή ή υπηρεσία ή, (β) σε ένα κρατικό σώμα (Συμβούλιο, Επιτροπή κλπ.) τα περισσότερα μέλη του οποίου ορίζονται από δημόσια αρχή υπηρεσία.
- **Ιδιωτικά** εκπαιδευτικά ιδρύματα: Ένα ίδρυμα χαρακτηρίζεται ως ιδιωτικό όταν ο απόλυτος έλεγχός του ανήκει σε μη κυβερνητικό οργανισμό (π.χ. στην Εκκλησία, σε συνδικάτο ή σε επιχείρηση), ή το Διοικητικό του Συμβούλιο αποτελείται ως επί το πλείστον από μέλη που δεν επιλέγονται από δημόσια υπηρεσία.

Τα ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα διακρίνονται επιπλέον σε δύο υποκατηγορίες ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησής τους και συγκεκριμένα σε:

- **Ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος**, δηλαδή τα ιδρύματα εκείνα που τουλάχιστον το 50% της βασικής τους χρηματοδότησης παρέχεται από κρατικές πηγές.
- **Ανεξάρτητα ιδρύματα**, δηλαδή τα ιδρύματα εκείνα που τουλάχιστον το 50% της βασικής τους χρηματοδότησης δεν παρέχεται από κρατικές πηγές.

Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι με τον όρο «βασική χρηματοδότηση» νοείται η χρηματοδότηση που απαιτείται για την κάλυψη των βασικών εκπαιδευτικών υπηρεσιών λειτουργίας των ιδρυμάτων και δεν περιλαμβάνονται σε αυτήν οι επιχορηγήσεις ερευνητικών προγραμμάτων, οι πληρωμές για υπηρεσίες που παρέχονται από ιδιωτικούς οργανισμούς, ή τα δίδακτρα/ επιδοτήσεις για υποστηρικτικές υπηρεσίες, όπως είναι η διαμονή και η σίτιση.

Το 2012 και στο σύνολο της ΕΕ-28 το **81,0%** του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού φοιτούσε σε **δημόσια** ιδρύματα, το **13,6%** σε **ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος** και το **5,4%** σε **ανεξάρτητα ιδιωτικά ιδρύματα**.

Γράφημα 2.5: **Κατανομή του μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28(*) ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) το έτος 2012**

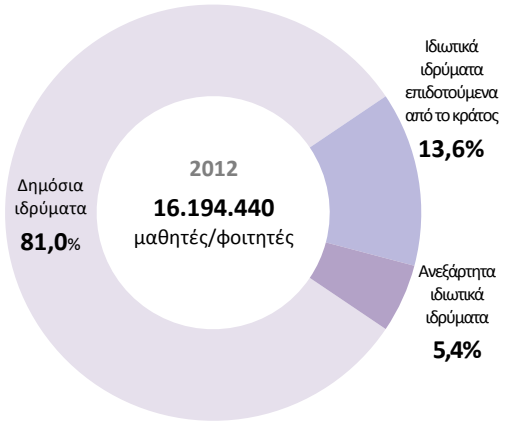

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**
(*) Δεν διατίθενται στοιχεία ανά τύπο ιδρύματος για τη Γερμανία την περίοδο 2003-2012

Συνολικά, σε **19** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το ποσοστό του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού που φοιτά σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα υπερβαίνει την αντίστοιχη τιμή της ΕΕ-28 (81,1%). Τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά της συγκεκριμένης κατηγορίας είναι: η **Λιθουανία** (96,4%), η **Ελλάδα** (96,0%), η **Κροατία** (95,8%), η **Σλοβενία** (95,2%), η **Ρουμανία** (93,8%), η **Βουλγαρία** (93,6%), η **Ιρλανδία** (93,1%), η **Τσεχία** (92,3%) και η **Ολλανδία** (91,3%), ενώ με μικρότερες τιμές ακολουθούν: η **Σλοβακία** (89,5%), η **Ιταλία** (88,9%), η **Δανία** (87,5%), η **Φινλανδία** (87,1%), η **Σουηδία** (86,5%), η **Αυστρία** (86,4%), η **Ουγ-**

γαρία (84,1%), η **Πολωνία** (83,3%), η **Γερμανία** (83,2%) και το **Λουξεμβούργο** (82,3%).

Γράφημα 2.6: **Συνολικός μαθητικός/φοιτητικός πληθυσμός (ISCED 0-6) ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012**

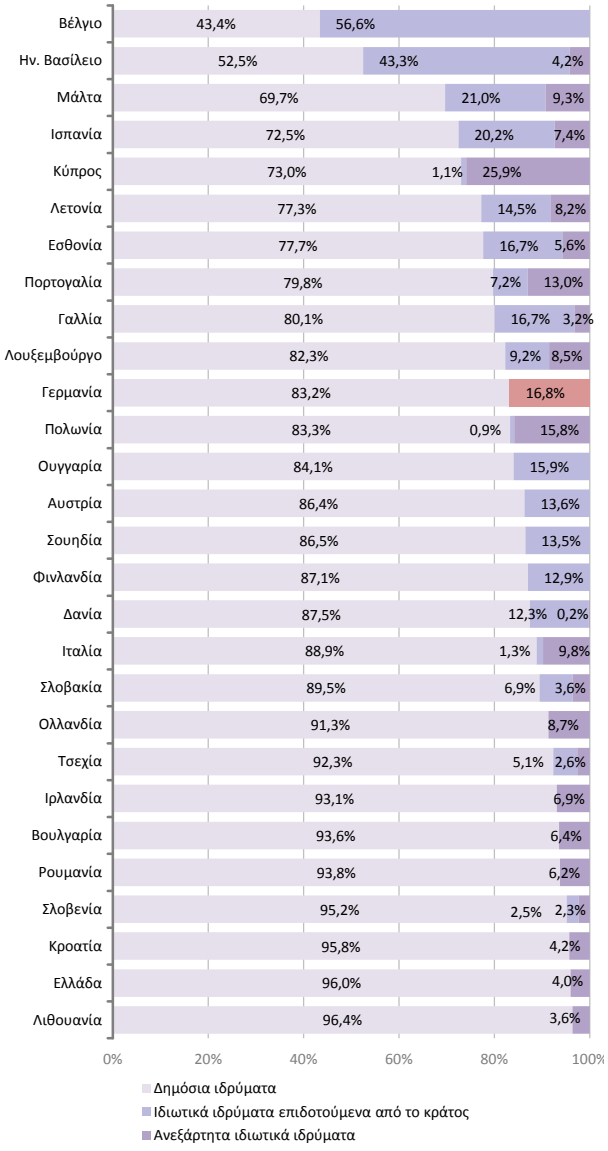

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το ποσοστό της Γερμανίας (16,8%) αφορά το σύνολο του μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού που φοιτά σε ιδιωτικά ιδρύματα, χωρίς να επιμερίζεται σε ανεξάρτητα και σε επιδοτούμενα από το κράτος εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Την ίδια χρονιά σε **7** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το ποσοστό του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού που φοιτά σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα υπολείπεται της αντίστοιχης τιμής της ΕΕ-28 (81,1%) με το χαμηλότερο ποσοστό της κατηγορίας να καταγράφεται στο **Βέλγιο** (43,4%) και κατά αύξουσα σειρά ποσοστού ακολουθούν: το **Ηνωμένο Βασίλειο** (52,5%), η **Μάλτα** (69,7%), η **Ισπανία** (72,5%), η **Κύπρος** (73,0%), η **Λετονία** (77,3%), η **Εσθονία** (77,7%), η **Πορτογαλία** (79,8%) και η **Γαλλία** (80,1%).

Το 2012 τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά μαθητών/ φοιτητών που φοιτούν σε ιδιωτικά ανεξάρτητα (από το κράτος) ιδρύματα είναι: η **Κύπρος** (25,9%), η **Πολωνία** (15,8%), η **Πορτογαλία** (13,0%), η **Ιταλία** (9,8%) η **Μάλτα** (9,3%), η **Ολλανδία** (8,7%), το **Λουξεμβούργο** (8,5%), η **Λετονία** (8,2%), η **Ισπανία** (7,4%), η **Ιρλανδία** (6,9%), η **Βουλγαρία** (6,4%), η **Ρουμανία** (6,2%) και η **Εσθονία** (5,6%), ενώ με μικρότερα ποσοστά ακολουθούν: η **Κροατία** και το **Ηνωμένο Βασίλειο** (4,2%), η **Ελλάδα** (4,0%), η **Λιθουανία** και η **Σλοβακία** (3,6%), η **Γαλλία** (3,2%), η **Τσεχία** (2,6%), η **Σλοβενία** (2,3%) και η **Δανία** (0,2%). Κατά το συγκεκριμένο έτος αναφοράς με μηδενικό μαθητικό/ φοιτητικό πληθυσμό στα ιδρύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας εμφανίζονται **5** (17,9%) από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (**Βέλγιο**, **Ουγγαρία**, **Αυστρία**, **Σουηδία** και **Φινλανδία**).

Την ίδια χρονιά, τέλος, τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά μαθητών/φοιτητών που φοιτούν σε ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος είναι: το **Βέλγιο** (56,6%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (43,3%), η **Μάλτα** (21,0%), η **Ισπανία** (20,2%), η **Γαλλία** και η **Εσθονία** (67,9%), η **Ουγγαρία** (15,9%), η **Λετονία** (14,5%), η **Αυστρία** (13,6%), η **Σουηδία** (13,5%) και η **Δανία** (12,3%), ενώ με μικρότερα ποσοστά ακολουθούν: η **Φινλανδία** (12,3%), το **Λουξεμβούργο** (7,2%), η **Πορτογαλία** (7,2%), η **Σλοβακία** (6,9%), η **Τσεχία** (5,1%), η **Σλοβενία**(2,5%), η **Ιταλία** (1,3%), η **Κύπρος** (1,1%) και η **Πολωνία** (0,9%). Κατά το συγκεκριμένο έτος αναφοράς με μηδενικό μαθητικό/ φοιτητικό πληθυσμό στα ιδρύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας εμφανίζονται **7** (25,0%) από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (**Ολλανδία**, **Ιρλανδία**, **Βουλγαρία**, **Ρουμανία**, **Κροατία**, **Ελλάδα** και **Λιθουανία**).

Στις επόμενες ενότητες του κεφαλαίου παρουσιάζεται η εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού ανά **επίπεδο/ βαθμίδα εκπαίδευσης** (ISCED).

2.1.1 Προσχολική εκπαίδευση

Το 2012 το **14,4%** του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού των 28 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ-28) φοιτούν στην **Προσχολική εκπαίδευση** και απαρτίζουν το συνολικό **μαθητικό πληθυσμό** της (**15.655.796** νήπια). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 2012 το ετήσιο ποσοστό των αγοριών (**51,5%**) υπερέχει έναντι του αντίστοιχου ποσοστού των κοριτσιών (48,5%), ενώ η υπεροχή αυτή καταγράφεται σε όλη την περίοδο αναφοράς 2003-2012 σε ετήσια βάση (μέση τιμή 51,4%).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού της **Προσχολικής εκπαίδευσης** (ISCED 0) στην ΕΕ-28 (σε χιλ. νηπίων) καθώς και η ετήσια ποσοστιαία αναλογία του ως προς το συνολικό πληθυσμό της ΕΕ-28 την περίοδο 2003-2012.

Γράφημα 2.7: **Μαθητικός πληθυσμός της Προσχολικής εκπαίδευσης (ISCED 0) στην ΕΕ-28 (σε χιλ. νηπίων) και ετήσια ποσοστιαία αναλογία επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού την περίοδο 2003-2012**

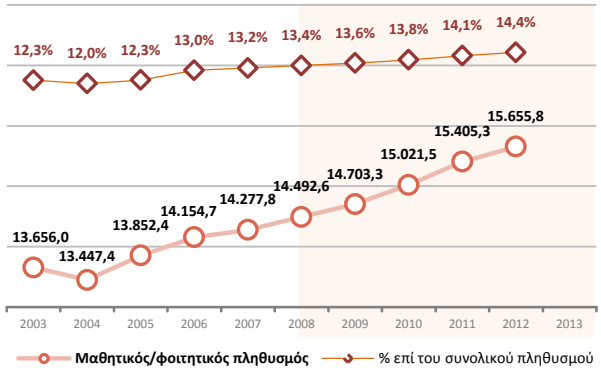

Πηγή: **EUROSTAT – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 καταγράφει **αύξηση** κατά **14,6**% (ή 1.999.829 νήπια) από 13.655.967 νήπια το 2003 σε 15.655.796 νήπια το 2012Την ίδια περίοδο, **αύξηση** κατά **17,2%** (ή 2,1 π.μ.) καταγράφεται και στο ποσοστό του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης ως προς το συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό της ΕΕ-28 από 12,3% το 2003 σε 14,4% το 2012. Η αύξηση αυτή αφενός οφείλεται στην αύξηση του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης στην ΕΕ-28, αλλά και στην παράλληλη μείωση κατά **-2,2%** (ή 2,4 εκ. μαθητές/ φοιτητές) του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28 κατά την περίοδο αναφοράς.

Στην **Ελλάδα** μέχρι και το 2007 η Προσχολική εκπαίδευση δεν ήταν υποχρεωτική. Από το σχολικό έτος 2007-2008 με το Νόμο 3518/2006 στα νηπιαγωγεία εγγράφονται υποχρεωτικά νήπια που συμπληρώνουν την 31η Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής τους ηλικία 5 ετών. Για τα νήπια 4 ετών η προσχολική εκπαίδευση παραμένει προαιρετική (άρθρο 73 του Ν.3518/2006).

Το 2012 στο σύνολο του μαθητικού/φοιτητικού στην Ελλάδα (**2.179.581** μαθητές/φοιτητές) το **7,6%** φοιτά στην Προσχολική εκπαίδευση (ISCED 0) με τον μαθητικό της πληθυσμό να αποτελείται από **166.423** νήπια. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς 2003-2012, η αναλογία του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα έναντι του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της χώρας υπολείπεται σταθερά σε ετήσια βάση της αντίστοιχης ευρωπαϊκής (ΕΕ-28) τιμής με μέση απόκλιση **6,5** ποσοστιαίες μονάδες, ενώ το 2004 καταγράφεται η ελάχιστη τιμή του εύρους της συγκεκριμένης διαφοράς (5,4 ποσοστιαίες μονάδες). Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι το 2012 το ετήσιο ποσοστό των αγοριών στην Ελλάδα (**51,4%**) υπερέχει έναντι του αντίστοιχου ποσοστού των κοριτσιών (48,6%), ενώ η υπεροχή αυτή καταγράφεται σε ετήσια βάση σε όλη την περίοδο αναφοράς 2003-2012 (μέση τιμή 51,0%).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του **μαθητικού πληθυσμού** της Προσχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα (σε χιλ. νήπια) καθώς και η ετήσια ποσοστιαία αναλογία του ως προς το συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό (ISCED 0-6) της χώρας την περίοδο αναφοράς 2003-2012.

Γράφημα 2.8: **Μαθητικός πληθυσμός της Προσχολικής εκπαίδευσης (ISCED 0) στην ΕΛΛΑΔΑ (σε χιλ. νηπίων) και ετήσια ποσοστιαία αναλογία επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της χώρας την περίοδο 2003-2012**

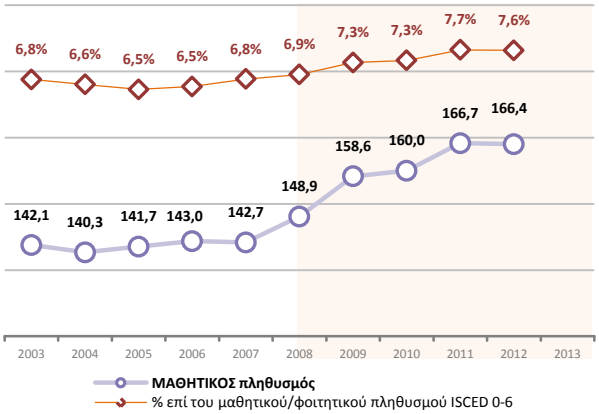

Πηγή: **EUROSTAT – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα καταγράφει **αύξηση** κατά **17,2**% (ή 24.372 νήπια) από 142.051 νήπια το 2003 σε 166.423 νήπια το 2012, ενώ μικρότερη **αύξηση** κατά **13,0%** (ή κατά 0,8 π.μ.) καταγράφεται στο ποσοστό του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα ως προς το συνολικό της μαθητικό/ φοιτητικό πληθυσμό, από 6,8% το 2003 σε 7,6% το 2012, κυρίως λόγω της μικρής αύξησης κατά **3,7%** (ή κατά 77.347 μαθητές/φοιτητές) του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της χώρας την ίδια περίοδο αναφοράς.

Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού της **Προσχολικής εκπαίδευσης** στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ, η ποσοστιαία κατανομή του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης ανά κράτος μέλος επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28 το έτος 2012, καθώς και ο ρυθμός μεταβολής του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης ανά κράτος-μέλος την περίοδο 2003-2012.

Πίνακας 2.2: **Μαθητικός πληθυσμός της Προσχολικής εκπαίδευσης (ISCED 0) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ την περίοδο 2003-2012**

Κράτη-μέλη	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		Μεταβολή περιόδου 2003-2012
											Πληθυσμός ISCED 0	Ποσοστιαία αναλογία	
ΕΕ-28	**13.655.967**	**13.447.356**	**13.852.396**	**14.154.654**	**14.277.818**	**14.492.561**	**14.693.587**	**15.021.463**	**15.405.243**	**15.655.796**	**15.655.796**	**100,0%**	**14,6%** ▲
Γαλλία	2.466.267	2.498.768	2.624.466	2.627.780	2.594.074	2.570.041	2.554.085	2.551.312	2.559.485	2.564.469	2.564.469	**16,4%**	**4,0%** ▲
Γερμανία	2.316.687	2.238.270	2.232.306	2.443.550	2.420.124	2.410.081	2.385.856	2.359.646	2.362.441	2.355.640	2.355.640	**15,0%**	**1,7%** ▲

Κράτη-μέλη	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		Μεταβολή περιόδου 2003-2012	
											Πληθυσμός ISCED 0	Ποσοστιαία αναλογία		
Ισπανία	1.281.782	1.355.606	1.429.942	1.489.901	1.559.650	1.645.432	1.765.618	1.821.981	1.875.263	1.919.879	1.919.879	12,3%	49,8%	▲
Ιταλία	1.623.229	1.643.713	1.654.833	1.662.139	1.652.689	1.655.386	1.651.713	1.680.987	1.687.840	1.694.912	1.694.912	10,8%	4,4%	▲
Ην. Βασίλειο	1.083.589	822.407	977.448	989.596	1.004.677	1.108.148	1.121.699	1.175.407	1.248.282	1.281.727	1.281.727	8,2%	18,3%	▲
Πολωνία	840.539	832.346	831.923	839.996	862.656	871.918	919.130	994.138	1.059.281	1.160.509	1.160.509	7,4%	38,1%	▲
Ρουμανία	629.703	636.709	644.911	648.338	648.862	650.324	652.855	666.123	673.736	673.641	673.641	4,3%	7,0%	▲
Ολλανδία	344.488	349.780	355.329	355.441	401.094	398.454	390.192	378.804	529.767	521.985	521.985	3,3%	51,5%	▲
Βέλγιο	399.168	399.437	412.041	411.712	411.951	416.891	424.853	434.262	444.960	452.309	452.309	2,9%	13,3%	▲
Σουηδία	320.967	329.318	333.922	333.021	357.965	372.780	386.389	398.980	408.994	419.238	419.238	2,7%	30,6%	▲
Τσεχία	287.008	288.602	288.442	284.034	287.434	293.383	303.899	316.671	331.782	345.850	345.850	2,2%	20,5%	▲
Ουγγαρία	331.707	327.508	325.999	326.605	327.644	323.958	325.677	328.545	338.162	341.190	341.190	2,2%	2,9%	▲
Πορτογαλία	247.521	253.635	259.788	262.002	263.887	266.158	274.628	274.387	276.125	272.547	272.547	1,7%	10,1%	▲
Αυστρία	219.844	216.619	216.508	216.801	218.667	225.178	233.533	240.230	239.597	245.529	245.529	1,6%	11,7%	▲
Βουλγαρία	201.317	201.145	202.803	206.243	206.745	207.682	212.454	217.804	223.186	227.971	227.971	1,5%	13,2%	▲
Δανία	250.123	250.123	253.732	253.028	252.067	250.897	251.459	259.656	193.877	198.438	198.438	1,3%	-20,7%	▼
Ελλάδα	**142.051**	**140.290**	**141.654**	**142.982**	**142.666**	**148.940**	**158.640**	**159.986**	**166.657**	**166.423**	**166.423**	**1,1%**	**17,2%**	▲
Φινλανδία	137.824	138.931	137.431	139.870	143.253	146.890	151.484	156.618	161.057	165.779	165.779	1,1%	20,3%	▲
Σλοβακία	153.212	153.685	152.542	144.971	143.725	143.263	142.175	143.167	143.782	149.082	149.082	1,0%	-2,7%	▼
Κροατία	87.469	86.317	88.930	89.571	90.947	93.274	95.516	99.317	101.638	102.857	102.857	0,7%	17,6%	▲
Λιθουανία	90.434	88.297	87.282	89.067	86.793	87.412	89.390	88.254	87.439	89.180	89.180	0,6%	-1,4%	▼
Λετονία	59.811	60.715	62.811	64.668	67.067	68.512	71.012	71.057	74.587	78.200	78.200	0,5%	30,7%	▲
Ιρλανδία	:	:	:	:	:	:	:	61.719	69.396	72.347	72.347	0,5%		
Σλοβενία	48.495	41.418	41.658	43.464	43.227	44.885	46.469	49.234	52.224	56.392	56.392	0,4%	16,3%	▲
Εσθονία	52.355	54.252	55.843	47.184	47.428	49.044	50.972	48.167	49.880	52.298	52.298	0,3%	-0,1%	▼
Κύπρος	16.218	15.919	16.501	19.544	19.513	20.437	20.349	21.065	21.530	22.122	22.122	0,1%	36,4%	▲
Λουξεμβούργο	14.791	14.405	14.800	14.894	14.649	14.802	15.157	15.431	15.525	16.155	16.155	0,1%	9,2%	▲
Μάλτα	9.368	9.141	8.551	8.252	8.364	8.391	8.083	8.515	8.750	9.127	9.127	0,1%	-2,6%	▼

Πηγή δεδομένων: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Η κατάταξη των κρατών μελών έγινε με φθίνουσα σειρά επί του πληθυσμού του 2012.

Το 2012 τα κράτη-μέλη με το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό μαθητικό πληθυσμό της Προσχολικής εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 είναι: η **Γαλλία** (16,4%), η **Γερμανία** (15,0%), η **Ισπανία** (12,3%), η **Ιταλία** (10,8%) και το **Ηνωμένο Βασίλειο** (8,2%). Το **62,7%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 αντιστοιχεί στις πέντε συγκεκριμένες χώρες, ενώ το **37,3%** αντιστοιχεί στα υπόλοιπα 23 κράτη-μέλη της ΕΕ-28.

Στον αντίποδα, τα κράτη-μέλη με το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό της ΕΕ-28 είναι: η **Μάλτα**, το **Λουξεμβούργο** και η **Κύπρος** (0,1%), η **Εσθονία** (0,3%), η **Σλοβενία** (0,4%), η **Ιρλανδία** και η **Λετονία** (0,5%), η **Λιθουανία** (0,6%) και η **Κροατία** (0,7%) . Η **Ελλάδα**, την ίδια χρονιά, κατατάσσεται στην **17η θέση** με μαθητικό πληθυσμό της Προσχολικής εκπαίδευσης **166.423** νήπια που αντιστοιχεί στο **1,1%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης στην ΕΕ-28.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται το πλήθος του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης (ISCED 0) στα κράτη-μέλη της ΕΕ-28 τα έτη 2003 και 2012.

Γράφημα 2.9: **Μαθητικός πληθυσμός της Προσχολικής εκπαίδευσης (ISCED 0) σε χιλ. νηπίων στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ τα έτη 2003 και 2012**

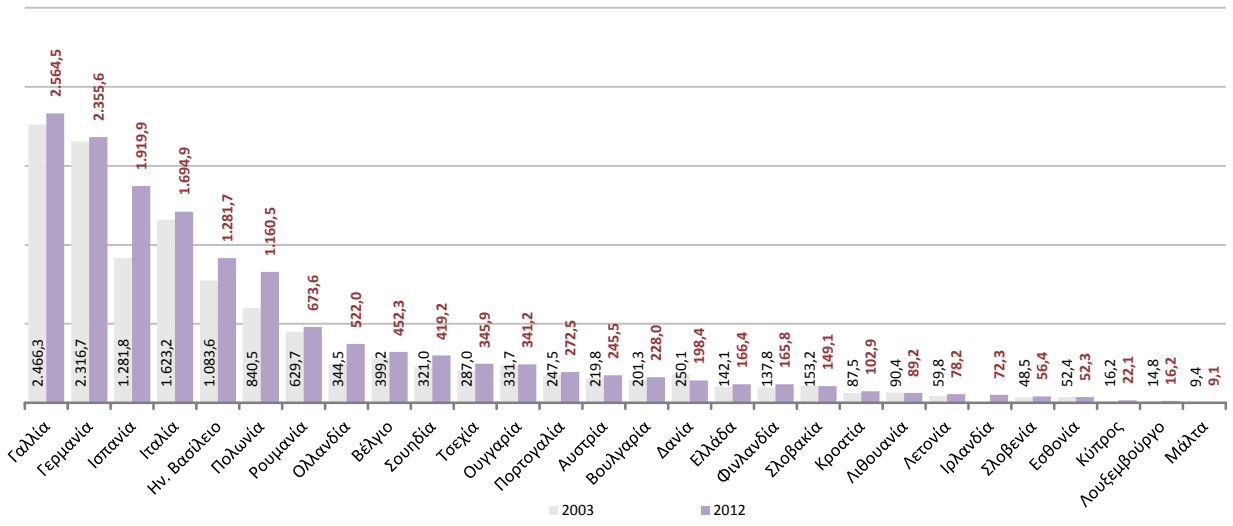

Πηγή: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Προσχολικής εκπαίδευσης στην Ε.Ε-28 κατέγραψε **αύξηση** κατά **14,6%**. Τη συγκεκριμένη περίοδο σε **23** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (82,1%) καταγράφεται **αύξηση** του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στην **Ολλανδία** (51,5%) και κατά φθίνουσα σειρά ακολουθούν: η **Ισπανία** (49,8%), η **Πολωνία** (38,1%), η **Κύπρος** (36,4%), η **Λετονία** (κατά 30,7%), η **Σουηδία** (30,6%), η **Τσεχία** (20,5%), η **Φινλανδία** (20,3%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (18,3%), η **Κροατία** (17,6%), η **Ιρλανδία** (17,2%) την τριετία 2010-2012, η **Ελλάδα** (17,2%), η **Σλοβενία** (16,3%), το **Βέλγιο** (13,3%), η **Βουλγαρία** (13,2%), η **Αυστρία** (11,7%), η **Πορτογαλία** (10,1%), το **Λουξεμβούργο** (9,2%), η **Ρουμανία** (7,0%), η **Ιταλία** (4,4%), η **Γαλλία** (4,0%), η **Ουγγαρία** (2,9%) και η **Γερμανία** (1,7%).

Στον αντίποδα βρίσκονται τα υπόλοιπα **4** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (17,9%) στα οποία, την ίδια περίοδο, καταγράφεται **μείωση** του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στη **Δανία** (-20,7%) και κατά σειρά ακολουθούν: η **Σλοβακία** (-2,7%), η **Μάλτα** (-2,6%), η **Λιθουανία** (-1,4%) και οριακά η **Εσθονία** (-0,1%).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Προσχολικής εκπαίδευσης ως ποσοστό επί του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού (ISCED 0-6) της χώρας στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ τα έτη 2003 και 2012.

Γράφημα 2.10: **Μαθητικός πληθυσμός της Προσχολικής εκπαίδευσης (ISCED 0) ως ποσοστό επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού (ISCED 0-6) στα κράτη-μέλη της ΕΕ-28 τα έτη 2003 & 2012**

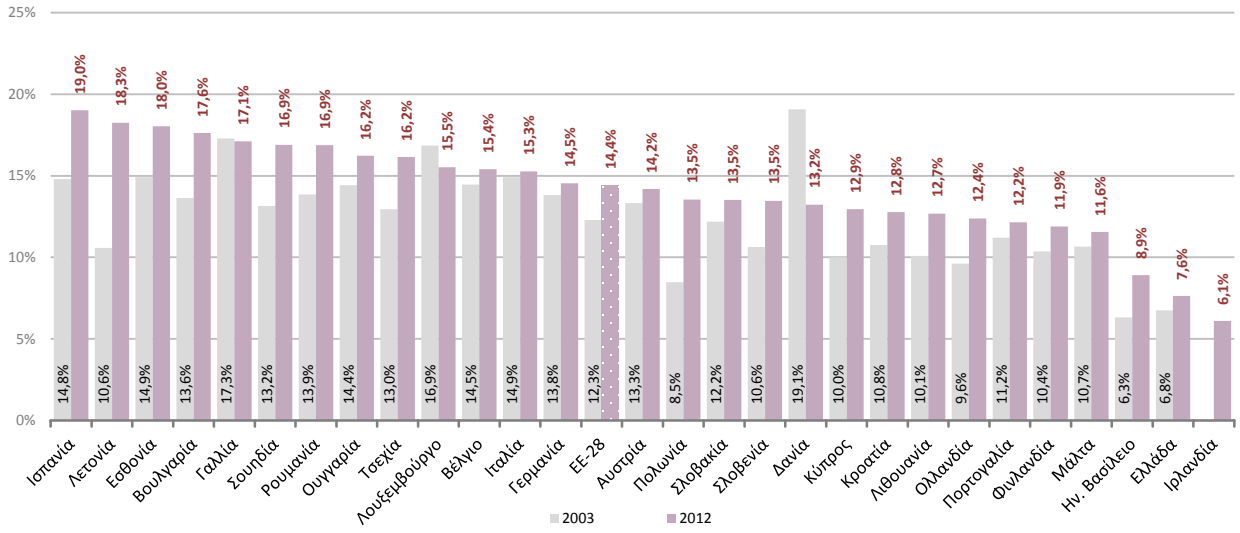

Πηγή: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2012 ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Προσχολικής εκπαίδευσης (ISCED 0) της ΕΕ-28 αντιστοιχεί στο **14,4%** του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28. Στην κατανομή, ως προς το συγκεκριμένο δείκτη, η Ελλάδα κατέχει την **26η θέση** με τον μαθητικό πληθυσμό της Προσχολικής εκπαίδευσης να αντιστοιχεί την ίδια χρονιά στον **7,6%** του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της χώρας, **υπολειπόμενη** σημαντικά της αντίστοιχης τιμής της ΕΕ-28 (**14,4%**) κατά **6,8** ποσοστιαίες μονάδες, που αποτελεί και την υψηλότερη διαφορά σε όλη την περίοδο αναφοράς (2003-2012).

Τα 5 κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού δείκτη (top 5) είναι η **Ισπανία** (19,0%), η **Λετονία** (18,3%), η **Εσθονία** (18,0%), η **Βουλγαρία** (17,6%) και η **Γαλλία** (18,0%). Στον αντίποδα καταγράφονται τα 5 κράτη-μέλη με τα χαμηλότερα ποσοστά του εκπαιδευτικού δείκτη (bottom 5), στα οποία περιλαμβάνονται το **Ηνωμένο Βασίλειο** (8,9%), η **Ιρλανδία** (6,1%), η **Ελλάδα** (7,6%), η **Μάλτα** (11,6%) και η **Φινλανδία** (11,9%). Ωστόσο, η τιμή του λόγου top5/ bottom5 είναι υψηλή (**0,94** φορές), γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη σημαντικών διαφοροποιήσεων μεταξύ των τιμών των κρατών-μελών ως προς το ποσοστό του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης ως προς το συνολικό τους μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό.

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) καταγράφεται **αύξηση** κατά **17,2%** της ποσοστιαίας αναλογίας του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης της ΕΕ-28 ως προς το συνολικό της μαθητικό/ φοιτητικό πληθυσμό.

Τη συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς σε **25** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ καταγράφεται **αύξηση** της αναλογίας του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης ως προς το συνολικό μαθητικό/ φοιτητικό πληθυσμό του κράτους, με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στην **Λετονία** (72,6%) και κατά σειρά ακολουθούν η **Πολωνία** (59,8%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (40,9%), η **Κύπρος** (29,4%), η **Βουλγαρία** (29,1%), η **Ολλανδία** (28,9%), η **Ισπανία** (28,6%), η **Σουηδία** (28,5%), η **Σλοβενία** (26,7%), η **Λιθουανία** (25,7%), η **Τσεχία** (24,7%), η **Ρουμανία** (21,9%), η **Εσθονία** (20,9%), η **Κροατία** (18,7%), η **Ιρλανδία** (15,1%) για την τριετία 2010-2012, η **Φινλανδία** (14,7%), η **Ελλάδα** (13,0%), η **Ουγγαρία** (12,5%), η **Σλοβακία** (10,9%), η

Πορτογαλία (8,5%), η **Μάλτα** (8,4%), το **Βέλγιο** και η **Αυστρία** (6,5%), η **Γερμανία** (5,3%) και η **Ιταλία** (2,4%). Στον αντίποδα βρίσκονται **3** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ στα οποία, την ίδια περίοδο, καταγράφεται **μείωση** της ποσοστιαίας αναλογίας του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης ως προς το συνολικό του μαθητικό/ φοιτητικό πληθυσμό, με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στη **Δανία** (κατά -30,6%) και ακολουθούν το **Λουξεμβούργο** (-7,9%) και η **Γαλλία** (-1,0%).

Στα ακόλουθα γραφήματα αποτυπώνεται ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Προσχολικής εκπαίδευσης στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012 ανά **τύπο ιδρύματος** (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ανεξάρτητα ιδιωτικά).

Γράφημα 2.11: **Κατανομή του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης (ISCED 0) στην ΕΕ-28(*) ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) το έτος 2012**

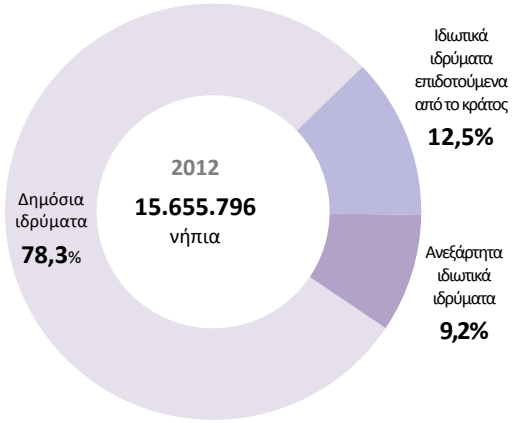

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**
(*) Δεν διατίθενται στοιχεία ανά τύπο ιδρύματος για τη Γερμανία την περίοδο 2003-2012

Το 2012 και στο σύνολο της ΕΕ-28 το **78,3%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης φοιτούσε σε **δημόσια** ιδρύματα, το **12,5%** σε **ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος** και το **9,2%** σε **ανεξάρτητα ιδιωτικά ιδρύματα**.

Συνολικά, σε **17** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το ποσοστό του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης που φοιτά σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα υπερβαίνει την αντίστοιχη τιμή της ΕΕ-28 (78,3%). Τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά της συγκεκριμένης κατηγορίας είναι: η **Λιθουανία** (99,3%), η **Βουλγαρία** (99,2%), η **Τσεχία** (97,9%), η **Ρουμανία** (97,5%), η **Σλοβενία** (97,1%), η **Εσθονία** (96,7%), η **Σλοβακία** (95,9%), η **Λετονία** (77,3%), η **Ελλάδα** (93,1%), η **Ουγγαρία** (92,6%), η **Φινλανδία** (91,5%), το **Λουξεμβούργο** (90,9%), η **Γαλλία** (87,2%), η **Κροατία** (85,8%), η **Πολωνία** (84,3%), η **Σουηδία** (82,9%) και η **Δανία** (80,7%).

Την ίδια χρονιά σε **11** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το ποσοστό του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης που φοιτά σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα υπολείπεται της αντίστοιχης τιμής της ΕΕ-28 (79,0%) με το χαμηλότερο ποσοστό της κατηγορίας να καταγράφεται στην **Ιρλανδία** (1,9%) και κατά αύξουσα σειρά ποσοστού ακολουθούν: η **Γερμανία** (34,9%), το **Βέλγιο** (47,1%), η **Κύπρος** (51,2%), η **Πορτογαλία** (53,2%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (62,5%), η **Ισπανία** (65,0%), η **Μάλτα** (67,3%), και η **Ολλανδία** (70,1%), η **Ιταλία** (70,2%) και η **Αυστρία** (70,3%).

Γράφημα 2.12: **Κατανομή του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαί-δευσης (ISCED 0) ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012**

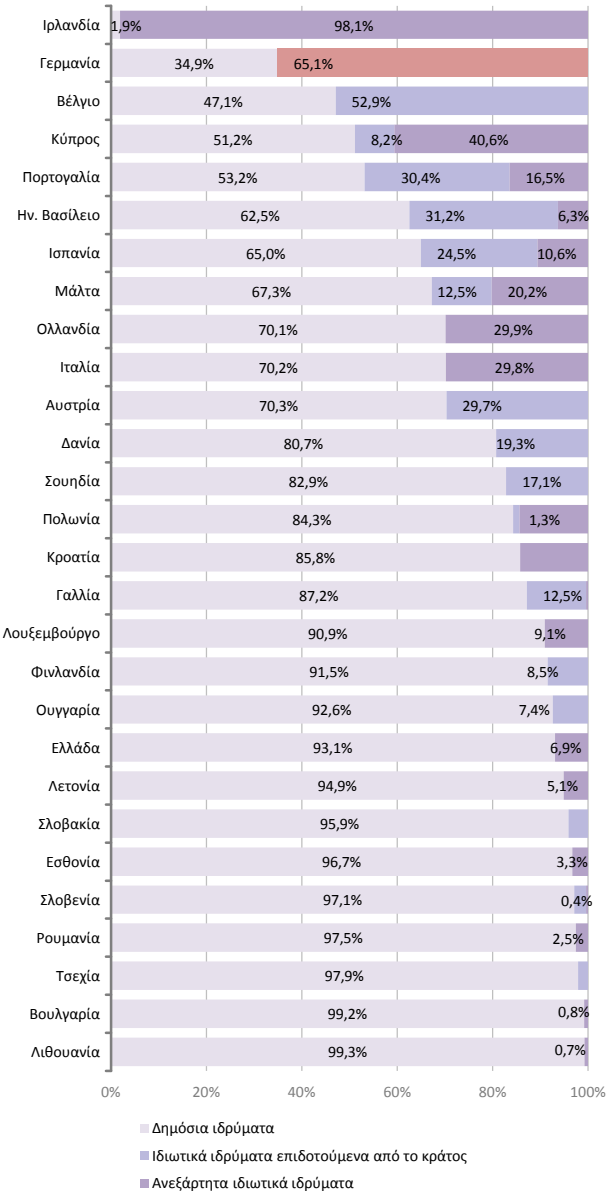

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το ποσοστό της Γερμανίας (65,1%) αφορά το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού που φοιτά σε ιδιωτικά ιδρύματα, χωρίς να επιμερίζεται σε ανεξάρτητα και σε επιδοτούμενα από το κράτος εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Το 2012 τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά νηπίων που φοιτούν σε ιδιωτικά ανεξάρτητα (από το κράτος) ιδρύματα είναι: η **Ιρλανδία** (98,1%), η **Κύπρος** (40,6%), η **Ολλανδία** (29,9%), η **Ιταλία** (29,8%), η **Μάλτα** (20,2%), η **Πορτογαλία** (16,5%), η **Πολωνία** (14,4%), η **Κροατία** (14,2%), η **Ισπανία** (10,6%) και το **Λουξεμβούργο** (9,1%), ενώ με μικρότερα ποσοστά ακολουθούν: η **Ελλάδα** (6,9%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (6,3%), η **Λετονία** (5,1%), η **Εσθονία** (3,3%), η **Ρουμανία** (2,5%), η **Βουλγαρία** (0,8%), η **Λιθουανία** (0,7%) και η

Σλοβακία και η **Γαλλία** (0,4%). Κατά το συγκεκριμένο έτος αναφοράς με μηδενικό μαθητικό πληθυσμό στα ιδρύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας εμφανίζονται **8** (28,6%) από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (**Τσεχία**, **Σλοβενία**, **Βέλγιο**, **Αυστρία**, **Ουγγαρία**, **Δανία**, **Σουηδία** και **Φινλανδία**).

Την ίδια χρονιά, τέλος, τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά νηπίων που φοιτούν σε ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος είναι: το **Βέλγιο** (52,9%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (31,2%), η **Πορτογαλία** (30,4%), η **Αυστρία** (29,7%), η **Ισπανία** (24,5%), η **Δανία** (19,3%), η **Σουηδία** (17,1%), η **Μάλτα** και η **Γαλλία** (12,5%), ενώ με μικρότερα ποσοστά ακολουθούν: η **Φινλανδία** (8,5%), η **Κύπρος** (8,2%), η **Ουγγαρία** (7,4%), η **Σλοβακία** (4,1%), η **Σλοβενία** (2,5%), η **Τσεχία** (2,1%) και η **Πολωνία** (1,3%). Κατά το συγκεκριμένο έτος αναφοράς με μηδενικό μαθητικό πληθυσμό στα ιδρύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας εμφανίζονται **11** (39,3%) από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (**Ιταλία, Ολλανδία**, **Ιρλανδία**, **Λουξεμβούργο, Εσθονία, Λετονία, Βουλγαρία**, **Ρουμανία**, **Κροατία**, **Ελλάδα** και **Λιθουανία**).

Στα ακόλουθα γραφήματα αποτυπώνεται ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Προσχολικής εκπαίδευσης στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012 ανά **ηλικιακή ομάδα νηπίων** (ηλικίας 3 ετών και μικρότερα, ηλικίας 4 έως και 5 ετών, ηλικίας μεγαλύτερης των 5 ετών).

Γράφημα 2.13: **Κατανομή του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης (ISCED 0) στην ΕΕ-28 ανά ηλικιακή ομάδα νηπίων (ηλικίας 3 ετών και μικρότερα, ηλικίας 4 έως και 5 ετών, ηλικίας μεγαλύτερης των 5 ετών)το έτος 2012**

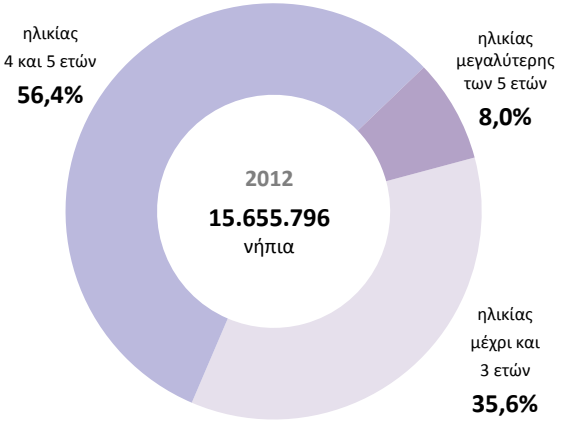

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2012 και στο σύνολο της ΕΕ-28 το **56,4%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης ανήκει στην ηλικιακή ομάδα «νήπια **4 και 5 ετών**», το **35,6%** στην ηλικιακή ομάδα «νήπια **μέχρι και 3 ετών**», και το **8,0%** στην ηλικιακή ομάδα «νήπια **μεγαλύτερα των 5 ετών**».

Συνολικά, σε **12** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το ποσοστό του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης «ηλικίας 4 και 5 ετών» υπερβαίνει την αντίστοιχη τιμή της ΕΕ-28 (56,4%). Τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά της συγκεκριμένης κατηγορίας είναι: η **Ελλάδα** (98,8%), η **Κύπρος** και η **Ολλανδία** (70,3%), το **Λουξεμβούργο** (69,5%), η **Πορτογαλία** (69,3%), η **Σλοβενία** (64,5%), η **Δανία** (64,4%), η **Γαλλία** (63,7%), η **Ιταλία** (62,9%), η **Αυστρία** (60,7%), (51,2%), η **Ιρλανδία** (58,1%) και η **Τσεχία** (56,6%).

Γράφημα 2.14: **Κατανομή του μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαί-δευσης (ISCED 0) ανά ηλικιακή ομάδα νηπίων (ηλικίας 3 ετών και μικρότερα, ηλικίας 4 έως και 5 ετών, ηλικίας μεγαλύτερης των 5 ετών) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012**

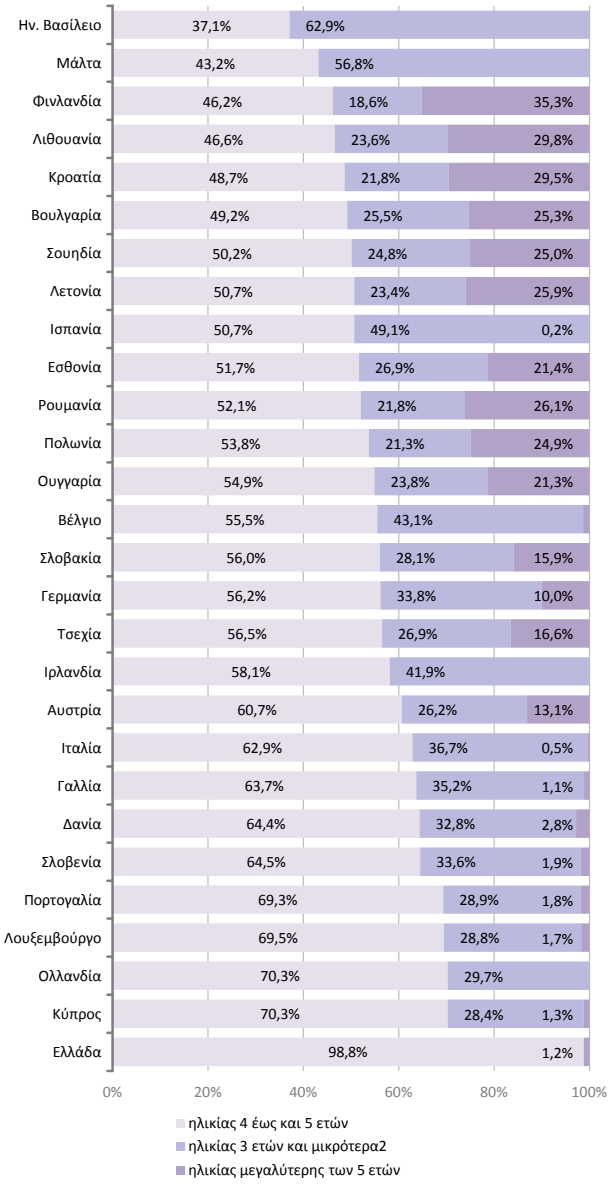

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το ποσοστό της Γερμανίας (65,1%) αφορά το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού που φοιτά σε ιδιωτικά ιδρύματα, χωρίς να επιμερίζεται σε ανεξάρτητα και σε επιδοτούμενα από το κράτος εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Την ίδια χρονιά σε **16** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το ποσοστό του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης «ηλικίας 4 και 5 ετών» υπολείπεται της αντίστοιχης τιμής της ΕΕ-28 (56,4%) με το χαμηλότερο ποσοστό της κατηγορίας να καταγράφεται στο **Ηνωμένο Βασίλειο** (37,1%) και κατά αύξουσα σειρά ποσοστού ακολουθούν: η **Μάλτα** (43,2%), η **Φινλανδία** (46,2%), η **Λιθουανία** (46,6%), η **Κροατία** (48,7%), η **Βουλγαρία** (49,2%), η **Σουηδία** (50,2%), η **Λετονία** και η **Ισπανία** (50,7%), η **Εσθονία** (51,7%), η

Ρουμανία (52,1%), η **Πολωνία** (53,8%), η **Ουγγαρία** (54,9%), το **Βέλγιο** (55,5%), η **Σλοβακία** (56,0%) και η **Γερμανία** (56,2%).

Το 2012 τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά νηπίων «ηλικίας μέχρι και 3 ετών» που φοιτούν στην Προσχολική εκπαίδευση είναι: το **Ηνωμένο Βασίλειο** (62,9%), η **Μάλτα** (56,8%), η **Ισπανία** (49,1%), το **Βέλγιο** (43,1%), η **Ιρλανδία** (41,9%), η **Ιταλία** (36,7%), η **Γαλλία** (35,2%), η **Γερμανία** (33,8%), η **Σλοβενία** (33,6%), η **Δανία** (32,8%), η **Ολλανδία** (29,7%), η **Πορτογαλία** (28,9%), το **Λουξεμβούργο** (28,8%), η **Κύπρος** (28,4%), η **Σλοβακία** (28,1%), η **Τσεχία** και η **Εσθονία** (26,9%), η **Αυστρία** (26,2%), η **Βουλγαρία** (25,5%), η **Σουηδία** (24,8%), η **Ουγγαρία** (23,8%), η **Λιθουανία** (23,6%), η **Λετονία** (23,4%), η **Κροατία** και η **Ρουμανία** (21,8%), η **Πολωνία** (21,3%) και η **Φινλανδία** (18,6%), ενώ η **Ελλάδα** καταγράφει μηδενικό μαθητικό πληθυσμό στη συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα νηπίων.

Την ίδια χρονιά, τέλος, τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά νηπίων «ηλικίας μεγαλύτερης των 5 ετών» που φοιτούν στην Προσχολική εκπαίδευση είναι: η **Φινλανδία** (35,3%), η **Λιθουανία** (29,8%), η **Κροατία** (29,5%), η **Ρουμανία** (26,1%), η **Λετονία** (25,9%), η **Βουλγαρία** (25,3%), η **Σουηδία** (25,0%), η **Πολωνία** (24,9%), η **Εσθονία** (21,4%), η **Ουγγαρία** (21,3%), η **Τσεχία** (16,6%), η **Σλοβακία** (15,9%), η **Αυστρία** (13,1%) και η **Γερμανία** (10,0%), ενώ με μικρότερα ποσοστά ακολουθούν: η **Δανία** (2,8%), η **Σλοβενία** (1,9%), η **Πορτογαλία** (1,8%), το **Λουξεμβούργο** (1,7%), το **Βέλγιο** (1,4%), η **Κύπρος** (1,3%), η **Ελλάδα** (1,2%), η **Γαλλία** (1,1%), η **Ιταλία** (0,5%) και η **Ισπανία** (0,2%). Κατά το συγκεκριμένο έτος αναφοράς με μηδενικό μαθητικό πληθυσμό στη συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα νηπίων εμφανίζονται **4** (14,3%) από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (**Ηνωμένο Βασίλειο**, **Μάλτα**, **Ιρλανδία** και **Ολλανδία**).

Στο ακόλουθο γράφημα αναλύεται ο συνολικός αριθμός του **μαθητικού πληθυσμού** της Προσχολικής εκπαίδευσης στην **Ελλάδα** την περίοδο 2001-2013 ως προς τις κύριες **ηλικιακές ομάδες** νηπίων (α) «νήπια 5 ετών», των οποίων από το 2007 και μετά η φοίτηση τους είναι υποχρεωτική, και (β) «νήπια 4 ετών», των οποίων η φοίτηση τους από το 2007 και μετά είναι προαιρετική. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι νήπια ηλικίας μικρότερης των 4 ετών φοιτούν σε δημοτικούς ή ιδιωτικούς βρεφονηπιακούς σταθμούς οι οποίοι δεν συμπεριλαμβάνονται στην εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και δεν καταχωρούνται στις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς στατιστικές βάσεις.

Το 2012 το **35,9%** (58.971 νήπια) του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Προσχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα της ηλικιακής ομάδας «**νήπια 4 και 5 ετών**» (164.373 νήπια) είναι «ηλικίας 4 ετών» και φοιτούν προαιρετικά στη συγκεκριμένη βαθμίδα, ενώ το υπόλοιπο **64,1%** (105.402 νήπια) του μαθητικού πληθυσμού της συγκεκριμένης ηλικιακής ομάδας της Προσχολικής εκπαίδευσης είναι «ηλικίας 5 ετών» και φοιτούν υποχρεωτικά.

Γράφημα 2.15: **Μαθητικός πληθυσμός της Προσχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα ανά ηλικιακή ομάδα νηπίων (ηλικίας 4 και 5 ετών) την περίοδο 2003-2012**

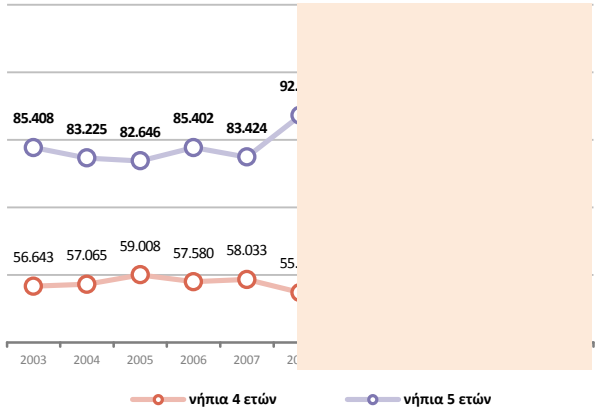

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Κατά τη συνολική περίοδο αναφοράς (2003-2012) ο μαθητικός πληθυσμός νηπίων «ηλικίας 5 ετών» καταγράφει **αύξηση** κατά **23,4%** (ή 19.994 νήπια), από 85.408 νήπια το 2003, σε 105.402 νήπια το 2013. Ωστόσο, η σταθερή **αυξητική** πορεία του μαθητικού πληθυσμού της συγκεκριμένης ηλικίας νηπίων κατά 26,3% (ή 21.978 νήπια) καταγράφεται την περίοδο 2007-2012. Την αντίστοιχη περίοδο ο μαθητικός πληθυσμός νηπίων «ηλικίας 4 ετών» καταγράφει μικρή **αύξηση** κατά **1,6%** (ή 938 νήπια), από 58.033 νήπια το 2007, σε 58.971 νήπια το 2012. Τη συνολική περίοδο αναφοράς 2003-2012 ο μαθητικός πληθυσμός των νηπίων της συγκεκριμένης ηλικίας καταγράφει αυξομειώσεις με μέση τιμή πλήθους 57.650 νήπια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η μεγαλύτερη ετήσια αύξηση του μαθητικού πληθυσμού των νηπίων «ηλικίας 5 ετών» (κατά **10,4%**) καταγράφεται το 2008 από 83.424 νήπια το 2007 σε 92.071 νήπια το 2008, ενώ η μεγαλύτερη ετήσια αύξηση του μαθητικού πληθυσμού των νηπίων «ηλικίας 4 ετών» (κατά **6,8%**) καταγράφεται το 2011 από 57.331 νήπια το 2010 σε 61.217 νήπια το 2011, που αποτελεί και τη μέγιστη τιμή του πλήθους των νηπίων της συγκεκριμένης ηλικίας σε όλη την περίοδο αναφοράς (2003-2012).

Γράφημα 2.16: **Ποσοστιαία αναλογία του μαθητικού πληθυσμού ηλικίας 4 και 5 ετών της Προσχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα ως προς το συνολικό πληθυσμό (αντίστοιχης ηλικίας) της χώρας την περίοδο 2003-2012**

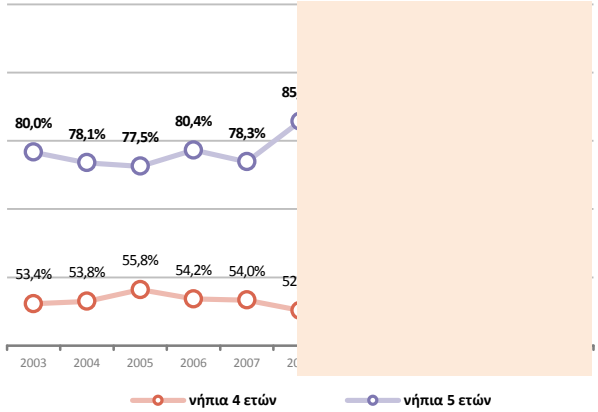

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2012 το **95,7%** των νηπίων **ηλικίας 5 ετών** στην Ελλάδα φοιτούν στην Προσχολική εκπαίδευση, ενώ την ίδια χρονιά φοιτούν στην Προσχολική εκπαίδευση το **54,4%** των νηπίων **ηλικίας 4 ετών**.

Κατά τη συνολική περίοδο αναφοράς (2003-2012) το ποσοστό των νηπίων ηλικίας **5 ετών** που φοιτούν στην Προσχολική εκπαίδευση, ως προς το συνολικό πληθυσμό της αντίστοιχης ηλικίας στη χώρα, καταγράφει σημαντική **αύξηση** κατά **19,7%** (ή 15,7 ποσοστιαίες μονάδες) από 80,0% το 2003 σε 95,7% το 2013.

Την ίδια περίοδο, το ποσοστό των νηπίων ηλικίας **4 ετών** που φοιτούν στην Προσχολική εκπαίδευση, ως προς το συνολικό πληθυσμό της αντίστοιχης ηλικίας στη χώρα, καταγράφει μικρή **αύξηση** κατά **2,0%** (ή 1,0 ποσοστιαία μονάδα) από 53,4% το 2003 σε 54,4% το 2013.

2.1.2 Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Το 2012 το **25,9%** του συνολικού **μαθητικού/ φοιτητικού** πληθυσμού των 28 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (**108.806.551** μαθητές/φοιτητές) φοιτούν στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση (ISCED 1) και απαρτίζουν το συνολικό **μαθητικό πληθυσμό** της (**28.136.987** μαθητές/-τριες). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 2012 το ετήσιο ποσοστό των αγοριών (**51,3%**) στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση υπερέχει έναντι του αντίστοιχου ποσοστού των κοριτσιών (48,7%), ενώ η υπεροχή αυτή καταγράφεται σε ετήσια βάση σε όλη την περίοδο αναφοράς 2003-2012 (μέση τιμή 51,3%). Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 καταγράφει **μείωση** κατά **-3,4%** (ή 1.004.942 μαθητές/-τριες) από 29.141.929 μαθητές/-τριες το 2003 σε 28.136.987 μαθητές/-τριες το 2012.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού της **Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης** (ISCED 1) στην ΕΕ-28 (σε χιλ. μαθητές) καθώς και η ετήσια ποσοστιαία αναλογία του ως προς το συνολικό πληθυσμό της ΕΕ-28 την περίοδο 2003-2012.

Γράφημα 2.17: **Μαθητικός πληθυσμός της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 1) στην ΕΕ-28 (σε χιλ. μαθητές) και ετήσια ποσοστιαία αναλογία επί του συν-ολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού την περίοδο 2003-2012**

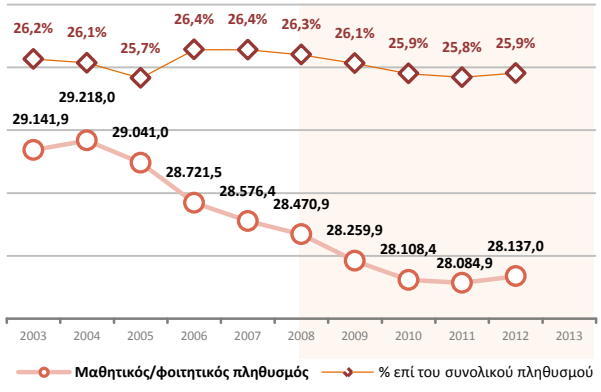

Πηγή: **EUROSTAT – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Την ίδια περίοδο, **μείωση** κατά **-1,3%** (ή 0,3 π.μ.) καταγράφεται και στο ποσοστό του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό της ΕΕ-28 από 26,2% το 2003 σε 25,9% το 2012. Η μείωση αυτή οφείλεται στην μείωση του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28, παρά την παράλληλη μείωση κατά **-2,2%** (ή 2,4 εκ. μαθητές/ φοιτητές) του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28 κατά την περίοδο αναφοράς.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην **Ελλάδα** καθώς και η ετήσια ποσοστιαία αναλογία του ως προς το συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό (ISCED 0-6) της χώρας την περίοδο αναφοράς 2003-2012.

Το 2012 στο σύνολο του μαθητικού/φοιτητικού στην **Ελλάδα** (**2.179.581** μαθητές/φοιτητές) το **29,2%** φοιτά στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση (ISCED 1) με τον μαθητικό της πληθυσμό να αποτελείται από **636.713** μαθητές/-τριες. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς 2003-2012, η αναλογία του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα έναντι του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της χώρας υπερβαίνει σταθερά και σε ετήσια βάση από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό (ΕΕ-28) **μέσο όρο** με μέση απόκλιση **3,8** ποσοστιαίες μονάδες, ενώ το 2006 καταγράφεται η ελάχιστη τιμή του εύρους της συγκεκριμένης διαφοράς (3,1 ποσοστιαίες μονάδες). Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι το 2012 το ετήσιο ποσοστό των αγοριών στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα (**51,5%**) υπερέχει έναντι του αντίστοιχου ποσοστού των κοριτσιών (48,6%), ενώ η υπεροχή αυτή καταγράφεται σε ετήσια βάση σε όλη την περίοδο αναφοράς 2003-2012 (μέση τιμή 51,5%).

Γράφημα 2.18: **Μαθητικός πληθυσμός της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 1) στην ΕΛΛΑΔΑ και ετήσια ποσοστιαία αναλογία επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της χώρας την περίοδο 2003-2012**

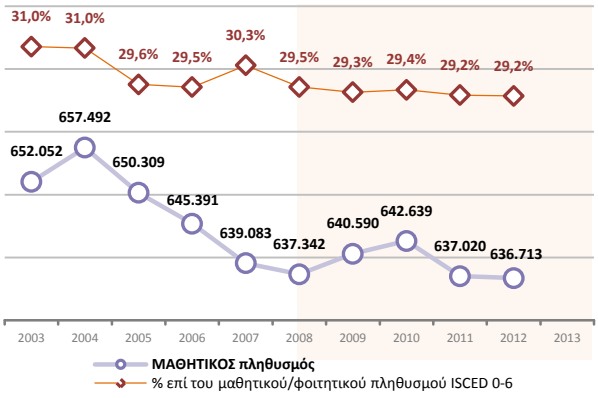

Πηγή: **EUROSTAT – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα καταγράφει **μείωση** κατά **-2,4%** (ή 15.339 μαθητές/-τριες) από 652.052 μαθητές/-τριες το 2003 σε 636.713 μαθητές/-τριες το 2012, που αποτελεί και την ελάχιστη τιμή του δείκτη σε όλη την πε-

ρίοδο αναφοράς (2003-2012), ενώ μεγαλύτερη **μείωση** κατά **-5,8%** (ή κατά 1,8 π.μ.) καταγράφεται στο ποσοστό του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα ως προς το συνολικό της μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό, από 31,0% το 2003 σε 29,2% το 2012, κυρίως λόγω της μικρής αύξησης κατά **3,7%** (ή κατά 77.347 μαθητές/φοιτητές) του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της χώρας την ίδια περίοδο αναφοράς.

Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του πλήθους του μαθητικού πληθυσμού της **Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης** στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ, η ποσοστιαία κατανομή ανά κράτος μέλος του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28 το έτος 2012, καθώς και ο ρυθμός μεταβολής του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ανά κράτος-μέλος την περίοδο 2003-2012.

Πίνακας 2.3: **Μαθητικός πληθυσμός της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 1) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ την περίοδο 2003-2012**

Κράτη-μέλη	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		Μεταβολή περιόδου 2003-2012
											Πληθυσμός ISCED 1	Ποσοστιαία αναλογία	
ΕΕ-28	**29.141.929**	**29.218.037**	**29.041.000**	**28.721.511**	**28.576.382**	**28.470.889**	**28.256.611**	**28.108.381**	**28.084.890**	**28.136.987**	**28.136.987**	**100,0%**	**-3,4%** ▼
Ην. Βασίλειο	4.488.162	4.685.733	4.634.991	4.517.618	4.409.184	4.465.021	4.416.474	4.421.903	4.419.840	4.523.583	4.523.583	16,1%	0,8% ▲
Γαλλία	3.791.555	3.783.197	4.015.490	4.051.861	4.105.628	4.139.284	4.152.622	4.159.086	4.171.826	4.155.596	4.155.596	14,8%	9,6% ▲
Γερμανία	3.303.737	3.305.386	3.306.136	3.329.349	3.311.285	3.236.158	3.150.822	3.067.521	2.989.678	2.936.751	2.936.751	10,4%	-11,1% ▼
Ισπανία	2.488.319	2.621.122	2.619.875	2.648.923	2.698.059	2.764.969	2.811.257	2.815.225	2.869.783	2.910.132	2.910.132	10,3%	17,0% ▲
Ιταλία	2.778.877	2.791.218	2.790.333	2.808.770	2.849.084	2.865.613	2.855.232	2.858.803	2.863.060	2.854.291	2.854.291	10,1%	2,7% ▲
Πολωνία	2.983.070	2.855.784	2.723.785	2.602.120	2.484.891	2.375.255	2.294.434	2.235.018	2.191.896	2.187.405	2.187.405	7,8%	-26,7% ▼
Ολλανδία	1.290.625	1.283.014	1.277.990	1.277.478	1.280.571	1.285.543	1.290.029	1.294.015	1.291.665	1.277.199	1.277.199	4,5%	-1,0% ▼
Ρουμανία	990.807	1.005.533	970.295	939.330	919.439	865.175	859.169	845.679	828.853	810.126	810.126	2,9%	-18,2% ▼
Βέλγιο	755.447	747.111	738.580	732.808	732.411	733.052	731.603	731.761	736.062	744.331	744.331	2,6%	-1,5% ▼
Πορτογαλία	782.641	780.244	772.154	751.880	756.589	772.894	760.038	752.767	742.883	720.098	720.098	2,6%	-8,0% ▼
Σουηδία	774.888	750.365	718.660	691.618	677.396	668.205	665.570	676.025	683.012	712.970	712.970	2,5%	-8,0% ▼
Ελλάδα	**652.052**	**657.492**	**650.309**	**645.391**	**639.083**	**637.342**	**640.590**	**642.639**	**637.020**	**636.713**	**636.713**	**2,3%**	**-2,4%** ▼
Ιρλανδία	447.618	450.413	454.060	461.588	475.836	486.921	498.838	506.400	511.466	518.223	518.223	1,8%	15,8% ▲
Τσεχία	566.581	534.366	502.831	473.269	462.820	459.899	460.486	463.357	468.273	477.413	477.413	1,7%	-15,7% ▼
Δανία	413.036	419.806	414.103	415.793	415.793	410.400	406.622	403.344	470.807	470.711	470.711	1,7%	14,0% ▲
Ουγγαρία	464.013	446.950	430.854	416.106	399.508	394.571	389.908	388.273	387.262	385.105	385.105	1,4%	-17,0% ▼
Φινλανδία	392.741	387.934	381.785	372.128	364.902	357.403	351.095	347.060	345.615	347.245	347.245	1,2%	-11,6% ▼
Αυστρία	379.920	372.963	362.822	355.293	347.249	337.448	331.565	328.015	326.351	326.955	326.955	1,2%	-13,9% ▼
Βουλγαρία	333.016	314.221	290.017	273.045	267.584	262.701	261.007	260.340	255.086	252.372	252.372	0,9%	-24,2% ▼
Σλοβακία	270.004	254.906	242.459	235.378	230.536	224.769	217.805	212.421	209.213	209.325	209.325	0,7%	-22,5% ▼
Κροατία	192.004	194.573	196.253	194.748	190.693	182.296	174.192	167.452	162.186	159.945	159.945	0,6%	-16,7% ▼
Λετονία	103.359	92.453	84.369	78.796	121.345	117.129	114.312	113.753	113.729	113.462	113.462	0,4%	9,8% ▲
Λιθουανία	183.542	170.216	158.115	150.422	143.841	135.752	129.514	122.481	115.602	111.410	111.410	0,4%	-39,3% ▼
Σλοβενία	87.085	93.541	93.336	93.462	95.394	99.260	107.334	107.111	107.123	108.141	108.141	0,4%	24,2% ▲
Εσθονία	100.171	92.098	85.539	79.589	76.026	74.629	73.563	72.955	73.054	74.249	74.249	0,3%	-25,9% ▼
Κύπρος	62.868	61.731	61.247	59.710	57.785	56.799	55.837	54.806	54.371	54.272	54.272	0,2%	-13,7% ▼
Λουξεμβούργο	34.081	34.603	35.016	35.431	35.668	35.630	35.267	35.187	35.099	35.397	35.397	0,1%	3,9% ▲
Μάλτα	31.710	31.064	29.596	29.607	27.782	26.771	24.674	24.985	24.075	23.567	23.567	0,1%	-25,7% ▼

Πηγή δεδομένων: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Η κατάταξη των κρατών μελών έγινε με φθίνουσα σειρά επί του πληθυσμού του 2012.

Το 2012 τα κράτη-μέλη με το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό μαθητικό πληθυσμό της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 είναι: το **Ηνωμένο Βασίλειο** (16,1%), η **Γαλλία** (14,8%), η **Γερμανία** (10,4%), η **Ισπανία** (10,3%) και η **Ιταλία** (10,1%). Το **61,8%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 αντιστοιχεί στις πέντε συγκεκριμένες χώρες, ενώ το **38,2%** αντιστοιχεί στα υπόλοιπα 23 κράτη-μέλη της ΕΕ-28.

Στον αντίποδα, τα κράτη-μέλη με το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό της ΕΕ-28 είναι: η **Μάλτα** και το **Λουξεμβούργο** (0,1%), η **Κύπρος** (0,2%), η **Εσθονία** (0,3%), η **Σλοβενία**, η **Λιθουανία** και η **Λετονία** (0,4%), η **Κροατία** (0,6%), η **Σλοβακία** (0,7%) και η **Βουλγαρία** (0,9%). Η **Ελλάδα**, την ίδια χρονιά, κατατάσσεται στην **12η θέση** με μαθητικό πληθυσμό της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης **636.713** μαθητές/-τριες που αντιστοιχεί στο **2,3%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται το πλήθος του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 1) στα κράτη-μέλη της ΕΕ-28 τα έτη 2003 και 2012.

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ε.Ε-28 κατέγραψε **μείωση** κατά **-3,4%**. Τη συγκεκριμένη περίοδο σε **9** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (32,1%) καταγράφεται **αύξηση** του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στην **Σλοβενία** (24,2%) και κατά φθίνουσα σειρά ακολουθούν: η **Ισπανία** (17,0%), η **Ιρλανδία** (15,8%), η **Δανία** (κατά 14,0%), η **Λετονία** (κατά 9,8%), η **Γαλλία** (9,6%), το **Λουξεμβούργο** (3,9%), η **Ιταλία** (2,7%) και το **Ηνωμένο Βασίλειο** (0,8%).

Γράφημα 2.19: **Μαθητικός πληθυσμός της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 1) σε χιλ. μαθητές/-τριες στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ τα έτη 2003 και 2012**

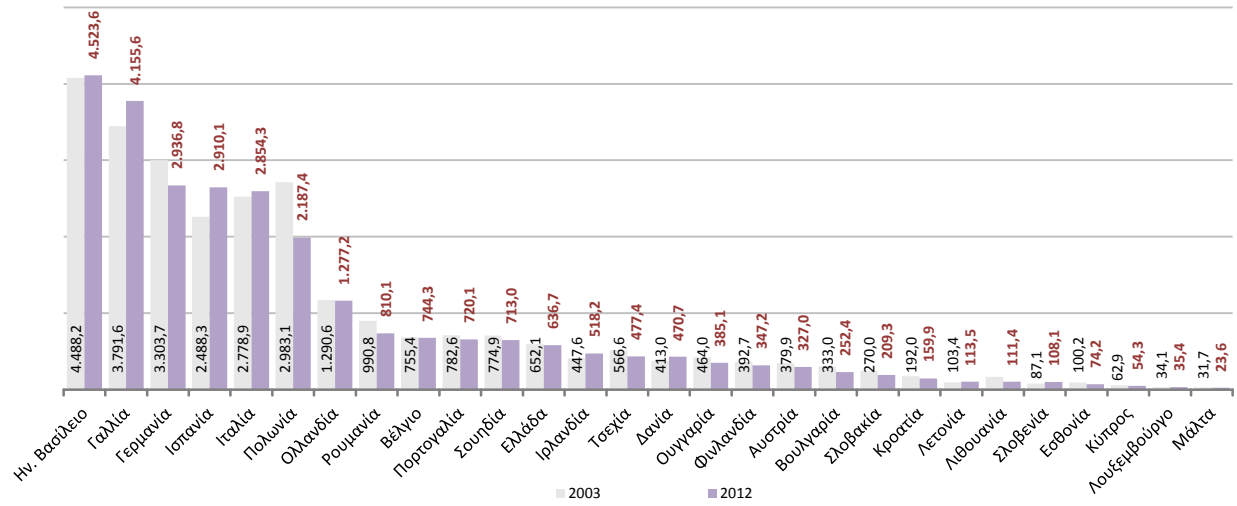

Πηγή: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Στον αντίποδα βρίσκονται τα υπόλοιπα **19** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (67,9%) στα οποία, την ίδια περίοδο, καταγράφεται **μείωση** του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στη **Λιθουανία** (-39,3%) και κατά σειρά ακολουθούν: η **Πολωνία** (-26,7%), η **Εσθονία** (-25,9%), η **Μάλτα** (-25,7%), η **Βουλγαρία** (-24,2%), η **Σλοβακία** (-22,5%), η **Ρουμανία** (-18,2%), η **Ουγγαρία** (-17,0%), η **Κροατία** (-16,7%), η **Τσεχία** (-15,7%), η **Αυστρία** (κατά -13,9%), η **Κύπρος** (-13,7%), η **Φινλανδία** (-11,6%), η **Γερμανία** (-11,1%), η **Πορτογαλία** και η **Σουηδία** (κατά -8,0%), η **Ελλάδα** (-2,4%), το **Βέλγιο** (-1,5%) και η **Ολλανδία** (-1,0%).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ως ποσοστό επί του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού (ISCED 0-6) της χώρας στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ τα έτη 2003 και 2012.

Γράφημα 2.20: **Μαθητικός πληθυσμός της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 1) ως ποσοστό επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού (ISCED 0-6) στα κράτη-μέλη της ΕΕ-28 τα έτη 2003 & 2012**

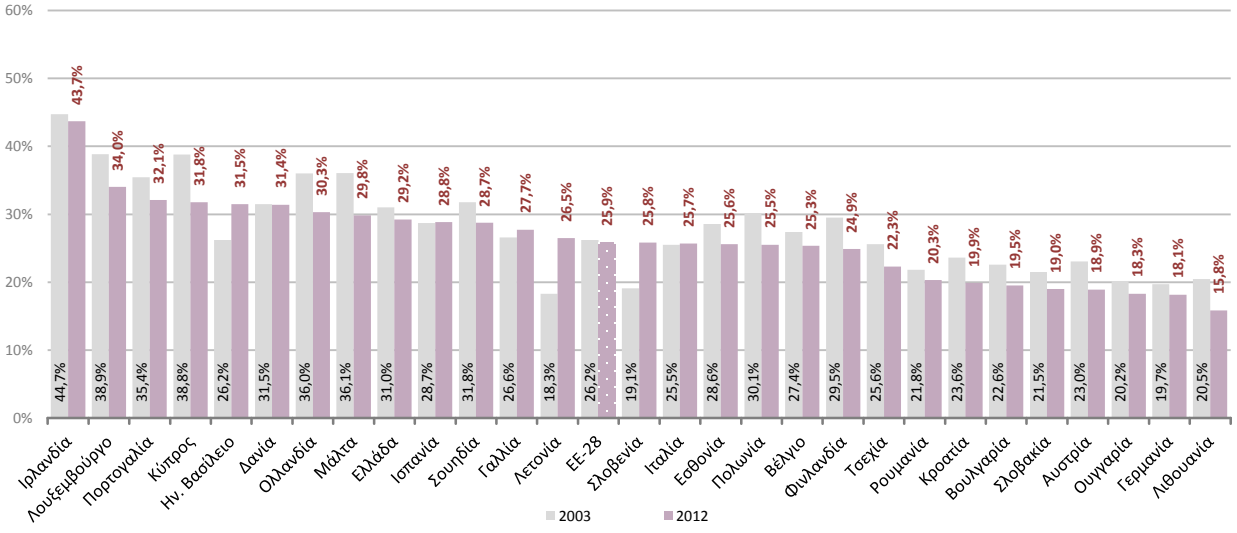

Πηγή: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2012 ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 1) της ΕΕ-28 αντιστοιχεί στο **25,9%** του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28. Στην κατανομή, ως προς το συγκεκριμένο δείκτη, η Ελλάδα κατέχει την **9η θέση** με τον μαθητικό πληθυσμό της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης να αντιστοιχεί την ίδια χρονιά στον **29,2%** του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της χώρας, **υπερέχουσα** της αντίστοιχης τιμής της ΕΕ-28 κατά **3,8** ποσοστιαίες μονάδες.

Τα 5 κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού δείκτη (top 5) είναι η **Ιρλανδία** (43,7%), το **Λουξεμβούργο** (34,0%), η **Πορτογαλία** (32,1%), η **Κύπρος** (31,8%) και το **Ηνωμένο Βασίλειο** (31,5%). Στον αντίποδα καταγράφονται τα 5 κράτη-μέλη με τα χαμηλότερα ποσοστά του εκπαιδευτικού δείκτη (bottom 5), στα οποία περιλαμβάνονται η **Λιθουανία** (15,8%), η **Γερμανία** (18,1%), η **Ουγγαρία** (18,3%), η **Αυστρία** (18,9%) και η **Σλοβακία** (19,0%). Ωστόσο, η τιμή του λόγου top5/ bottom5 είναι υψηλή

(**1,18** φορές), γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη σημαντικών διαφοροποιήσεων μεταξύ των τιμών των κρατών-μελών ως προς το ποσοστό του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό τους μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό.

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) καταγράφεται μικρή **μείωση** κατά **-1,3%** της ποσοστιαίας αναλογίας του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης της ΕΕ-28 ως προς το συνολικό της μαθητικό/ φοιτητικό πληθυσμό.

Τη συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς σε **6** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ καταγράφεται **αύξηση** της αναλογίας του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό τους μαθητικό/ φοιτητικό πληθυσμό, με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στην **Λετονία** (45,0%) και κατά σειρά ακολουθούν: η **Σλοβενία** (35,3%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (20,1%), η **Γαλλία** (4,4%), η **Ιταλία** (0,7%) και η **Ισπανία** (0,4%).

Στον αντίποδα βρίσκονται **22** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ στα οποία, την ίδια περίοδο, καταγράφεται **μείωση** της ποσοστιαίας αναλογίας του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό τους μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό, με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στη **Λιθουανία** (-22,6%) και κατά φθίνουσα σειρά ακολουθούν: η **Κύπρος** (-18,1%), η **Αυστρία** (-18,0%), η **Μάλτα** (-17,3%), η **Κροατία** (-15,9%), η **Ολλανδία** (-15,8%), η **Φινλανδία** (-15,7%), η **Πολωνία** (-15,1%), η **Βουλγαρία** (-13,6%), η **Τσεχία** (-12,8%), το **Λουξεμβούργο** (κατά -12,4%), η **Σλοβακία** (-11,6%), η **Εσθονία** (-10,3%), η **Σουηδία** (-9,5%), η **Πορτογαλία** (-9,3%), η **Ουγγαρία** (κατά -9,2%), η **Γερμανία** (-7,9%), το **Βέλγιο** (-7,4%), η **Ρουμανία** (-6,9%), η **Ελλάδα** (-5,8%), η **Ιρλανδία** (κατά -2,3%) και η **Δανία** (κατά -0,4%).

Στα ακόλουθα γραφήματα αποτυπώνεται ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012 ανά **τύπο ιδρύματος** (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ανεξάρτητα ιδιωτικά).

Γράφημα 2.21: **Κατανομή του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 1) στην ΕΕ-28(*) ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) το έτος 2012**

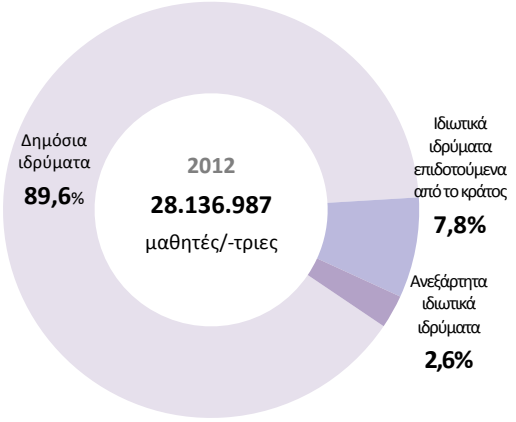

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**
(*) Δεν διατίθενται στοιχεία ανά τύπο ιδρύματος για τη Γερμανία την περίοδο 2003-2012

Το 2012 και στο σύνολο της ΕΕ-28 το **89,6%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης φοιτούσε σε **δημόσια** ιδρύματα, το **7,8%** σε **ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος** και το **2,6%** σε **ανεξάρτητα ιδιωτικά ιδρύματα**.

Γράφημα 2.22: **Κατανομή του μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 1) ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012**

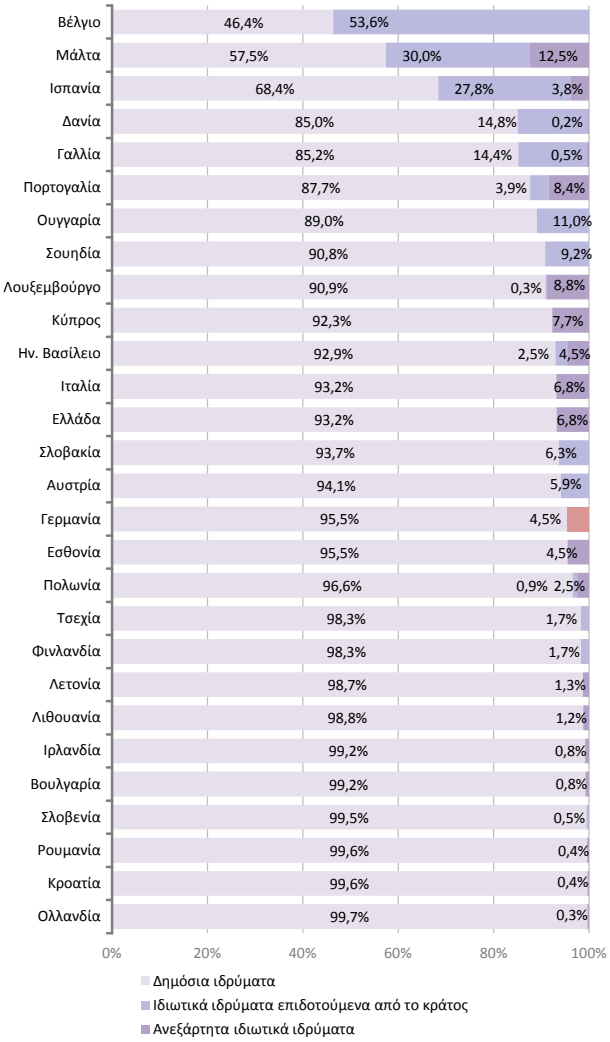

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το ποσοστό της Γερμανίας (65,1%) αφορά το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού που φοιτά σε ιδιωτικά ιδρύματα, χωρίς να επιμερίζεται σε ανεξάρτητα και σε επιδοτούμενα από το κράτος εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Συνολικά, σε **21** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το ποσοστό του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που φοιτά σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα υπερβαίνει την αντίστοιχη τιμή της ΕΕ-28 (89,6%). Τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά της συγκεκριμένης κατηγορίας είναι: η **Ολλανδία** (99,7%), η **Κροατία** και η **Ρουμανία** (99,6%), η **Σλοβενία** (99,5%), η **Βουλγαρία** και η **Ιρλανδία** (99,2%), η **Λιθουανία** (98,8%), η **Λετονία** (98,7%), η **Φινλανδία** και η **Τσεχία** (98,3%), η **Πολωνία** (96,6%), η **Γερμανία** και η **Εσθονία** (95,5%), η **Αυστρία** (94,1%), η **Σλοβακία** (93,7%), η **Ελλάδα** και η **Ιταλία** (93,2%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (92,9%), η **Κύπρος** (92,3%), το **Λουξεμβούργο** (90,9%) και η **Σουηδία** (90,8%).

Την ίδια χρονιά σε **7** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το ποσοστό του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που φοιτά σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα υπολείπεται της αντίστοιχης τιμής της ΕΕ-28 (89,6%) με το χαμηλότερο ποσοστό της κατηγορίας να καταγράφεται στο **Βέλγιο** (46,4%) και κατά αύξουσα σειρά ποσοστού ακολουθούν: η **Μάλτα** (57,5%), η **Ισπανία** (68,4%), η **Δανία** (85,0%), η **Γαλλία** (85,2%), η **Πορτογαλία** (87,7%) και η **Ουγγαρία** (89,0%).

Το 2012 τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά μαθητών που φοιτούν σε ιδιωτικά ανεξάρτητα (από το κράτος) ιδρύματα είναι: η **Μάλτα** (12,7%), το **Λουξεμβούργο** (8,8%), η **Πορτογαλία** (8,4%), η **Κύπρος** (7,7%), η **Ιταλία** και η **Ελλάδα** (6,8%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** και η **Εσθονία** (4,5%), η **Ισπανία** (3,8%), η **Πολωνία** (2,5%), η **Λετονία** (1,3%) και η **Λιθουανία** (1,2%), ενώ με μικρότερα ποσοστά ακολουθούν: η **Ιρλανδία** και η **Βουλγαρία** (0,8%), η **Γαλλία** (0,5%), η **Ρουμανία** και η **Κροατία** (0,4%), η **Ολλανδία** (0,3%) και η **Δανία** (0,2%). Κατά το συγκεκριμένο έτος αναφοράς με μηδενικό μαθητικό πληθυσμό στα ιδρύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας εμφανίζονται **8** (28,6%) από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (**Τσεχία**, **Σλοβακία**, **Βέλγιο**, **Αυστρία**, **Ουγγαρία**, **Σουηδία**, **Σλοβακία** και **Φινλανδία**).

Την ίδια χρονιά, τέλος, τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά μαθητών που φοιτούν σε ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος είναι: το **Βέλγιο** (53,6%), η **Μάλτα** (30,0%), η **Ισπανία** (27,8%), η **Δανία** (14,8%), η **Γαλλία** (14,4%), η **Ουγγαρία** (11,0%), η **Σουηδία** (9,2%), η **Σλοβακία** (6,3%), η **Αυστρία** (5,9%), η **Πορτογαλία** (3,9%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (2,5%), η **Φινλανδία** και η **Τσεχία** (1,7%), ενώ με μικρότερα ποσοστά ακολουθούν: η **Πολωνία** (0,9%), η **Σλοβενία** (0,5%) και το **Λουξεμβούργο** (0,3%). Κατά το συγκεκριμένο έτος αναφοράς με μηδενικό μαθητικό πληθυσμό στα ιδρύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας εμφανίζονται **11** (39,3%) από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (**Ιταλία, Ολλανδία**, **Ιρλανδία**, **Κύπρος, Εσθονία, Λετονία, Βουλγαρία**, **Ρουμανία**, **Κροατία**, **Ελλάδα** και **Λιθουανία**).

2.1.3 Κατώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού της **Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** (ISCED 2) στην ΕΕ-28 (σε χιλ. μαθητές) καθώς και η ετήσια ποσοστιαία αναλογία του ως προς το συνολικό πληθυσμό της ΕΕ-28 την περίοδο 2003-2012.

Γράφημα 2.23: **Μαθητικός πληθυσμός της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 2) στην ΕΕ-28 (σε χιλ. μαθητές) και ετήσια ποσοστιαία αναλογία επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού την περίοδο 2003-2012**

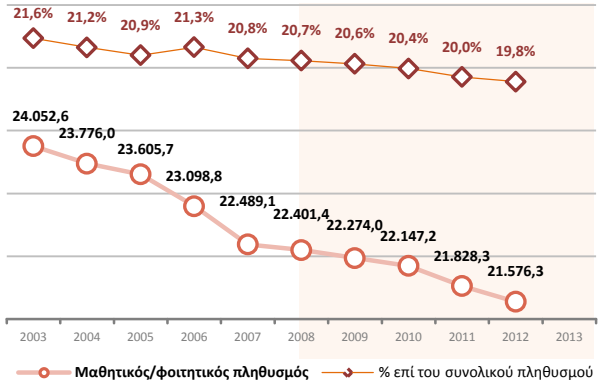

Πηγή: **EUROSTAT – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2012 το **19,8%** του συνολικού **μαθητικού/ φοιτητικού** πληθυσμού των 28 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (**108.806.551** μαθητές/φοιτητές) φοιτούν στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ISCED 2) και απαρτίζουν το συνολικό **μαθητικό πληθυσμό** της (**21.576.336** μαθητές/-τριες). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 2012 το ετήσιο ποσοστό των αγοριών (**51,8%**) στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση υπερέχει έναντι του αντίστοιχου ποσοστού των κοριτσιών (48,2%), ενώ η υπεροχή αυτή καταγράφεται σε ετήσια βάση σε όλη την περίοδο αναφοράς 2003-2012 (μέση τιμή 51,5%). Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 καταγράφει **μείωση** κατά **-10,3%** (ή 2.476.267 μαθητές/-τριες) από 24.052.603 μαθητές/-τριες το 2003 σε 21.576.336 μαθητές/-τριες το 2012.

Την ίδια περίοδο, **μείωση** κατά **-8,3%** (ή 1,8 π.μ.) καταγράφεται και στο ποσοστό του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό της ΕΕ-28 από 21,6% το 2003 σε 19,8% το 2012. Η μείωση αυτή οφείλεται στην μείωση του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28, παρά την παράλληλη μείωση κατά **-2,2%** (ή 2,4 εκ. μαθητές/ φοιτητές) του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28 κατά την περίοδο αναφοράς.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (**Γυμνάσια**) στην **Ελλάδα** καθώς και η ετήσια ποσοστιαία αναλογία του ως προς το συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό (ISCED 0-6) της χώρας την περίοδο αναφοράς 2003-2012.

Το 2012 στο σύνολο του μαθητικού/φοιτητικού στην **Ελλάδα** (**2.179.581** μαθητές/φοιτητές) το **15,0%** φοιτά στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ISCED 2) με τον μαθητικό της πληθυσμό να αποτελείται από **327.426** μαθητές/-τριες. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς 2003-2012, η αναλογία του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (των Γυμνασίων) στην Ελλάδα έναντι του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της χώρας υπολείπεται σταθερά και σε ετήσια βάση από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό (ΕΕ-28) **μέσο όρο** με μέση απόκλιση **5,0** ποσοστιαίες μονάδες, ενώ το 2010 καταγράφεται η ελάχιστη τιμή του εύ-

ρους της συγκεκριμένης διαφοράς (4,2 ποσοστιαίες μονάδες). Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι το 2012 το ετήσιο ποσοστό των αγοριών στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα (**52,2%**) υπερέχει έναντι του αντίστοιχου ποσοστού των κοριτσιών (47,8%), ενώ η υπεροχή αυτή καταγράφεται σε ετήσια βάση σε όλη την περίοδο αναφοράς 2003-2012 (μέση τιμή 52,4%).

Γράφημα 2.24: **Μαθητικός πληθυσμός της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 2) στην ΕΛΛΑΔΑ και ετήσια ποσοστιαία αναλογία επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της χώρας την περίοδο 2003-2012**

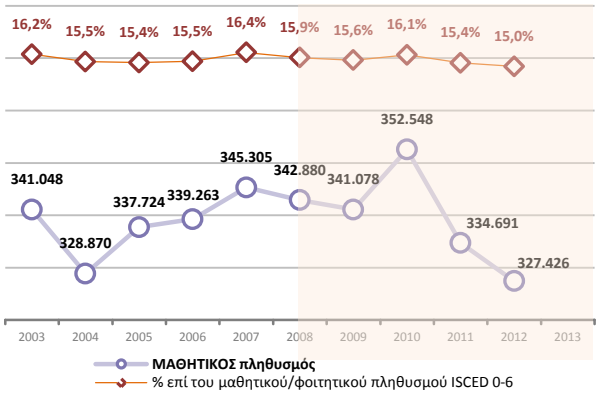

Πηγή: **EUROSTAT – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα καταγράφει **μείωση** κατά **-4,0%** (ή 13.662 μαθητές/-τριες) από 341.048 μαθητές/-τριες το 2003 σε 327.426 μαθητές/-τριες το 2012, που αποτελεί και την ελάχιστη τιμή του δείκτη σε όλη την περίοδο αναφοράς (2003-2012). Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς καταγράφονται αξιοσημείωτες αυξομειώσεις του συγκεκριμένου δείκτη. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2003-2004 καταγράφεται **μείωση** του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Γυμνάσια) στην Ελλάδα κατά **-3,6%** (ή 12.178 μαθητές/-τριες), ενώ από το 2004 μέχρι και το 2010 καταγράφεται συνολική **αύξηση** του συγκεκριμένου πληθυσμού -παρά την κάμψη του πλήθους την περίοδο 2007-2009- κατά **7,2%** (ή 23.678 μαθητές/-τριες), από 328.870 μαθητές/-τριες το 2004 σε 352.548 μαθητές/-τριες το 2010, που αποτελεί και τη μέγιστη τιμή του πλήθους κατά τη συνολική περίοδο αναφοράς (2003-2012). Την αμέσως επόμενη περίοδο (2010-2012), ωστόσο, καταγράφεται **μείωση** κατά **-7,1%** (ή 25.122 μαθητές/-τριες), από 352.548 μαθητές/-τριες το 2010 σε 327.426 μαθητές/-τριες το 2012. Ως προς τις ετήσιες, τέλος, μεταβολές του δείκτη θα πρέπει να σημειωθεί ότι η υψηλότερη αύξηση καταγράφεται το 2010 (κατά 3,4%), ενώ η υψηλότερη μείωση καταγράφεται το 2011 (κατά -5,1%).

Τη συνολική περίοδο αναφοράς (2003-2012) καταγράφεται **μείωση** κατά **-7,4%** (ή κατά 1,2 π.μ.) στο ποσοστό του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα ως προς το συνολικό της μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό, από 16,2% το 2003 σε 15,0% το 2012, αφενός λόγω της μείωσης του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τη συγκεκριμένη περίοδο, αλλά και της μικρής αύξησης κατά **3,7%** (ή κατά 77.347 μαθητές/φοιτητές) του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της χώρας την ίδια περίοδο αναφοράς.

Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του πλήθους του μαθητικού πληθυσμού της **Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ, η ποσοστιαία κατανομή ανά κράτος μέλος του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επί του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28 το έτος 2012, καθώς και ο ρυθμός μεταβολής του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ανά κράτος-μέλος την περίοδο 2003-2012.

Πίνακας 2.4: **Μαθητικός πληθυσμός της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 2) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ την περίοδο 2003-2012**

Κράτη-μέλη	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		Μεταβολή περιόδου 2003-2012	
											Πληθυσμός ISCED 2	Ποσοστιαία αναλογία		
ΕΕ-28	**24.052.603**	**23.775.996**	**23.605.734**	**23.098.755**	**22.489.129**	**22.401.390**	**22.275.755**	**22.147.192**	**21.828.260**	**21.576.336**	**21.576.336**	**100,0%**	**-10,3%**	▼
Γερμανία	5.664.594	5.585.642	5.452.563	5.285.381	5.122.838	5.008.352	5.017.872	4.939.876	4.824.957	4.768.983	4.768.983	22,1%	-15,8%	▼
Γαλλία	3.275.540	3.248.428	3.351.996	3.294.450	3.253.426	3.232.425	3.233.123	3.248.843	3.265.817	3.303.573	3.303.573	15,3%	0,9%	▲
Ην. Βασίλειο	2.345.939	2.321.017	2.347.370	2.285.905	2.223.669	2.451.138	2.543.556	2.597.973	2.566.141	2.492.083	2.492.083	11,6%	6,2%	▲
Ισπανία	1.971.841	1.975.769	1.982.783	1.977.258	1.966.155	1.961.758	1.962.662	2.011.337	2.019.676	2.039.727	2.039.727	9,5%	3,4%	▲
Ιταλία	1.837.831	1.849.913	1.830.518	1.804.483	1.761.461	1.756.003	1.790.125	1.813.865	1.823.443	1.826.483	1.826.483	8,5%	-0,6%	▼
Πολωνία	1.720.469	1.692.659	1.663.625	1.614.669	1.548.484	1.473.309	1.402.446	1.346.112	1.287.298	1.236.163	1.236.163	5,7%	-28,1%	▼
Ρουμανία	1.207.505	1.116.693	1.026.309	961.231	922.769	924.518	893.166	873.997	862.588	819.280	819.280	3,8%	-32,2%	▼
Ολλανδία	790.524	788.225	789.242	785.372	779.026	769.810	761.223	765.122	793.945	805.669	805.669	3,7%	1,9%	▲
Πορτογαλία	394.124	388.753	380.903	393.354	398.592	527.314	523.155	503.695	463.833	437.713	437.713	2,0%	11,1%	▲
Ουγγαρία	504.202	497.851	491.232	477.474	464.820	450.095	433.736	420.341	402.646	395.638	395.638	1,8%	-21,5%	▼
Τσεχία	510.305	502.724	495.378	488.666	458.970	432.987	403.662	379.231	369.468	365.592	365.592	1,7%	-28,4%	▼
Αυστρία	392.892	398.629	399.210	394.587	388.225	381.574	372.099	360.794	352.576	342.708	342.708	1,6%	-12,8%	▼
Βέλγιο	418.356	421.315	430.541	434.047	426.276	333.697	333.532	339.170	337.534	337.807	337.807	1,6%	-19,3%	▼
Σουηδία	391.034	407.921	418.776	421.643	411.019	398.431	382.322	365.249	343.473	330.613	330.613	1,5%	-15,5%	▼
Ελλάδα	**341.048**	**328.870**	**337.724**	**339.263**	**345.305**	**342.880**	**341.078**	**352.548**	**334.691**	**327.426**	**327.426**	**1,5%**	**-4,0%**	▼
Σλοβακία	380.637	370.744	360.062	345.462	327.147	310.315	293.519	280.867	274.204	266.904	266.904	1,2%	-29,9%	▼
Δανία	223.302	225.927	234.290	235.351	241.197	246.230	247.738	248.114	247.566	245.881	245.881	1,1%	10,1%	▲
Βουλγαρία	348.317	330.416	317.368	299.936	281.041	264.846	241.014	229.695	228.383	232.493	232.493	1,1%	-33,3%	▼
Λιθουανία	335.632	333.834	323.801	307.213	292.815	275.848	257.415	241.238	227.558	215.551	215.551	1,0%	-35,8%	▼

Κράτη-μέλη	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		Μεταβολή περιόδου 2003-2012
											Πληθυσμός ISCED 2	Ποσοστιαία αναλογία	
Κροατία	215.328	211.384	208.531	206.670	205.264	207.783	209.908	208.201	204.099	197.473	197.473	0,9%	-8,3% ▼
Ιρλανδία	175.370	176.482	175.327	176.649	173.901	173.293	176.853	182.773	186.082	189.924	189.924	0,9%	8,3% ▲
Φινλανδία	194.146	198.965	200.871	203.962	203.144	202.540	199.301	195.273	190.023	184.437	184.437	0,9%	-5,0% ▼
Λετονία	175.860	169.438	162.001	150.220	91.142	82.566	73.698	66.247	61.475	56.913	56.913	0,3%	-67,6% ▼
Σλοβενία	92.671	88.154	83.106	77.699	72.202	66.988	57.651	56.211	55.292	54.307	54.307	0,3%	-41,4% ▼
Εσθονία	66.614	66.277	63.541	59.253	53.500	48.455	44.380	42.016	39.940	38.072	38.072	0,2%	-42,8% ▼
Κύπρος	32.868	33.125	32.618	32.502	32.377	32.824	32.154	31.159	30.066	29.484	29.484	0,1%	-10,3% ▼
Λουξεμβούργο	16.842	17.301	17.844	18.269	18.855	19.618	20.211	21.050	21.349	21.528	21.528	0,1%	27,8% ▲
Μάλτα	28.812	29.540	28.204	27.786	25.509	25.793	26.354	26.195	14.137	13.911	13.911	0,1%	-51,7% ▼

Πηγή δεδομένων: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Η κατάταξη των κρατών μελών έγινε με φθίνουσα σειρά επί του πληθυσμού του 2012.

Το 2012 τα κράτη-μέλη με το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό μαθητικό πληθυσμό της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 είναι: η **Γερμανία** (22,1%), η **Γαλλία** (15,3%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (11,6%), η **Ισπανία** (9,5%) και η **Ιταλία** (8,5%). Το **66,9%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 αντιστοιχεί στις πέντε συγκεκριμένες χώρες, ενώ το **33,1%** αντιστοιχεί στα υπόλοιπα 23 κράτη-μέλη της ΕΕ-28.

Στον αντίποδα, τα κράτη-μέλη με το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό της ΕΕ-28 είναι: η **Μάλτα** και το **Λουξεμβούργο** και η **Κύπρος** (0,1%), η **Εσθονία** (0,2%), η **Σλοβενία**, και η **Λετονία** (0,3%), η **Κροατία,** η **Ιρλανδία** και η **Φινλανδία** (0,9%). Η **Ελλάδα**, την ίδια χρονιά, κατατάσσεται στην **15η θέση** με μαθητικό πληθυσμό της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης **327.426** μαθητές/-τριες που αντιστοιχεί στο **1,5%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται το πλήθος του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 2) στα κράτη-μέλη της ΕΕ-28 τα έτη 2003 και 2012.

Γράφημα 2.25: **Μαθητικός πληθυσμός της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 2) σε χιλ. μαθητές/-τριες στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ τα έτη 2003 και 2012**

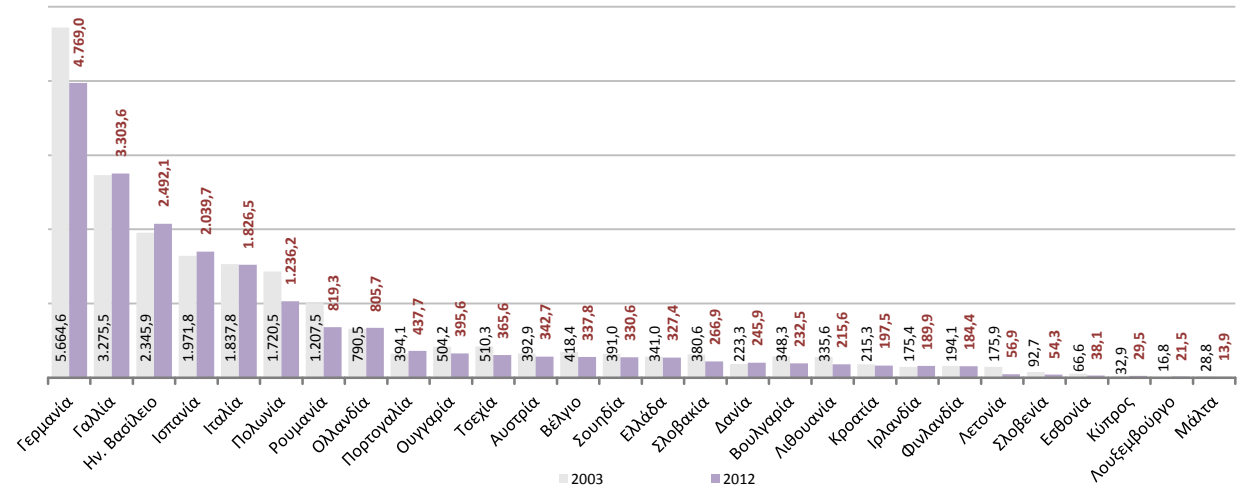

Πηγή: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ε.Ε-28 κατέγραψε **μείωση -10,3%**. Τη συγκεκριμένη περίοδο σε **8** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (28,6%) καταγράφεται **αύξηση** του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στο **Λουξεμβούργο** (27,8%), και κατά φθίνουσα σειρά ακολουθούν: η **Πορτογαλία** (11,1%), η **Δανία** (κατά 10,0%), η **Ιρλανδία** (8,3%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (6,2%), η **Ισπανία** (3,4%), η **Ολλανδία** 1,9%) και η **Γαλλία** (0,9%).

Στον αντίποδα βρίσκονται τα υπόλοιπα **20** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (71,4%) στα οποία, την ίδια περίοδο, καταγράφεται **μείωση** του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στη **Λετονία** (-67,6%) και κατά σειρά ακολουθούν: η **Μάλτα** (-51,7%), η **Εσθονία** (-42,8%), η **Σλοβενία** (-41,4%), η **Λιθουανία** (κατά -35,8%), η **Βουλγαρία** (-33,3%), η **Ρουμανία** (κατά -32,2%), η **Σλοβακία** (-29,9%), η **Τσεχία** (-28,4%), η **Πολωνία** (-28,1%), η **Ουγγαρία** (-21,5%), το **Βέλγιο** (κατά -19,3%), η **Γερμανία** (-15,8%), η **Σουηδία** (-15,5%), η **Αυστρία** (-12,8%), η **Κύπρος** (-10,3%), η **Κροατία** (κατά -8,3%), η **Φινλανδία** (-5,0%), η **Ελλάδα** (-4,0%) και οριακά η **Ιταλία** (-0,6%).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως ποσοστό επί του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού (ISCED 0-6) της χώρας στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ τα έτη 2003 και 2012.

Γράφημα 2.26: **Μαθητικός πληθυσμός της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 2) ως ποσοστό επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού (ISCED 0-6) στα κράτη-μέλη της ΕΕ-28 τα έτη 2003 & 2012**

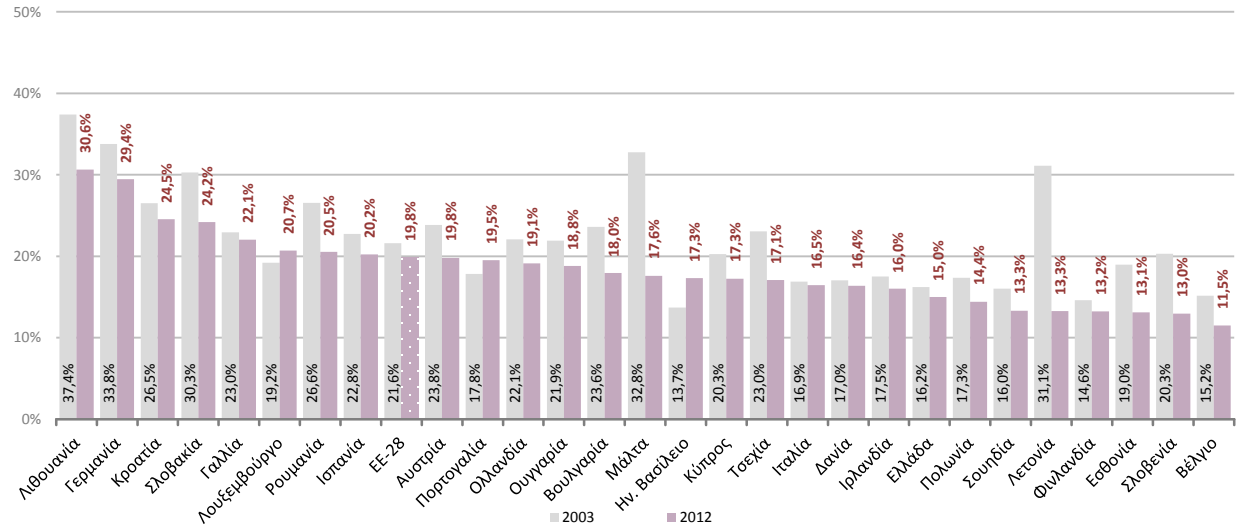

Πηγή: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2012 ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 2) της ΕΕ-28 αντιστοιχεί στο **19,8%** του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28. Στην κατανομή, ως προς το συγκεκριμένο δείκτη, η Ελλάδα κατέχει την **21η θέση** με τον μαθητικό πληθυσμό της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης την ίδια χρονιά να αντιστοιχεί στο **15,0%** του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της χώρας, **υπολειπόμενη** της αντίστοιχης τιμής της ΕΕ-28 κατά **4,8** ποσοστιαίες μονάδες. Τα 5 κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού δείκτη (top 5) είναι η **Λιθουανία** (30,6%), η **Γερμανία** (29,4%), η **Κροατία** (24,5%), η **Σλοβακία** (24,2%) και η **Γαλλία** (22,1%). Στον αντίποδα καταγράφονται τα 5 κράτη-μέλη με τα χαμηλότερα ποσοστά του εκπαιδευτικού δείκτη (bottom 5), στα οποία περιλαμβάνονται το **Βέλγιο** (11,5%), η **Σλοβενία** (13,0%), η **Εσθονία** (13,1%), η **Φινλανδία** (13,2%) και η **Λετονία** (13,3%). Ωστόσο, η τιμή του λόγου top5/ bottom5 είναι υψηλή (**2,04** φορές), γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη σημαντικών διαφοροποιήσεων μεταξύ των τιμών των κρατών-μελών ως προς το ποσοστό του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό τους μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό.

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) καταγράφεται μικρή **μείωση** κατά **-8,3%** της ποσοστιαίας αναλογίας του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της ΕΕ-28 ως προς το συνολικό της μαθητικό/ φοιτητικό πληθυσμό. Τη συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς σε **3** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ καταγράφεται **αύξηση** της αναλογίας του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό τους μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό, με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στο **Ηνωμένο Βασίλειο** (26,6%), και κατά σειρά ακολουθούν η **Πορτογαλία** (9,4%) και το **Λουξεμβούργο** (7,8%).

Στον αντίποδα βρίσκονται **25** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ στα οποία, την ίδια περίοδο, καταγράφεται **μείωση** της ποσοστιαίας αναλογίας του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό τους μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό, με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στη **Λετονία** (-57,3%) και κατά σειρά ακολουθούν: η **Μάλτα** (-46,3%), η **Σλοβενία** (-36,2%), η **Εσθονία**(-30,9%), η **Τσεχία**(-25,9%), το **Βέλγιο**(-24,1%), η **Βουλγαρία** (-23,9%), η **Ρουμανία** (-22,7%), η **Σλοβακία** (-20,1%), η **Λιθουανία** (-18,1%), η **Αυστρία** και η **Πολωνία** (-16,9%), η **Σουηδία**(-16,8%), η **Κύπρος** (κατά -14,9%), η **Ουγγαρία** (-14,2%), η **Ολλανδία** (-13,3%), η **Γερμανία** (-12,8%), η **Ισπανία** (-11,2%), η **Φινλανδία** (κατά -9,4%), η **Ιρλανδία** (-8,7%), η **Κροατία** και η **Ελλάδα** (-7,4%), η **Γαλλία** (-3,9%), η **Δανία** (-3,7%) και η **Ιταλία** (0,7%).

Γράφημα 2.27: **Κατανομή του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 2) στην ΕΕ-28(*) ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) το έτος 2012**

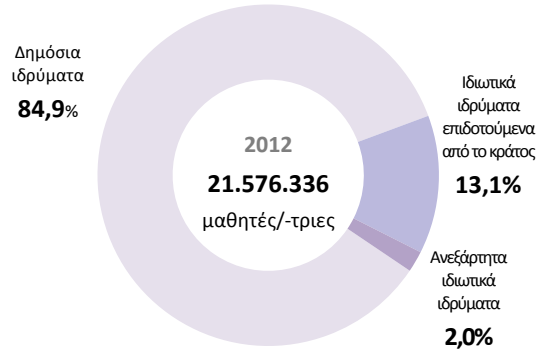

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

(*) Δεν διατίθενται στοιχεία ανά τύπο ιδρύματος για τη Γερμανία την περίοδο 2003-2012

Στα ακόλουθα γραφήματα αποτυπώνεται ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012 ανά **τύπο ιδρύματος** (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ανεξάρτητα ιδιωτικά).

Το 2012 και στο σύνολο της ΕΕ-28 το **84,9%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης φοιτούσε σε **δημόσια** ιδρύματα, το **13,1%** σε **ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος** και το **2,0%** σε **ανεξάρτητα ιδιωτικά ιδρύματα**.

Συνολικά, σε **20** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το ποσοστό του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερη Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που φοιτά σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα υπερβαίνει την αντίστοιχη τιμή της ΕΕ-28 (84,9%). Τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά της συγκεκριμένης κατηγορίας είναι: η **Ιρλανδία**(100,0%), η **Σλοβενία** (99,8%), η **Κροατία** και η **Ρουμανία** (99,7%), η **Λετονία** (99,1%), η **Λιθουανία** (98,4%), η **Τσεχία** (97,2%), η **Ολλανδία** (κατά 96,8%), η **Εσθονία** (96,1%), η **Ιταλία** (96,0%), η **Φινλανδία** (95,3%), η **Ελλάδα** και η **Πολωνία** (95,0%), η **Βουλγαρία** (94,9%), η **Σλοβακία** (93,4%), η **Αυστρία** (90,8%), η **Γερμανία** (90,6%), η **Ουγγαρία** (88,3%), η **Σουηδία** (85,7%) και η **Πορτογαλία** (85,0%).

Την ίδια χρονιά σε **8** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το ποσοστό του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερη Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που φοιτά σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα υπολείπεται της αντίστοιχης τιμής της ΕΕ-28 (84,9%) με το χαμηλότερο ποσοστό της κατηγορίας να καταγράφεται στο **Βέλγιο** (39,4%) και κατά αύξουσα σειρά ποσοστού ακολουθούν: το **Ηνωμένο Βασίλειο** (54,8%), η **Μάλτα** (57,3%), η **Ισπανία** (69,3%), η **Δανία** (72,7%), η **Γαλλία** (78,0%), το **Λουξεμβούργο** (80,8%) και η **Κύπρος** (κατά 82,8%).

Το 2012 τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά μαθητών που φοιτούν σε ιδιωτικά ανεξάρτητα (από το κράτος) ιδρύματα είναι: η **Κύπρος** (17,2%), η **Μάλτα** (9,6%), το **Λουξεμβούργο** (9,0%), η **Πορτογαλία** (κατά 8,4%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (5,3%), η **Βουλγαρία** (5,1%), η **Ελλάδα** (5,0%), η **Ιταλία** (4,0%), η **Εσθονία** (3,9%), η **Πολωνία** (3,6%), η **Ολλανδία** (3,2%), η **Ισπανία** (3,0%), η **Λιθουανία** (1,6%), ενώ με μικρότερα ποσοστά ακολουθούν: η **Λετονία** (0,9%), η **Δανία** (0,8%), η **Γαλλία**, η **Ρουμανία** και η **Κροατία** (0,3%). Κατά το συγκεκριμένο έτος αναφοράς με μηδενικό μαθητικό πληθυσμό στα ιδρύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας εμφανίζονται **9** (32,1%) από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (**Ιρλανδία**, **Τσεχία**, **Σλοβενία**, **Βέλγιο**, **Αυστρία**, **Ουγγαρία**, **Σουηδία**, **Σλοβακία** και **Φινλανδία**).

Την ίδια χρονιά, τέλος, τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά μαθητών που φοιτούν σε ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος είναι: το **Βέλγιο** (60,6%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (39,9%), η **Μάλτα** (33,1%), η **Ισπανία** (27,7%), η **Δανία** (26,5%), η **Γαλλία** (21,6%), η **Σουηδία** (14,3%), η **Ουγγαρία** (11,7%), το **Λουξεμβούργο** (10,2%), η **Αυστρία** (9,2%), η **Πορτογαλία** και η **Σλοβακία** (6,6%), η **Φινλανδία** (4,7%), η **Τσεχία** (2,8%), η **Πολωνία** (1,5%) και οριακά η **Σλοβενία** (0,2%). Κατά το συγκεκριμένο έτος αναφοράς με μηδενικό μαθητικό πληθυσμό στα ιδρύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας εμφανίζονται **11** κράτη-μέλη (39,3%) από τα 28 της ΕΕ (**Ιταλία, Ολλανδία**, **Ιρλανδία**, **Κύπρος, Εσθονία, Λετονία, Βουλγαρία**, **Ρουμανία**, **Κροατία**, **Ελλάδα** και **Λιθουανία**).

Γράφημα 2.28: **Κατανομή του μαθητικού πληθυσμού της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 2) ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012**

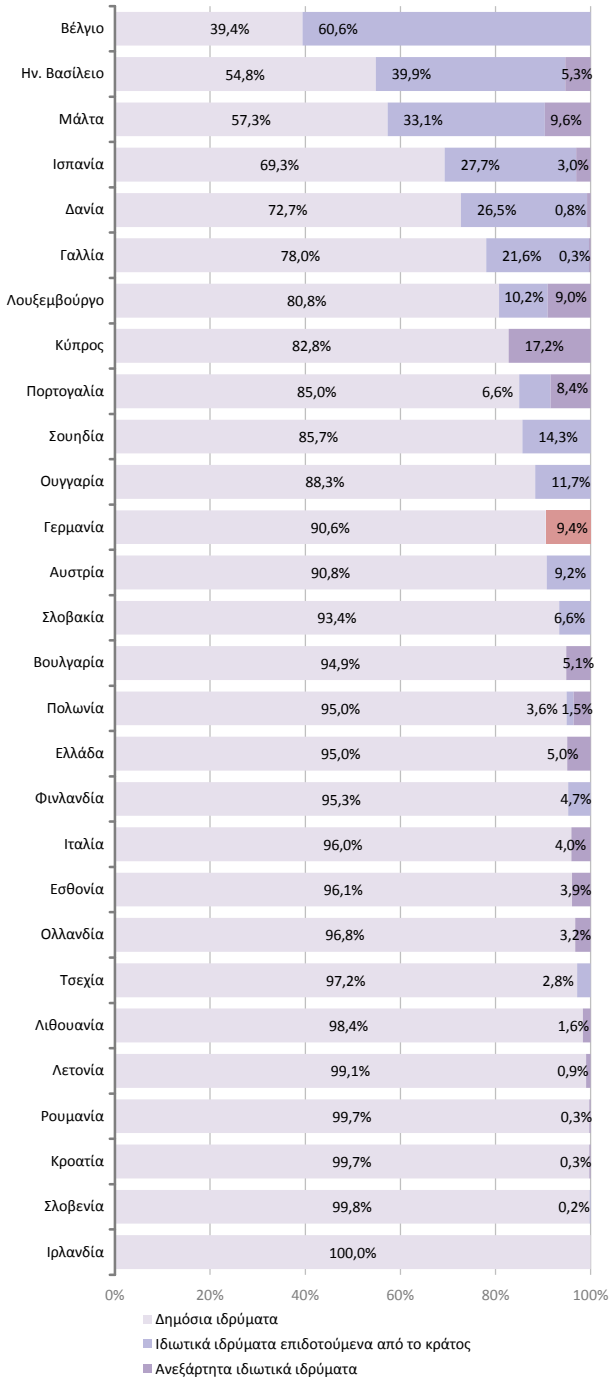

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το ποσοστό της Γερμανίας (65,1%) αφορά το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού που φοιτά σε ιδιωτικά ιδρύματα, χωρίς να επιμερίζεται σε ανεξάρτητα και σε επιδοτούμενα από το κράτος εκπαιδευτικά ιδρύματα.

2.1.4 Ανώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού της **Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** (ISCED 3) στην ΕΕ-28 (σε χιλ. μαθητές) καθώς και η ετήσια ποσοστιαία αναλογία του ως προς το συνολικό πληθυσμό της ΕΕ-28 την περίοδο 2003-2012.

Γράφημα 2.29: **Μαθητικός πληθυσμός της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3) στην ΕΕ-28 (σε χιλ. μαθητές) και ετήσια ποσοστιαία αναλογία επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού την περίοδο 2003-2012**

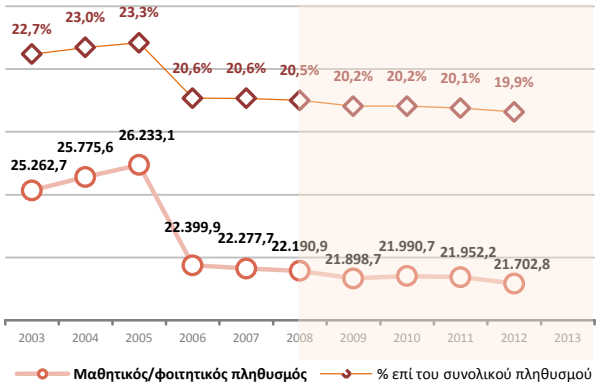

Πηγή: **EUROSTAT – UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2012 το **19,9%** του συνολικού **μαθητικού/ φοιτητικού** πληθυσμού των 28 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (**108.806.551** μαθητές/φοιτητές) φοιτούν στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ISCED 3) και απαρτίζουν το συνολικό **μαθητικό πληθυσμό** της (**21.702.791** μαθητές/-τριες). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 2012 το ετήσιο ποσοστό των αγοριών (**50,9%**) στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση υπερέχει έναντι του αντίστοιχου ποσοστού των κοριτσιών (49,1%), ενώ η υπεροχή αυτή καταγράφεται σταθερά σε ετήσια βάση από το 2006 και μετά (μέση τιμή της περιόδου 2003-2012 50,1%). Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 καταγράφει υψηλή **μείωση** κατά **-14,1%** (ή 3.559.881 μαθητές/-τριες) από 25.262.672 μαθητές/-τριες το 2003 σε 21.702.791 μαθητές/-τριες το 2012.
Την ίδια περίοδο, **μείωση** κατά **-12,2%** (ή 2,8 π.μ.) καταγράφεται και στο ποσοστό του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό της ΕΕ-28 από 22,7% το 2003 σε 19,9% το 2012. Η μείωση αυτή οφείλεται στην μείωση του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28, παρά την παράλληλη μείωση κατά **-2,2%** (ή 2,4 εκ. μαθητές/ φοιτητές) του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28 κατά την περίοδο αναφοράς.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (**Γενικά** και **Τεχνικά Λύκεια**) στην **Ελλάδα** καθώς και η ετήσια ποσοστιαία αναλογία του ως προς το συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό (ISCED 0-6) της χώρας την περίοδο αναφοράς 2003-2012.

Γράφημα 2.30: **Μαθητικός πληθυσμός της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3) στην ΕΛΛΑΔΑ και ετήσια ποσοστιαία αναλογία επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της χώρας την περίοδο 2003-2012**

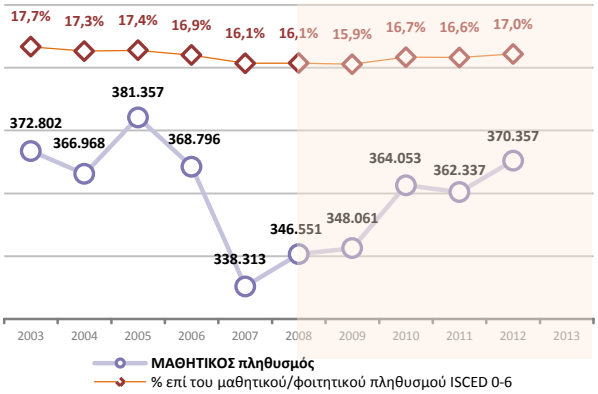

Πηγή: **EUROSTAT – UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2012 στο σύνολο του μαθητικού/φοιτητικού στην **Ελλάδα** (**2.179.581** μαθητές/φοιτητές) το **17,0%** φοιτά στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ISCED 3) με τον μαθητικό της πληθυσμό να αποτελείται από **370.357** μαθητές/-τριες. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς 2003-2012, η αναλογία του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Γενικών και Τεχνικών Λυκείων) στην Ελλάδα έναντι του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της χώρας υπολείπεται σταθερά και σε ετήσια βάση από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό (ΕΕ-28) **μέσο όρο** με μέση απόκλιση **4,4** ποσοστιαίες μονάδες, ενώ το 2012 καταγράφεται η ελάχιστη τιμή του εύρους της συγκεκριμένης διαφοράς (2,9 ποσοστιαίες μονάδες). Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι το 2012 το ετήσιο ποσοστό των αγοριών στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα (**50,9%**) υπερέχει έναντι του αντίστοιχου ποσοστού των κοριτσιών (49,1%), ενώ η υπεροχή αυτή καταγράφεται σε ετήσια βάση σε όλη την περίοδο από το 2006 και μετά, ενώ την τριετία 2003-2005 το ποσοστό των αγοριών υπολειπόταν του αντίστοιχου των κοριτσιών (μέση τιμή 48,7%).
Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα καταγράφει μικρή **μείωση** κατά **-0,7%** (ή 2.445 μαθητές/-τριες) από 372.802 μαθητές/-τριες το 2003 σε 370.357 μαθητές/-τριες το 2012. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς καταγράφονται αξιοσημείωτες αυξομειώσεις του συγκεκριμένου δείκτη.
Συγκεκριμένα, την περίοδο 2003-2004 καταγράφεται **μείωση** του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Γενικά και Τεχνικά Λύκεια) στην Ελλάδα κατά **-1,6%** (ή 5.834 μαθητές/-τριες), ενώ την περίοδο 2004-2005 καταγράφεται **αύξηση** του συγκεκριμένου πληθυσμού κατά **3,9%** (ή 14.389 μαθη-

τές/-τριες), από 366.968 μαθητές/-τριες το 2004 σε 381.357 μαθητές/-τριες το 2005, που αποτελεί και τη μέγιστη τιμή του δείκτη σε όλη την περίοδο αναφοράς (2003-2012). Αντίθετα, την περίοδο 2005-2007 καταγράφεται ισχυρή **μείωση -11,3%** (ή 43.044 μαθητές/-τριες), από 381.357 μαθητές/-τριες το 2005 σε 338.313 μαθητές/-τριες το 2007, που αποτελεί και την ελάχιστη τιμή του δείκτη σε όλη την περίοδο αναφοράς (2003-2012). Τέλος, την περίοδο 2007-2012 καταγράφεται συνολική **αύξηση** του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα κατά **9,5%** (ή 32.044 μαθητές/-τριες).

Τη συνολική περίοδο αναφοράς (2003-2012) καταγράφεται, τέλος, **μείωση** κατά **-4,2%** (ή κατά 0,7 π.μ.) στο ποσοστό του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό της μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό στην Ελλάδα, από 17,7% το 2003 σε 17,0% το 2012, αφενός λόγω της μείωσης του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τη συγκεκριμένη περίοδο, αλλά και της μικρής αύξησης κατά **3,7%** (ή κατά 77.347 μαθητές/φοιτητές) του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της χώρας την ίδια περίοδο αναφοράς.

Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του πλήθους του μαθητικού πληθυσμού της **Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ, η ποσοστιαία κατανομή ανά κράτος μέλος του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επί του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28 το έτος 2012, καθώς και ο ρυθμός μεταβολής του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ανά κράτος-μέλος την περίοδο 2003-2012.

Πίνακας 2.5: **Μαθητικός πληθυσμός της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ την περίοδο 2003-2012**

Κράτη-μέλη	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		Μεταβολή περιόδου 2003-2012	
											Πληθυσμός ISCED 3	Ποσοστιαία αναλογία		
ΕΕ-28	**25.262.672**	**25.775.611**	**26.233.087**	**22.399.932**	**22.277.676**	**22.190.922**	**21.898.722**	**21.990.739**	**21.952.238**	**21.702.791**	**21.702.791**	**100,0%**	**-14,1%**	▼
Ην. Βασίλειο	6.921.037	7.295.484	7.444.315	3.596.135	3.574.516	3.392.090	3.371.324	3.471.916	3.514.278	3.582.166	3.582.166	**16,5%**	**-48,2%**	▼
Ιταλία	2.690.469	2.700.698	2.715.164	2.767.341	2.823.132	2.847.785	2.817.537	2.848.592	2.842.838	2.780.343	2.780.343	**12,8%**	**3,3%**	▲
Γερμανία	2.781.965	2.796.288	2.837.136	2.922.253	2.881.990	2.921.267	2.745.415	2.746.649	2.725.758	2.645.504	2.645.504	**12,2%**	**-4,9%**	▼
Γαλλία	2.583.587	2.594.600	2.703.488	2.718.739	2.703.520	2.683.453	2.646.350	2.624.260	2.622.571	2.616.643	2.616.643	**12,1%**	**1,3%**	▲
Πολωνία	2.174.698	2.168.139	2.113.088	2.010.654	1.931.102	1.875.523	1.837.850	1.770.013	1.727.915	1.661.522	1.661.522	**7,7%**	**-23,6%**	▼
Ισπανία	1.080.821	1.072.419	1.125.033	1.113.778	1.114.006	1.107.563	1.102.355	1.173.671	1.228.342	1.256.402	1.256.402	**5,8%**	**16,2%**	▲
Ρουμανία	1.010.619	1.038.041	1.063.337	1.051.851	1.031.308	1.011.683	973.615	953.173	921.081	901.150	901.150	**4,2%**	**-10,8%**	▼
Βέλγιο	758.016	722.667	769.783	784.899	794.517	888.151	872.679	863.605	853.312	853.766	853.766	**3,9%**	**12,6%**	▲
Ολλανδία	624.646	642.882	649.575	667.701	688.869	715.656	726.755	736.470	806.369	812.690	812.690	**3,7%**	**30,1%**	▲
Σουηδία	526.944	523.391	538.199	549.444	546.706	528.710	535.173	545.996	546.264	540.154	540.154	**2,5%**	**2,5%**	▲
Ουγγαρία	525.777	543.778	542.838	545.366	544.400	540.313	537.142	542.371	542.022	530.253	530.253	**2,4%**	**0,9%**	▲
Τσεχία	490.189	491.945	493.046	489.958	490.519	483.262	477.158	469.908	447.863	422.654	422.654	**1,9%**	**-13,8%**	▼
Πορτογαλία	383.236	379.492	376.896	347.400	356.711	426.302	498.327	483.982	440.895	411.238	411.238	**1,9%**	**7,3%**	▲
Αυστρία	371.534	371.762	382.082	388.394	389.567	389.218	390.882	382.915	374.830	371.659	371.659	**1,7%**	**0,0%**	▲
Ελλάδα	**372.802**	**366.968**	**381.357**	**368.796**	**338.313**	**346.551**	**348.061**	**364.053**	**362.337**	**370.357**	**370.357**	**1,7%**	**-0,7%**	▼
Φινλανδία	302.688	305.189	333.586	341.204	352.598	359.286	366.112	369.676	367.927	364.801	364.801	**1,7%**	**20,5%**	▲
Δανία	222.003	263.450	262.409	260.653	264.139	263.230	269.798	284.030	300.964	308.251	308.251	**1,4%**	**38,8%**	▲
Βουλγαρία	358.934	374.262	376.275	371.356	361.467	342.373	326.254	311.545	308.112	286.574	286.574	**1,3%**	**-20,2%**	▼
Σλοβακία	288.941	312.036	312.608	304.976	299.620	290.863	284.656	278.656	265.707	251.464	251.464	**1,2%**	**-13,0%**	▼
Κροατία	196.147	197.852	196.411	194.542	192.194	188.547	186.561	184.830	183.361	187.316	187.316	**0,9%**	**-4,5%**	▼
Ιρλανδία	145.250	148.865	147.105	140.247	145.319	148.993	152.375	158.694	151.758	153.725	153.725	**0,7%**	**5,8%**	▲
Λιθουανία	112.320	114.930	117.717	116.641	113.440	112.733	112.800	113.538	108.469	98.288	98.288	**0,5%**	**-12,5%**	▼
Σλοβενία	124.916	123.167	118.778	114.977	109.165	104.006	99.829	96.845	95.169	93.674	93.674	**0,4%**	**-25,0%**	▼
Λετονία	100.212	106.148	109.980	108.212	104.603	100.239	97.808	94.941	87.745	79.923	79.923	**0,4%**	**-20,2%**	▼
Εσθονία	56.460	58.105	60.952	61.033	60.641	57.638	55.182	53.315	50.777	47.111	47.111	**0,2%**	**-16,6%**	▼
Κύπρος	31.843	32.355	32.656	33.158	33.413	33.066	33.291	33.452	33.698	33.256	33.256	**0,2%**	**4,4%**	▲
Λουξεμβούργο	17.874	18.515	18.998	19.732	20.432	20.967	21.615	22.675	23.424	24.050	24.050	**0,1%**	**34,6%**	▲
Μάλτα	8.744	12.183	10.275	10.492	11.469	11.454	13.328	10.968	18.452	17.857	17.857	**0,1%**	**104,2%**	▲

Πηγή δεδομένων: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Η κατάταξη των κρατών μελών έγινε με φθίνουσα σειρά επί του πληθυσμού του 2012.

Το 2012 τα κράτη-μέλη με το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό μαθητικό πληθυσμό της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 είναι: το **Ηνωμένο Βασίλειο** (16,5%), η **Ιταλία** (12,8%), η **Γερμανία** (12,2%), η **Γαλλία** (12,1%), και η **Πολωνία** (7,7%). Το **61,2%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 αντιστοιχεί στις πέντε συγκεκριμένες χώρες, ενώ το **38,8%** αντιστοιχεί στα υπόλοιπα 23 κράτη-μέλη της ΕΕ-28.

Στον αντίποδα, τα κράτη-μέλη με το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό της ΕΕ-28 είναι: η **Μάλτα** και το **Λουξεμβούργο** (0,1%), η **Κύπρος** και η **Εσθονία** (0,2%), η **Σλοβενία** και η **Λετονία** (0,4%), η **Λιθουανία** (0,5%), η **Ιρλανδία** (0,7%) και η **Κροατία** (0,9%). Η **Ελλάδα**, την ίδια χρονιά, κατατάσσεται στην **15η θέση** με μαθητικό πληθυσμό της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης **370.357** μαθητές/-τριες που αντιστοιχεί στο **1,7%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται το πλήθος του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3) στα κράτη-μέλη της ΕΕ-28 τα έτη 2003 και 2012.

Γράφημα 2.31: **Μαθητικός πληθυσμός της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3) σε χιλ. μαθητές/-τριες στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ τα έτη 2003 και 2012**

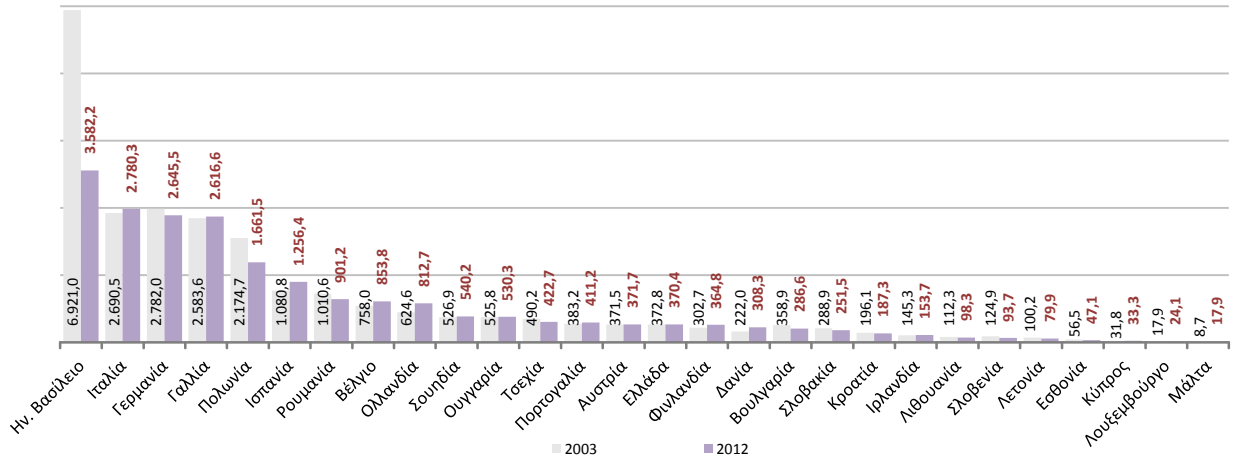

Πηγή: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ε.Ε-28 κατέγραψε **μείωση -14,1%**. Τη συγκεκριμένη περίοδο σε **15** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (28,6%) καταγράφεται **αύξηση** του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στη **Μάλτα** (104,2%) και κατά φθίνουσα σειρά ακολουθούν: η **Δανία** (38,8%), το **Λουξεμβούργο** (34,6%), η **Ολλανδία** (30,1%), η **Φινλανδία** (20,5%), η **Ισπανία** (16,2%), το **Βέλγιο** (12,6%), η **Πορτογαλία** (7,3%), η **Ιρλανδία** (κατά 5,8%), η **Κύπρος** (4,4%), η **Ιταλία** (3,3%), η **Σουηδία** (2,5%), η **Γαλλία** (1,3%), η **Ουγγαρία** (0,9%) και οριακά η **Αυστρία** (0,03%).

Στον αντίποδα βρίσκονται τα υπόλοιπα **13** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (46,4%) στα οποία, την ίδια περίοδο, καταγράφεται **μείωση** του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στο **Ηνωμένο Βασίλειο** (κατά -48,2%) και κατά σειρά ακολουθούν: η **Σλοβενία** (-25,0%), η **Πολωνία** (-23,6%), η **Λετονία** και η **Βουλγαρία** (-20,2%), η **Εσθονία** (-16,6%), η **Τσεχία** (-13,8%), η **Σλοβακία** (-13,0%), η **Λιθουανία** (-12,5%), η **Ρουμανία** (-10,8%), η **Γερμανία** (-4,9%), η **Κροατία** (-4,5%) και οριακά η **Ελλάδα** (-0,66%).

Το 2012 ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3) της ΕΕ-28 αντιστοιχεί στο **19,9%** του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28. Στην κατανομή, ως προς το συγκεκριμένο δείκτη, η Ελλάδα κατέχει την **23η θέση** με τον μαθητικό πληθυσμό της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης την ίδια χρονιά να αντιστοιχεί στο **17,0%** του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της χώρας, **υπολειπόμενη** της αντίστοιχης τιμής της ΕΕ-28 κατά **3,0** ποσοστιαίες μονάδες. Τα 5 κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού δείκτη (top 5) είναι το **Βέλγιο** (29,1%), η **Φινλανδία** (26,2%), η **Ουγγαρία** (25,1%), η **Ιταλία** (25,0%) και το **Ηνωμένο Βασίλειο** (24,9%). Στον αντίποδα καταγράφονται τα 5 κράτη-μέλη με τα χαμηλότερα ποσοστά του εκπαιδευτικού δείκτη (bottom 5), στα οποία περιλαμβάνονται η **Ισπανία** (12,4%), η **Ιρλανδία** (13,0%), η **Λιθουανία** (14,0%), η **Εσθονία** (16,2%) και η **Γερμανία** (16,3%). Ωστόσο, η τιμή του λόγου top5/ bottom5 είναι υψηλή (**1,81** φορές), γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη σημαντικών διαφοροποιήσεων μεταξύ των τιμών των κρατών-μελών ως προς το ποσοστό του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό τους μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως ποσοστό επί του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού (ISCED 0-6) της χώρας στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ τα έτη 2003 και 2012.

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) καταγράφεται μικρή **μείωση** κατά **-12,2%** της ποσοστιαίας αναλογίας του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της ΕΕ-28 ως προς το συνολικό της μαθητικό/ φοιτητικό πληθυσμό.

Τη συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς σε **14** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ καταγράφεται **αύξηση** της αναλογίας του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό τους μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό, με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στη **Μάλτα** (κατά 46,3%), και κατά φθίνουσα σειρά ακολουθούν: η **Δανία** (21,4%), η **Φινλανδία** (15,0%), το **Λουξεμβούργο** (13,4%), η **Λιθουανία** (11,6%), η **Ολλανδία** (10,6%), η **Ουγγαρία** (10,3%), το **Βέλγιο** (5,8%), η **Πορτογαλία** (5,7%), η **Λετονία** (κατά 5,3%), η **Ρουμανία** (1,6%), η **Ιταλία** (1,4%), η **Εσθονία** (1,0%) και η **Σουηδία**(0,8%).

Γράφημα 2.32: **Μαθητικός πληθυσμός της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3) ως ποσοστό επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού (ISCED 0-6) στα κράτη-μέλη της ΕΕ-28 τα έτη 2003 & 2012**

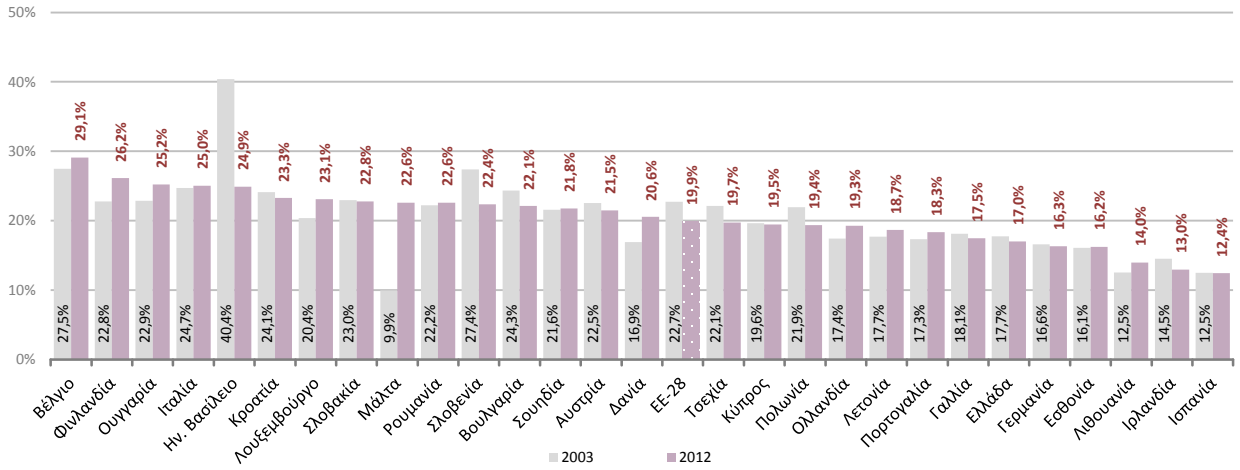

Πηγή: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Στον αντίποδα βρίσκονται **14** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ στα οποία, την ίδια περίοδο, καταγράφεται **μείωση** της ποσοστιαίας αναλογίας του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό τους μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό, με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στο **Ηνωμένο Βασίλειο** (κατά -38,3%) και κατά σειρά ακολουθούν: η **Σλοβενία** (-18,3%), η **Πολωνία** (-11,6%), η **Τσεχία**(-10,8%), η **Ιρλανδία** (-10,7%), η **Βουλγαρία** (-9,0%), η **Αυστρία** (-4,6%), η **Ελλάδα** (κατά -4,2%), η **Κροατία** (-3,6%), η **Γαλλία** (-3,5%), η **Γερμανία** (-1,5%), η **Κύπρος** (κατά -1,0%), η **Σλοβακία** (-0,8%) και οριακά η **Ισπανία** (-0,2%).

Στα ακόλουθα γραφήματα αποτυπώνεται ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012 ανά **τύπο ιδρύματος** (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ανεξάρτητα ιδιωτικά).

Γράφημα 2.33: **Κατανομή του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3) στην ΕΕ-28(*) ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) το έτος 2012**

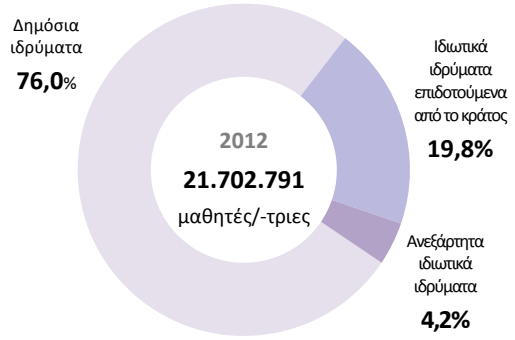

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**
(*) Δεν διατίθενται στοιχεία ανά τύπο ιδρύματος για τη Γερμανία την περίοδο 2003-2012

Το 2012 και στο σύνολο της ΕΕ-28 το **76,0%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης φοιτούσε σε **δημόσια** ιδρύματα, το **19,8%** σε **ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος** και το **4,2%** σε **ανεξάρτητα ιδιωτικά ιδρύματα**.

Συνολικά, σε **24** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το ποσοστό του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που φοιτά σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα υπερβαίνει την αντίστοιχη τιμή της ΕΕ-28 (76,0%). Τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά της συγκεκριμένης κατηγορίας είναι: η **Λιθουανία** (99,1%), η **Ιρλανδία** (98,5%), η **Λετονία** (98,3%), η **Δανία** (98,1%), η **Βουλγαρία** (97,5%), η **Ρουμανία** (97,1%), η **Εσθονία** (96,9%), η **Σλοβενία** (96,4%), η **Κροατία** (96,1%), η **Ελλάδα** (95,7%), η **Γερμανία** (92,2%), η **Ολλανδία** (91,0%), η **Ιταλία** (90,7%), η **Αυστρία** (90,2%), η **Τσεχία** (86,4%), η **Σλοβακία** (85,0%), η **Πολωνία** (84,6%), το **Λουξεμβούργο** (κατά 83,8%), η **Σουηδία** (82,5%), η **Κύπρος** (κατά 82,8%), η **Φινλανδία** (81,3%), η **Ισπανία** (79,2%), η **Πορτογαλία** (77,7%) και η **Ουγγαρία** (76,4%). Την ίδια χρονιά σε **4** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το ποσοστό του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που φοιτά σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα υπολείπεται της αντίστοιχης τιμής της ΕΕ-28 (76,0%) με το χαμηλότερο ποσοστό της κατηγορίας να καταγράφεται στο **Ηνωμένο Βασίλειο** (32,7%) και κατά αύξουσα σειρά ποσοστού ακολουθούν: το **Βέλγιο** (43,1%), η **Γαλλία** (68,5%) και η **Μάλτα** (72,1%).

Το 2012 τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά μαθητών που φοιτούν σε ιδιωτικά ανεξάρτητα (από το κράτος) ιδρύματα είναι: η **Κύπρος** (18,7%), η **Πορτογαλία** (16,8%), η **Πολωνία** (14,2%), το **Λουξεμβούργο** (9,5%), η **Ισπανία** και η **Ολλανδία** (9,0%), η **Μάλτα** (6,6%), το **Ηνωμένο Βασίλειο** (5,2%), η **Ιταλία** (4,8%), η **Ελλάδα** (4,3%), η **Κροατία** (3,9%), η **Εσθονία** (3,1%), η **Ρουμανία** (2,9%), η **Βουλγαρία** (2,5%), η **Λετονία** (1,7%), η **Σλοβενία** (1,6%), η **Ιρλανδία** (1,5%), η **Γαλλία** (1,0%), η **Λιθουανία** (0,9%) και οριακά η **Δανία** (0,1%). Κατά το συγκεκριμένο έτος αναφοράς με μηδενικό μαθητικό πληθυσμό στα ιδρύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας εμφανίζονται **7** (25,0%) από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (**Τσεχία**, **Σλοβακία**, **Βέλγιο**, **Αυστρία**, **Ουγγαρία**, **Σουηδία** και **Φινλανδία**).

Γράφημα 2.34: **Κατανομή του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3) ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012**

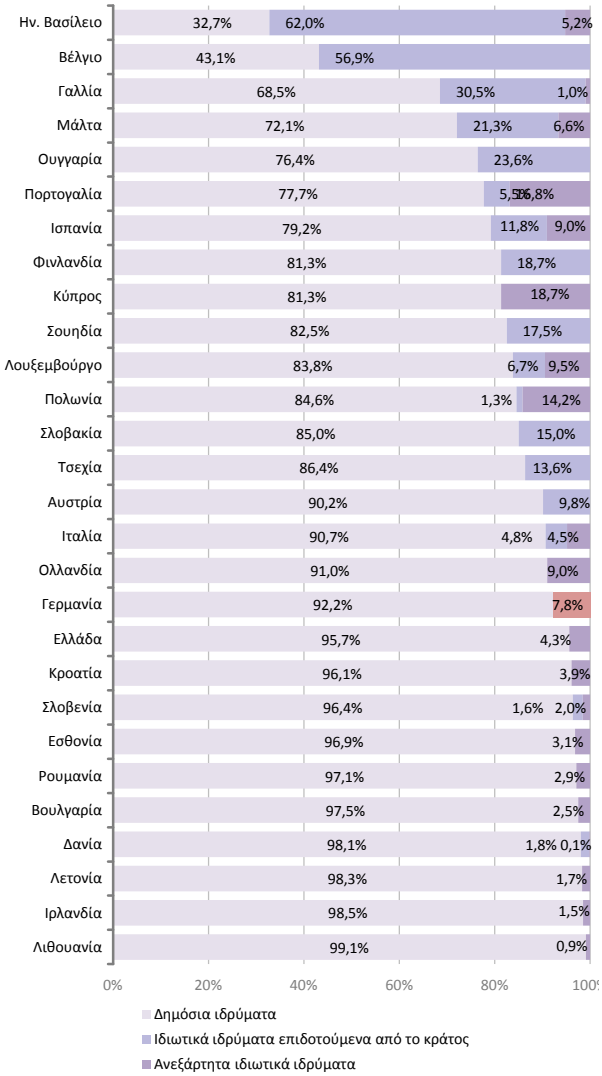

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το ποσοστό της Γερμανίας (65,1%) αφορά το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού που φοιτά σε ιδιωτικά ιδρύματα, χωρίς να επιμερίζεται σε ανεξάρτητα και σε επιδοτούμενα από το κράτος εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Την ίδια χρονιά, τέλος, τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά μαθητών που φοιτούν σε ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος είναι: το **Ηνωμένο Βασίλειο** (62,0%), το **Βέλγιο** (56,9%), η **Γαλλία** (30,5%), η **Ουγγαρία** (23,6%), η **Μάλτα** (21,3%), η **Φινλανδία** (18,7%), η **Σουηδία** (17,5%), η **Σλοβακία** (15,0%), η **Τσεχία** (13,6%), η **Ισπανία** (11,8%), η **Αυστρία** (9,8%), το **Λουξεμβούργο** (6,7%), η **Πορτογαλία** (5,5%), η **Ιταλία** (4,5%), η **Σλοβενία** (2,0%), η **Δανία** (1,8%) και η **Πολωνία** (1,3%). Κατά το συγκεκριμένο έτος αναφοράς με μηδενικό μαθητικό πληθυσμό στα ιδρύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας εμφανίζονται **10** (35,7%) από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (**Ολλανδία**, **Ιρλανδία**, **Κύπρος, Εσθονία, Λετονία, Βουλγαρία**, **Ρουμανία**, **Κροατία**, **Λιθουανία** και **Ελλάδα**).

Στα ακόλουθα γραφήματα αναλύεται ο συνολικός **μαθητικός πληθυσμός** της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην **Ελλάδα** ως προς τις κύριες **κατευθύνσεις** προγράμματος σπουδών της βαθμίδας σε Γενικό πρόγραμμα (ISCED 3G) και σε Τεχνικό/ Επαγγελματικό πρόγραμμα (ISCED 3V), καθώς και ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής τους την περίοδο 2003-2013.

Γράφημα 2.35: **Μαθητικός πληθυσμός του Γενικού προγράμματος σπουδών ISCED 3G της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα και ετήσιος ρυθμός μεταβολής τους την περίοδο 2003-2012**

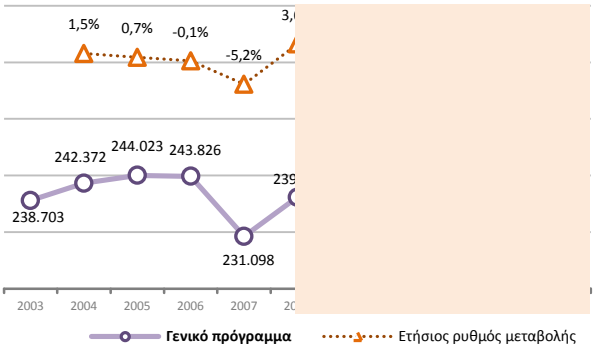

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2012 το **66,9%** (247.880 μαθητές/-τριες) του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της **Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** στην Ελλάδα (370.357 μαθητές/-τριες) φοιτούν σε σχολικές μονάδες με κατεύθυνση **Γενικού** προγράμματος σπουδών (Γενικά Λύκεια), ποσοστό που υπερέχει κατά **17,4** ποσοστιαίες μονάδες έναντι του αντίστοιχου ποσοστού της ΕΕ-28 (49,9%).

Κατά τη συνολική περίοδο αναφοράς (2003-2012) ο μαθητικός πληθυσμός του **Γενικού** προγράμματος σπουδών της **Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** (Γενικά Λύκεια) στην Ελλάδα καταγράφει **αύξηση** κατά **3,8%** (ή 9.117 μαθητές/-τριες) από 238.703 μαθητές/-τριες το 2003, σε 247.880 μαθητές/-τριες το 2013. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς καταγράφονται αξιοσημείωτες αυξομειώσεις του συγκεκριμένου δείκτη. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2003-2007 καταγράφεται **μείωση** του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης φοιτούν σε σχολικές μονάδες με κατεύθυνση **Γενικού** προγράμματος σπουδών (Γενικά Λύκεια) στην Ελλάδα, κατά **-3,2%** (ή 7.605 μαθητές/-τριες) από 238.703 μαθητές/-τριες το 2003 σε **231.098** μαθητές/-τριες το 2005, που αποτελεί και την ελάχιστη τιμή του δείκτη την περίοδο αναφοράς 2003-2012, ενώ την τριετία 2007-2010 καταγράφεται **αύξηση** του συγκεκριμένου πληθυσμού κατά **9,2%** (ή 21.217 μαθητές/-τριες), από 231.098 μαθητές/-τριες το 2007 σε 252.315 μαθητές/-τριες το 2010, που αποτελεί και τη μέγιστη τιμή του δείκτη την περίοδο αναφοράς. Αντίθετα, την περίοδο 2010-2012 καταγράφεται μικρή **μείωση** του συγκεκριμένου μαθητικού πληθυσμού κατά **-1,8%** (ή 4.435 μαθητές/-τριες), από 252.315 μαθητές/-τριες το 2010 σε 247.880 μαθητές/-τριες το 2012.

Από την ετήσια μεταβολή του συγκεκριμένου μαθητικού πληθυσμού κατά την περίοδο αναφοράς αξίζει να σημειωθεί ότι το υψηλότερο ποσοστό ετήσιας αύξησης του συγκεκριμένου δείκτη καταγράφεται το 2010 (κατά **4,9%** έναντι του προηγούμενου έτους), ενώ το υψηλότερο ποσοστό ετήσιας μείωσης του δείκτη κα-

ταγράφεται το 2007 (κατά **-5,2%** έναντι του προηγούμενου έτους).

Γράφημα 2.36: **Μαθητικός πληθυσμός του Τεχνικού/Επαγγελματικού προγράμματος σπουδών ISCED 3V της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα και ετήσιος ρυθμός μεταβολής τους την περίοδο 2003-2012**

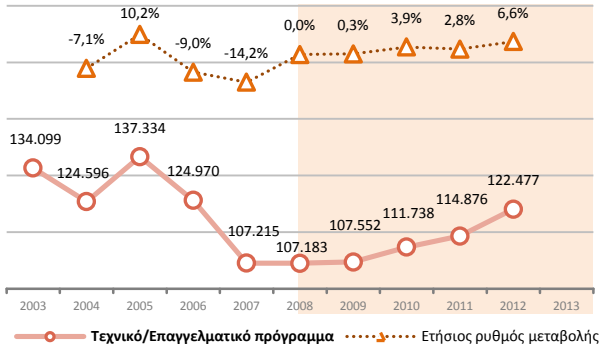

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το υπόλοιπο **33,1%** (122.477 μαθητές/-τριες) του μαθητικού πληθυσμού Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης φοιτούν σε σχολικές μονάδες με κατεύθυνση **Τεχνικού/Επαγγελματικού** προγράμματος σπουδών (Τεχνικά/ Επαγγελματικά Λύκεια), ποσοστό που υπολείπεται έναντι του αντίστοιχου ποσοστού της ΕΕ-28 (50,1%).

Κατά τη συνολική περίοδο αναφοράς (2003-2012) ο μαθητικός πληθυσμός του **Τεχνικού/Επαγγελματικού** προγράμματος σπουδών της **Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** (Τεχνικά Λύκεια) στην Ελλάδα καταγράφει **μείωση** κατά **-8,7%** (ή 11.622 μαθητές/-τριες) από 134.099 μαθητές/-τριες το 2003, σε 122.477 μαθητές/-τριες το 2013. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς καταγράφονται αξιοσημείωτες αυξομειώσεις του συγκεκριμένου δείκτη.

Συγκεκριμένα, την περίοδο 2003-2004 καταγράφεται **μείωση** του μαθητικού πληθυσμού της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης φοιτούν σε σχολικές μονάδες με κατεύθυνση **Τεχνικού/Επαγγελματικού** προγράμματος σπουδών (Τεχνικά Λύκεια) στην Ελλάδα, κατά **-7,1%** (ή 9.503 μαθητές/-τριες) από 134.099 μαθητές/-τριες το 2003 σε 124.596 μαθητές/-τριες το 2004, ακολουθούμενη από μία **αύξηση** κατά **10,2%** (ή 12.738 μαθητές/-τριες) από 124.596 μαθητές/-τριες το 2004 σε 137.334 μαθητές/-τριες το 2005, που αποτελεί και τη μέγιστη τιμή του δείκτη την περίοδο αναφοράς. Την επόμενη περίοδο 2005-2008 καταγράφεται ισχυρή **μείωση** του συγκεκριμένου πληθυσμού κατά 30.151 μαθητές/-τριες (**-22,0%**) (από 137.334 μαθητές/-τριες το 2005 σε 107.183 μαθητές/-τριες το 2008, που αποτελεί και την ελάχιστη τιμή του δείκτη την περίοδο αναφοράς 2003-2012. Αντίθετα, την περίοδο 2008-2012 καταγράφεται σταδιακή **αύξηση** του συγκεκριμένου μαθητικού πληθυσμού κατά **14,3%** (ή 15.294 μαθητές/-τριες) από 107.183 μαθητές/-τριες το 2008 σε 122.477 μαθητές/-τριες το 2012.

Από την ετήσια μεταβολή του συγκεκριμένου μαθητικού πληθυσμού κατά την περίοδο αναφοράς αξίζει να σημειωθεί ότι το υψηλότερο ποσοστό ετήσιας αύξησης του συγκεκριμένου δείκτη καταγράφεται το 2005 (κατά **10,2%** έναντι του προηγούμενου έτους), ενώ το υψηλότερο ποσοστό ετήσιας μείωσης του δείκτη καταγράφεται το 2007 (κατά **-14,2%** έναντι του προηγούμενου έτους).

Στα ακόλουθα γραφήματα αποτυπώνεται ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός του Γενικού και του Τεχνικού/ Επαγγελματικού προγράμματος σπουδών της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα ανά **τύπο ιδρύματος** (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ανεξάρτητα ιδιωτικά) το έτος 2012.

Γράφημα 2.37: **Κατανομή του μαθητικού πληθυσμού του Γενικού προγράμματος σπουδών της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3) στην Ελλάδα ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) το έτος 2012**

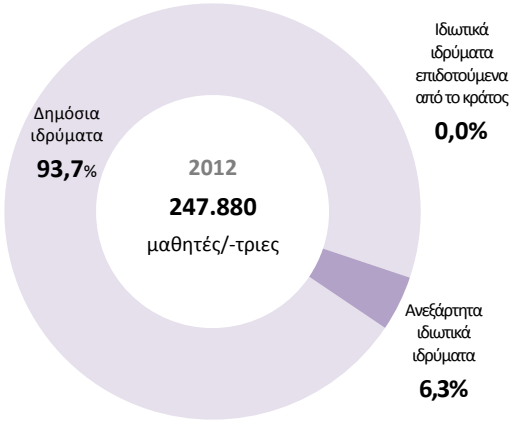

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Γράφημα 2.38: **Κατανομή του μαθητικού πληθυσμού του Τεχνικού/ Επαγγελματικού προγράμματος σπουδών της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3) στην Ελλάδα ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) το έτος 2012**

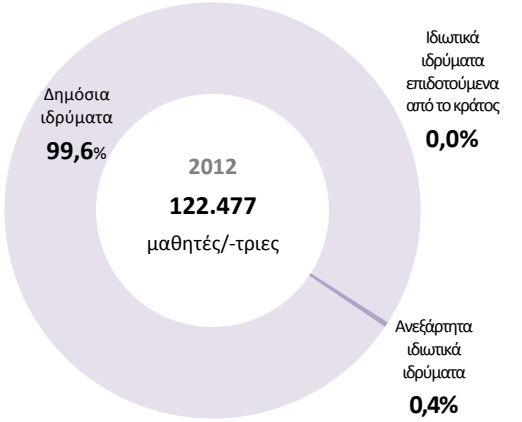

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2012 το **93,7%** (232.308 μαθητές/-τριες) του συνολικού μαθητικού πληθυσμού του Γενικού προγράμματος σπουδών της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα (247.880 μαθητές/-τριες) φοιτούσε σε **δημόσια** ιδρύματα και το υπόλοιπο **4,3%** (15.572 μαθητές/-τριες) σε **ανεξάρτητα ιδιωτικά ιδρύματα**, ενώ μηδενικός μαθητικός πληθυσμός καταγράφεται στην κατηγορία **ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το** κράτος. Την ίδια χρονιά το σύνολο σχεδόν (**99,6%** ή 121.981 μαθητές/-τριες) του συνολικού μαθητικού πληθυσμού του Τεχνικού/ Επαγγελμα-

τικού προγράμματος σπουδών της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα (122.477 μαθητές/-τριες) φοιτούσε σε **δημόσια** ιδρύματα και μόλις το **0,4%** (ή 496 μαθητές/-τριες) σε **ανεξάρτητα ιδιωτικά ιδρύματα**, ενώ μηδενικός μαθητικός πληθυσμός καταγράφεται στην κατηγορία **ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος**.

2.1.5 Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του σπουδαστικού πληθυσμού της **Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης** (ISCED 4) στην ΕΕ-28 (σε χιλ. σπουδαστές) καθώς και η ετήσια ποσοστιαία αναλογία του ως προς το συνολικό πληθυσμό της ΕΕ-28 την περίοδο 2003-2012.

Το 2012 το **1,4%** του συνολικού **μαθητικού/ φοιτητικού** πληθυσμού των 28 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (**108.806.551** μαθητές/φοιτητές) φοιτούν στη Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση (ISCED 4) και απαρτίζουν το συνολικό **σπουδαστικό πληθυσμό** της (**1.488.747** σπουδαστές/-τριες). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 2012 το ετήσιο ποσοστό των αγοριών (**44,8%**) στη Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση **υπολείπεται** έναντι του αντίστοιχου ποσοστού των κοριτσιών (55,2%).

Γράφημα 2.39: **Σπουδαστικός πληθυσμός της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτο-βάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 4) στην ΕΕ-28 (σε χιλ. σπουδαστές) και ετήσια ποσοστιαία αναλογία επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού την περίοδο 2003-2012**

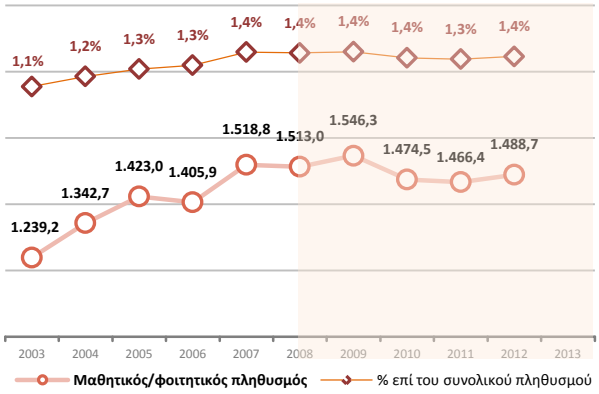

Πηγή: **EUROSTAT – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) το σύνολο του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 καταγράφει ισχυρή **αύξηση** κατά **20,1%** (ή 249.587 σπουδαστές/-τριες) από 1.239.160 σπουδαστές/-τριες το 2003 σε 1.488.747 σπουδαστές/-τριες το 2012. Την ίδια περίοδο, **αύξηση** κατά **22,8%** (ή 0,3 π.μ.) καταγράφεται και στο ποσοστό του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό σπουδαστικό/ φοιτητικό πληθυσμό της ΕΕ-28 από 1,1% το 2003 σε 1,4% το 2012. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28, αλλά κυρίως στην παράλληλη μείωση κατά **-2,2%** (ή 2,4 εκ. σπουδαστές/-τριες/ φοιτητές) του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28 κατά την περίοδο αναφοράς.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην **Ελλάδα** καθώς και η ετήσια ποσοστιαία αναλογία του ως προς το συνολικό σπουδαστικό/φοιτητικό πληθυσμό (ISCED 0-6) της χώρας την περίοδο αναφοράς 2003-2012. Θα πρέπει, ωστόσο, να σημειωθεί ότι από το 2009 και μετά η Eurostat αναφέρεται μόνο στον σπουδαστικό πληθυσμό της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που φοιτά σε δημόσια ιδρύματα και ως εκ τούτου η αποτίμηση της συνολικής μεταβολής κατά τη συνολική περίοδο αναφοράς δεν είναι ακριβής.

Γράφημα 2.40: **Σπουδαστικός πληθυσμός της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτο-βάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 4) στην ΕΛΛΑΔΑ και ετήσια ποσοστιαία ανα-λογία επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού της χώρας την περίοδο 2003-2012**

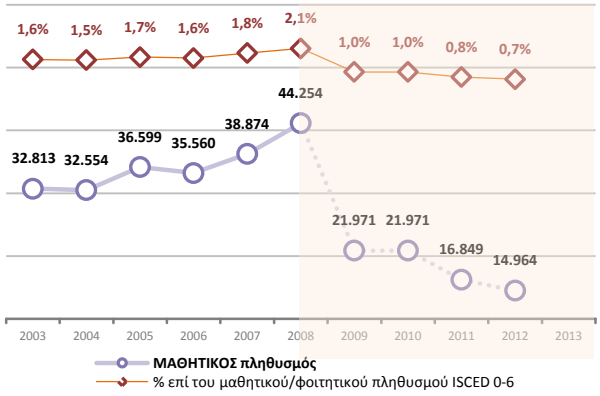

Πηγή: **EUROSTAT – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2008 στο σύνολο του μαθητικού/φοιτητικού στην **Ελλάδα** (**2.157.590** μαθητές/φοιτητές) το **2,1%** φοιτά στη Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση (ISCED 4) με τον σπουδαστικό της πληθυσμό να αποτελείται από **44.254** σπουδαστές/-τριες. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς 2003-2008, η αναλογία του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα έναντι του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της χώρας υπερείχε σταθερά και σε ετήσια βάση από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό (ΕΕ-28) **μέσο όρο** με μέση οριακή απόκλιση **0,4** ποσοστιαίες μονάδες, ενώ το 2006 καταγράφεται η ελάχιστη τιμή του εύρους της συγκεκριμένης διαφοράς (0,3 ποσοστιαίες μονάδες). Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι το 2008 το ετήσιο ποσοστό των αγοριών στη Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα (**47,1%**) υπολείπεται έναντι του αντίστοιχου ποσοστού των κοριτσιών (52,9%), ενώ η υπεροχή των κοριτσιών καταγράφεται σε ετήσια βάση σε όλη την περίοδο 2003-2008 (μέση τιμή 53,2%).

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2008) το σύνολο του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθ-

μιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα καταγράφει σημαντική **αύξηση** κατά **34,9**% (ή 11.441 σπουδαστές/-τριες) από 32.813 σπουδαστές/-τριες το 2003 σε 44.254 σπουδαστές/-τριες το 2008. Την ίδια περίοδο αναφοράς καταγράφεται αντίστοιχα **αύξηση** κατά **31,4%** (ή κατά 0,5 π.μ.) στο ποσοστό του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό της σπουδαστικό/φοιτητικό πληθυσμό στην Ελλάδα, από 1,6% το 2003 σε 2,1% το 2008, λόγω της αύξησης του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τη συγκεκριμένη περίοδο, παρά την αύξηση κατά **3,7%** (ή κατά 77.347 μαθητές/ φοιτητές) του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της χώρας την ίδια περίοδο αναφοράς.

Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του σπουδαστικού πληθυσμού της **Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** σε **25** από τα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ (για την Ισπανία, την Κροατία και την Κύπρο δεν διατίθενται σχετικά στοιχεία), η ποσοστιαία κατανομή ανά κράτος μέλος του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επί του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28 το έτος 2012, καθώς και ο ρυθμός μεταβολής του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ την περίοδο 2003-2012.

Πίνακας 2.6: **Σπουδαστικός πληθυσμός της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 4) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ την περίοδο 2003-2012**

Κράτη-μέλη	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		Μεταβολή περιόδου 2003-2012(*)
											Πληθυσμός ISCED 4	Ποσοστιαία αναλογία	
ΕΕ-28	**1.239.160**	**1.342.728**	**1.422.950**	**1.405.850**	**1.518.795**	**1.513.010**	**1.546.250**	**1.474.495**	**1.466.388**	**1.488.747**	**1.488.747**	**100,0%**	**20,1%** ▲
Γερμανία	463.341	494.379	529.626	491.797	579.008	580.689	554.751	543.877	558.057	548.099	548.099	**36,8%**	**18,3%** ▲
Πολωνία	215.739	243.389	268.794	290.284	304.943	278.354	322.829	266.057	282.664	317.380	317.380	**21,3%**	**47,1%** ▲
Τσεχία	73.629	85.836	84.334	79.977	80.620	86.731	90.925	91.599	90.517	88.522	88.522	**5,9%**	**20,2%** ▲
Ρουμανία	61.855	54.732	48.693	43.617	37.697	45.528	55.089	62.575	69.967	79.466	79.466	**5,3%**	**28,5%** ▲
Βέλγιο	53.618	55.788	51.762	63.287	70.839	71.149	72.985	70.184	72.960	70.791	70.791	**4,8%**	**32,0%** ▲
Ουγγαρία	83.727	77.489	75.401	74.547	75.762	74.304	66.075	64.758	68.864	69.987	69.987	**4,7%**	**-16,4%** ▼
Αυστρία	54.840	70.523	73.363	79.337	71.265	74.812	66.087	66.078	66.241	66.376	66.376	**4,5%**	**21,0%** ▲
Ιρλανδία	50.957	68.660	74.178	71.197	68.872	65.717	65.678	61.149	66.678	59.593	59.593	**4,0%**	**16,9%** ▲
Γαλλία	33.288	35.656	43.473	41.341	41.202	40.586	42.032	43.632	43.913	43.704	43.704	**2,9%**	**31,3%** ▲
Σουηδία	11.316	11.196	11.491	10.752	11.803	20.595	22.543	24.731	24.172	24.475	24.475	**1,6%**	**116,3%** ▲
Φινλανδία	11.229	14.328	17.665	20.183	21.486	22.386	23.504	23.938	23.634	23.427	23.427	**1,6%**	**108,6%** ▲
Ιταλία	45.714	51.657	57.906	54.774	32.860	27.094	38.883	38.883	22.993	20.541	20.541	**1,4%**	**-55,1%** ▼
Ελλάδα	**32.813**	**32.554**	**36.599**	**35.560**	**38.874**	**44.254**	**21.971**	**21.971**	**16.849**	**14.964**	**14.964**	**1,0%**	**-54,4%** ▼
Λιθουανία	7.697	8.994	10.164	10.426	9.761	8.885	8.689	11.088	13.700	14.174	14.174	**1,0%**	**84,1%** ▲
Εσθονία	11.551	10.787	10.762	10.101	9.478	8.620	8.567	9.718	10.180	10.597	10.597	**0,7%**	**-8,3%** ▼
Πορτογαλία	638	1.767	2.175	2.312	2.483	5.135	6.515	7.640	9.436	9.887	9.887	**0,7%**	**1449,7** ▲
Βουλγαρία	3.165	2.772	4.099	4.707	6.419	7.443	7.976	8.366	7.673	9.556	9.556	**0,6%**	**201,9%** ▲
Σλοβακία	6.377	5.309	4.721	4.802	4.159	3.957	3.651	4.267	5.101	5.170	5.170	**0,3%**	**-18,9%** ▼
Λετονία	7.410	6.108	3.934	4.025	3.221	2.886	2.447	1.564	1.857	2.782	2.782	**0,2%**	**-62,5%** ▼
Ολλανδία	6.295	6.619	7.455	7.370	6.891	6.403	5.669	4.680	3.732	2.559	2.559	**0,2%**	**-59,3%** ▼
Μάλτα	344	425	2.275	1.243	271	533	336	2.546	2.357	2.327	2.327	**0,2%**	**576,5%** ▲
Σλοβενία	1.550	1.768	2.042	2.128	2.101	2.185	1.991	2.224	2.616	2.190	2.190	**0,1%**	**41,3%** ▲
Δανία	1.015	975	1.107	1.116	1.168	1.057	999	1.175	1.324	1.338	1.338	**0,1%**	**31,8%** ▲
Λουξεμβούργο	1.052	1.017	931	967	892	958	870	915	903	842	842	**0,1%**	**-20,0%** ▼
Ην. Βασίλειο					36.720	32.749	32.904	40.880					**11,3%** ▲

Πηγή δεδομένων: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Η κατάταξη των κρατών μελών έγινε με φθίνουσα σειρά επί του πληθυσμού του 2012.
Δεν διατίθενται στοιχεία για την Ισπανία, την Κροατία και την Κύπρο.
(*) Για το Ηνωμένο Βασίλειο η περίοδος μεταβολής αφορά το διάστημα 2007-2010, ενώ για την Ελλάδα την περίοδο 2003-2008

Το 2012 τα κράτη-μέλη με το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό σπουδαστικό πληθυσμό της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 είναι: η **Γερμανία** (36,8%), η **Πολωνία** (21,3%), η **Τσεχία** (5,9%), η **Ρουμανία** (5,3%), το **Βέλγιο** (4,8%), η **Ουγγαρία** (4,7%), η **Αυστρία** (4,5%) και η **Ιρλανδία** (4,0%). Το **87,3%** του συνολικού σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 αντιστοιχεί στις οκτώ συγκεκριμένες χώρες, ενώ το **12,7%** αντιστοιχεί στα υπόλοιπα 22 κράτη-μέλη της ΕΕ-28.

Στον αντίποδα, τα κράτη-μέλη με το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό σπουδαστικό/ φοιτητικό πληθυσμό της ΕΕ-28 είναι: το **Λουξεμβούργο**, η **Δανία** και η **Σλοβενία** (0,1%), η **Μάλτα**, η **Ολλανδία** και η **Λετονία** (0,2%), η **Σλοβακία** (0,3%), η **Βουλγαρία** (0,6%), η **Λιθουανία** (0,5%), η **Ιρλανδία** (0,7%) και η **Κροατία** (0,9%). Η **Ελλάδα**, το 2008, κατατάσσεται στην **9η θέση** με σπουδαστικό πληθυσμό της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης **44.254** σπουδαστές/-τριες που αντιστοιχούσε στο **2,9%** του συνολικού σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 τη συγκεκριμένη χρονιά.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται το πλήθος του συνολικού σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 4) στα κράτη-μέλη της ΕΕ-28 τα έτη 2003 και 2012.

Γράφημα 2.41: **Σπουδαστικός πληθυσμός της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 4) σε χιλ. σπουδαστές/-τριες στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ τα έτη 2003 και 2012**

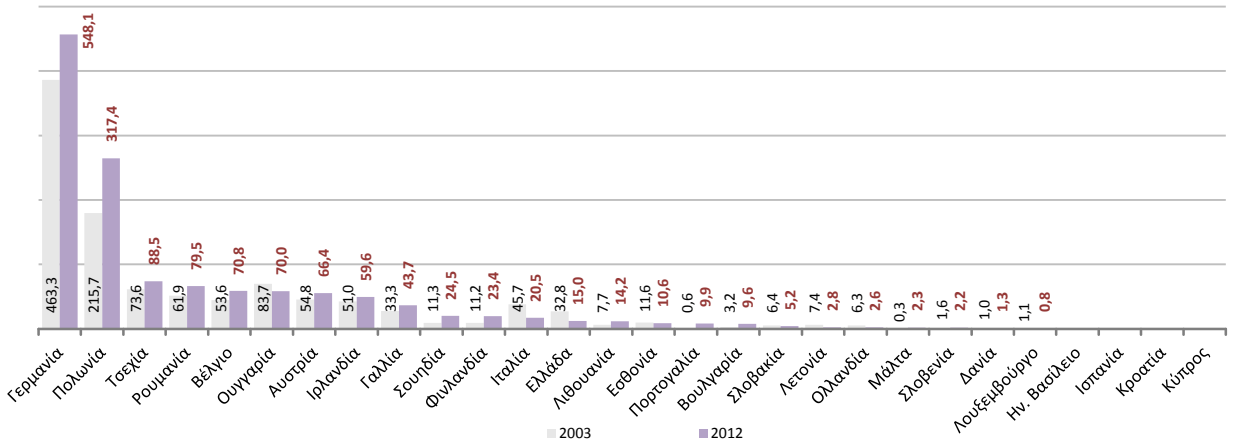

Πηγή: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Δεν διατίθενται στοιχεία για την Ισπανία, την Κροατία και την Κύπρο.

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) ο συνολικός σπουδαστικός πληθυσμός της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ε.Ε-28 κατέγραψε **αύξηση 20,1%**. Τη συγκεκριμένη περίοδο σε **16** από τα 25 κράτη-μέλη της ΕΕ (64,0%) -αφού δεν διατίθενται στοιχεία για την **Ισπανία**, την **Κροατία** και την **Κύπρο**- καταγράφεται **αύξηση** του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στην **Πορτογαλία** (1449,7%), και κατά φθίνουσα σειρά ακολουθούν: η **Μάλτα** (576,5%), η **Βουλγαρία** (201,9%), η **Σουηδία** (116,3%), η **Φινλανδία** (108,6%), η **Λιθουανία** (84,1%), η **Πολωνία** (47,1%), η **Σλοβενία** (41,3%), το **Βέλγιο** (32,0%), η **Δανία** (31,8%), η **Γαλλία** (31,3%), η **Ρουμανία** (28,5%), η **Αυστρία** (21,0%), η **Τσεχία** (20,2%), η **Γερμανία** (18,3%) και η **Ιρλανδία** (16,9%). Η **Ελλάδα** καταγράφει αύξηση κατά **34,9%** την περίοδο 2003-2008, ενώ το **Ηνωμένο Βασίλειο** καταγράφει αύξηση κατά **11,3%** την περίοδο 2007-2010. Στον αντίποδα βρίσκονται **7** από τα 25 κράτη-μέλη της ΕΕ (28,0%) στα οποία, την ίδια περίοδο, καταγράφεται **μείωση** του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στη **Λετονία** (κατά -62,5%) και κατά σειρά ακολουθούν: η **Ολλανδία** (-59,3%), η **Ιταλία** (-55,1%), το **Λουξεμβούργο** (-20,0%), η **Σλοβακία** (-18,9%), η **Ουγγαρία** (-16,4%) και η **Εσθονία** (-8,3%).

Το 2012 ο συνολικός σπουδαστικός πληθυσμός της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 4) της ΕΕ-28 αντιστοιχεί στο **1,4%** του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της ΕΕ-28. Στην κατανομή, ως προς το συγκεκριμένο δείκτη, η Ελλάδα το 2008 κατέχει την **9η θέση** με τον σπουδαστικό πληθυσμό της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης την ίδια χρονιά να αντιστοιχεί στο **2,1%** του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού της χώρας, **υπερέχουσα** της αντίστοιχης τιμής της ΕΕ-28 κατά **0,7** ποσοστιαίες μονάδες. Γενικότερα, την περίοδο 2004-2008, το ετήσιο ποσοστό του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας επί του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού στην Ελλάδα υπερέχει του αντίστοιχου ποσοστού της ΕΕ-28 με μέση τιμή διαφοράς κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες.

Τα 5 κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού δείκτη (top 5) είναι: η **Ιρλανδία** (5,0%), η **Τσεχία** (4,1%), η **Αυστρία** (3,8%), η **Πολωνία** και η **Ουγγαρία** (3,7%). Στον αντίποδα καταγράφονται τα 5 κράτη-μέλη με τα χαμηλότερα ποσοστά του εκπαιδευτικού δείκτη (bottom 5), στα οποία περιλαμβάνονται η **Ολλανδία** και η **Δανία** (0,1%), η **Ιταλία** (0,2%), η **Γαλλία** (0,3%) και η **Πορτογαλία** (0,4%). Ωστόσο, η τιμή του λόγου top5/ bottom5 είναι ιδιαίτερα υψηλή (**19,06** φορές), γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη σημαντικών διαφοροποιήσεων μεταξύ των τιμών των κρατών-μελών ως προς το ποσοστό του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό τους σπουδαστικό/φοιτητικό πληθυσμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται ο συνολικός σπουδαστικός πληθυσμός της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ως ποσοστό επί του συνολικού μαθητικού/ φοιτητικού πληθυσμού (ISCED 0-6) της χώρας στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ τα έτη 2003 και 2012.

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) καταγράφεται **αύξηση** κατά **22,8%** της ποσοστιαίας αναλογίας του συνολικού σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της ΕΕ-28 ως προς το συνολικό της σπουδαστικό/ φοιτητικό πληθυσμό. Τη συγκεκριμένη περίοδο σε **16** από τα 25 κράτη-μέλη της ΕΕ (64,0%) -αφού δεν διατίθενται στοιχεία για την **Ισπανία**, την **Κροατία** και την **Κύπρο**- καταγράφεται **αύξηση** του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στην **Πορτογαλία** (1427,0%), και κατά φθίνουσα σειρά ακολουθούν: η **Μάλτα** (652,9%), η **Βουλγαρία** (244,2%), η **Λιθουανία** (134,8%), η **Σουηδία** (112,7%), η **Φινλανδία** (99,0%), η **Πολωνία** (70,2%), η **Σλοβενία** (53,9%), η **Ρουμανία** (46,4%), η **Γαλλία**

(25,1%), η **Τσεχία** (24,4%), το **Βέλγιο** (24,0%), η **Γερμανία** (22,5%), η **Αυστρία** (15,4%), η **Δανία** (15,3%) και η **Εσθονία** (11,0%). Η **Ελλάδα** καταγράφει αύξηση κατά **31,4%** την περίοδο 2003-2008, ενώ το **Ηνωμένο Βασίλειο** καταγράφει αύξηση κατά **6,8%** την περίοδο 2007-2010.

Γράφημα 2.42: **Σπουδαστικός πληθυσμός της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 4) ως ποσοστό επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού (ISCED 0-6) στα κράτη-μέλη της ΕΕ-28 τα έτη 2003 & 2012**

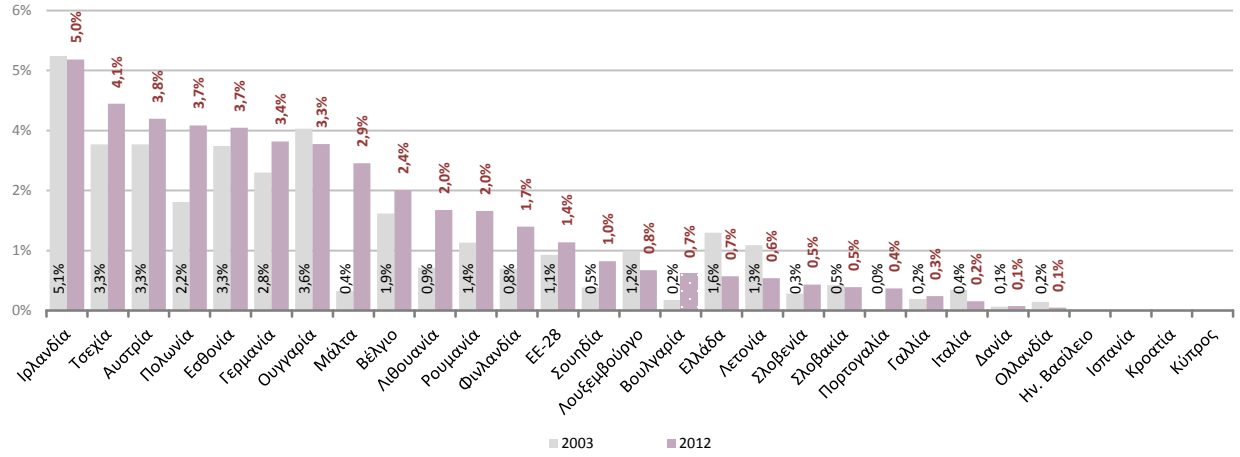

Πηγή: **Eurostat – UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Δεν διατίθενται στοιχεία για την Ισπανία, την Κροατία και την Κύπρο.

Στον αντίποδα βρίσκονται **7** από τα 25 κράτη-μέλη της ΕΕ (28,0%) στα οποία, την ίδια περίοδο, καταγράφεται **μείωση** του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στην **Ιταλία** (κατά -55,9%) και ακολουθούν: η **Λετονία** (-50,4%), η **Ολλανδία** (-33,6%), το **Λουξεμβούργο** (-32,5%), η **Ουγγαρία** (-8,6%) η **Σλοβακία** (κατά -7,6%), και η **Ιρλανδία** (-1,4%).

Στα ακόλουθα γραφήματα αποτυπώνεται ο συνολικός σπουδαστικός πληθυσμός της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012 ανά **τύπο ιδρύματος** (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ανεξάρτητα ιδιωτικά).

Γράφημα 2.43: **Κατανομή του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 4) στην ΕΕ-28(*) ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) το έτος 2012**

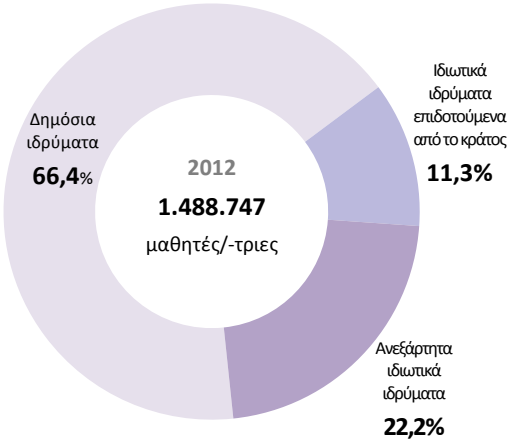

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

(*) Δεν διατίθενται στοιχεία ανά τύπο ιδρύματος για τη Γερμανία την περίοδο 2003-2012

Το 2012 και στο σύνολο της ΕΕ-28 το **66,4%** του συνολικού σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης φοιτούσε σε **δημόσια** ιδρύματα, το **11,3%** σε **ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος** και το **22,2%** σε **ανεξάρτητα ιδιωτικά ιδρύματα**, που αποτελεί και την υψηλότερη αναλογία των ιδρυμάτων της συγκεκριμένης κατηγορίας μεταξύ των επιπέδων (ISCED) της εκπαίδευσης

Γράφημα 2.44: **Κατανομή του σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 4) ανά τύπο ιδρύματος (δημόσια, ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος και ιδιωτικά ανεξάρτητα) στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ το έτος 2012**

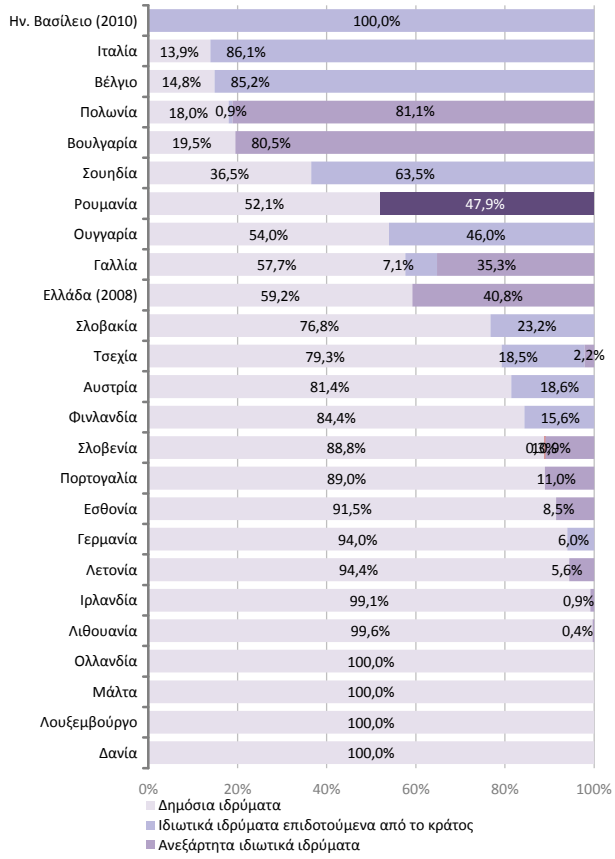

Πηγή: **Eurostat-UOE** *Επεξεργασία*: **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Δεν διατίθενται στοιχεία για την Ισπανία, την Κροατία και την Κύπρο.

(*) Για το Ηνωμένο Βασίλειο η περίοδος μεταβολής αφορά το διάστημα 2007-2010, ενώ για την Ελλάδα την περίοδο 2003-2008

Το ποσοστό της Γερμανίας (65,1%) αφορά το σύνολο του σπουδαστικού πληθυσμού που φοιτά σε ιδιωτικά ιδρύματα, χωρίς να επιμερίζεται σε ανεξάρτητα και σε επιδοτούμενα από το κράτος εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Συνολικά, σε **15** από τα 25 κράτη-μέλη της ΕΕ-28 το ποσοστό του συνολικού σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που φοιτά σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα υπερβαίνει την αντίστοιχη τιμή της ΕΕ-28 (66,4%). Τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά της συγκεκριμένης κατηγορίας είναι: η **Δανία**, το **Λουξεμβούργο**, η **Μάλτα** και η **Ολλανδία** (100,0%), η **Λιθουανία** (99,6%), η **Ιρλανδία** (99,1%), η **Λετονία** (94,4%), η **Γερμανία** (94,0%), η **Εσθονία** (91,5%), η **Πορτογαλία** (89,0%), η **Σλοβενία** (88,8%), η **Φινλανδία** (84,4%), η **Αυστρία** (81,4%), η **Τσεχία** (79,3%) και η **Σλοβακία** (76,8%).

Την ίδια χρονιά σε **8** από τα 25 κράτη-μέλη της ΕΕ-28 το ποσοστό του συνολικού σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που φοιτά σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα υπολείπεται της αντίστοιχης τιμής της ΕΕ-28 (66,4%) με το χαμηλότερο ποσοστό της κατηγορίας να καταγράφεται στην **Ιταλία** (13,9%), το **Βέλγιο** (14,8%), η **Πολωνία** (18,0%), η **Βουλγαρία** (19,5%), η **Σουηδία** (36,5%), η **Ρουμανία** (52,1%), η **Ουγγαρία** (54,0%) και η **Γαλλία** (57,7%). Το 2008 το ποσοστό του συνολικού σπουδαστικού πληθυσμού της Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που φοιτά σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα στην **Ελλάδα** είναι 59,2%, ενώ είναι μηδενικό το αντίστοιχο ποσοστό στο **Ηνωμένο Βασίλειο** το 2010.

Το 2012 τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά σπουδαστών που φοιτούν σε ιδιωτικά ανεξάρτητα (από το κράτος) ιδρύματα είναι: η **Πολωνία** (81,1%), η **Βουλγαρία** (80,5%), η **Ρουμανία** (47,9%), η **Γαλλία** (35,3%), η **Πορτογαλία** (11,0%), η **Σλοβενία** (10,9%), η **Εσθονία** (8,5%), η **Λετονία** (5,6%), η **Τσεχία** (2,2%), η **Ιρλανδία** (1,5%) και η **Λιθουανία** (0,9%).

Κατά το συγκεκριμένο έτος αναφοράς με μηδενικό σπουδαστικό πληθυσμό στα ιδρύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας εμφανίζονται **11** (45,8%) από τα 24 κράτη-μέλη της ΕΕ -αφού στη Γερμανία δεν γίνεται διάκριση των ιδιωτικών ιδρυμάτων στη συγκεκριμένη κατηγορία- (**Δανία**, **Λουξεμβούργο**, **Μάλτα**, **Ολλανδία**, **Σλοβακία**, **Βέλγιο**, **Αυστρία**, **Ουγγαρία**, **Ιταλία**, **Σουηδία** και **Φινλανδία**). Το 2008 στην **Ελλάδα** το ποσοστό των φοιτητών που φοιτούν σε ιδιωτικά ανεξάρτητα (από το κράτος) ιδρύματα είναι 40,8%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στο **Ηνωμένο Βασίλειο** το 2010 είναι μηδενικό.

Το 2012, τέλος, τα κράτη-μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά σπουδαστών που φοιτούν σε ιδιωτικά ιδρύματα επιδοτούμενα από το κράτος είναι: η **Ιταλία** (86,1%), το **Βέλγιο** (85,2%), η **Σουηδία** (63,5%), η **Ουγγαρία** (46,0%), η **Σλοβακία** (23,2%), η **Αυστρία** (το 18,6%), η **Τσεχία** (18,5%), η **Φινλανδία** (15,6%), η **Γαλλία** (7,1%), η **Πολωνία** (0,9%) και η **Σλοβενία** (0,3%). Κατά το συγκεκριμένο έτος αναφοράς με μηδενικό σπουδαστικό πληθυσμό στα ιδρύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας εμφανίζονται **11** (35,7%) από τα 24 κράτη-μέλη της ΕΕ -αφού στη Γερμανία δεν γίνεται διάκριση των ιδιωτικών ιδρυμάτων στη συγκεκριμένη κατηγορία- (**Ολλανδία**, **Δανία**, **Λουξεμβούργο**, **Ιρλανδία**, **Πορτογαλία**, **Εσθονία, Λετονία, Βουλγαρία**, **Ρουμανία**, **Λιθουανία** και **Μάλτα**). Το 2008 στην **Ελλάδα** το ποσοστό των φοιτητών που φοιτούν σε ιδιωτικά επιδοτούμενα από το κράτος ιδρύματα είναι μηδενικό, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στο **Ηνωμένο Βασίλειο** το 2010 είναι 100%.

2.1.6 Τριτοβάθμια εκπαίδευση

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η ετήσια εξέλιξη του φοιτητικού πληθυσμού της **Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης** (ISCED 5-6) στην ΕΕ-28 (σε χιλ. φοιτητές) καθώς και η ετήσια ποσοστιαία αναλογία του ως προς το συνολικό πληθυσμό της ΕΕ-28 την περίοδο 2003-2012.

Γράφημα 2.45: **Φοιτητικός πληθυσμός της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 5-6) στην ΕΕ-28 (σε χιλ. φοιτητές) και ετήσια ποσοστιαία αναλογία επί του συνολικού μαθητικού/φοιτητικού πληθυσμού την περίοδο 2003-2012**

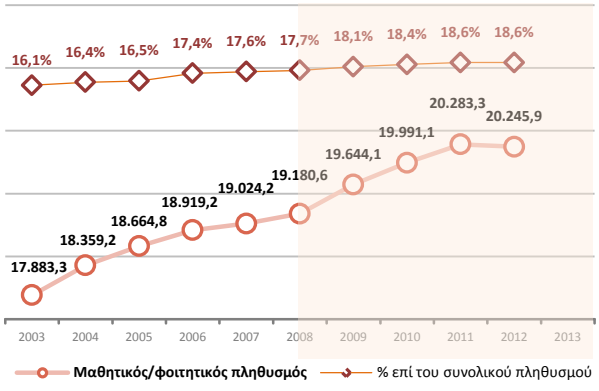

Πηγή: **EUROSTAT – UOE** *Επεξεργασία:* **ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ**

Το 2012 το **18,6%** του συνολικού **μαθητικού/ φοιτητικού** πληθυσμού των 28 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (**108.806.551** μαθητές/φοιτητές) φοιτούν στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση (ISCED 5-6) και απαρτίζουν το συνολικό **μαθητικό πληθυσμό** της (**20.245.895** φοιτητές/τριες). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 2012 το ετήσιο ποσοστό των αγοριών (**45,1%**) στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση υπολείπεται έναντι του αντίστοιχου ποσοστού των κοριτσιών (54,9%), ενώ η υπεροχή αυτή καταγράφεται σταθερά σε ετήσια βάση ατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς 2003-2012 (μέση τιμή περιόδου 55,1%).

Κατά την περίοδο αναφοράς (2003-2012) το σύνολο του φοιτητικού πληθυσμού της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ-28 καταγράφει **αύξηση** κατά **13,2%** (ή 2.362.555 φοιτητές/τριες) από 17.883.339 φοιτητές/-τριες το 2003 σε 20.245.894 φοιτητές/-τριες το 2012.

Την ίδια περίοδο, **αύξηση** κατά **15,7%** (ή 2,5 π.μ.) καταγράφεται και στο ποσοστό του φοιτητικού πληθυσμού της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το συνολικό μαθητικό/φοιτητικό πληθυσμό της ΕΕ-28 από 16,1% το 2003 σε 18,6% το 2012. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση του φοιτητικού πληθυσμού της Τρι-